

ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE
SPODNJE GAMELJNE 61 A, 1211 LJUBLJANA-ŠMARTNO

**NAČRT RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V POMURSKEM
RIBIŠKEM OBMOČJU ZA OBDOBJE
2017-2022**

Spodnje Gameljne, september 2016

**NAČRT RIBIŠKEGA UPRAVLJANJA V POMURSKEM RIBIŠKEM OBMOČJU ZA
OBDOBJE 2017-2022**

Pripravila: Danilo Puklavac, univ. dipl. biol.
Marko Bertok , univ. dipl. biol.

Strokovni sodelavci: Matej Ivenčnik, univ. dipl. biol.
Rok Hamzič, dipl. inž. grad.

Direktor: Dejan Pehar, spec.

Datum: september 2016

Kazalo

1	Uvod	7
2	Pravna ureditev.....	8
3	Splošni opis ribiškega območja.....	11
3.1	Ribiški okoliši pomurskega ribiškega območja	11
Ribolovni revir		12
3.2	Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v pomurskem ribiškem območju	13
3.3	Opis oziroma ocena biološke produktivnosti.....	17
3.4	Seznam vrst in njihova razširjenost	18
3.5	Ocena naseljenosti in dinamike rasti.....	20
3.6	Podatki o drstiščih	22
3.7	Podatki o ribogojnih obratih za gojitev rib za poribljavanja	24
4	Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja.....	25
4.1	Pregled in presoja uplena	25
4.2	Pregled in presoja vlaganj	30
4.2.1	Vlaganja v ribolovne revirje	30
4.2.2	Vlaganja in odlovi v gojitvenih revirjih.....	33
4.3	Pregled realizacije načrtovanih ukrepov	34
4.4	Ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov	34
5	Temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib.....	35
5.1	Cilji in ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib	36
5.1.1	Potočna postrv	37
5.1.2	Sulec	39
5.1.3	Lipan.....	41
5.1.4	Ploščič.....	42
5.1.5	Ščuka	43
5.1.6	Mrena.....	44
5.1.7	Som.....	45
5.1.8	Smuč.....	46
5.1.9	Podust	46
5.1.10	Klen	47
5.1.11	Druge domorodne vrste	48
5.1.12	Tujerodne vrste	49
6	Varstvo rib, potočnih piškurjev in rakov območij Natura 2000	57
6.1	Bolen	58
6.2	Navadna nežica.....	59
6.3	Beloplavuti globoček	59
6.4	Pezdirk	59
6.5	Sabljarka.....	60

6.6	Velika senčica	60
6.7	Smrkež.....	60
6.8	Činklja.....	60
6.9	Zvezdogled	61
6.10	Čep.....	61
6.11	Upiravec	61
6.12	Kesslerjev globoček	62
6.13	Potočni piškurji	62
6.14	Navadni koščak.....	62
6.15	Ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status	62
6.15.1	Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status	63
7	Usmeritve za trajnostno rabo rib.....	66
7.1	Načela posegov v populacije rib	66
7.1.1	Ribolov in obseg ribolova po posameznih vrstah rib	66
7.1.2	Usmeritve za ribolovni režim	67
7.1.3	Drugi posegi	68
7.2	Usmeritve za poribljavanje in gojitev rib	69
7.2.1	Poribljavanja ribolovnih revirjev	70
7.2.2	Vrsta in obseg sonaravne gojitve	70
7.2.3	Odvzem spolnih celic	71
7.3	Spremljanje stanja prehranske ustreznosti vodnih organizmov	71
8	Viri	73
9	Pripombe javne obravnave.....	75
10	Priloge.....	76
10.1	Priloga 1: Seznam revirjev ribiških okolišev v pomurskem ribiškem območju glede na dosedanje rabo (sezname so narejeni na podlagi veljavnih RGN za obdobje 2006 – 2010).....	76
10.2	Priloga 2: Razširjenost posameznih v uplenu najpogostejše zastopanih vrst rib	
	85	
10.3	Priloga 3: Seznam drstišč v pomurskem ribiškem območju	92

Kazalo slik

<i>Slika 1: Ribiški okoliši in revirji v pomurskem ribiškem območju</i>	13
<i>Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles v pomurskem ribiškem območju (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009–2015)</i>	15
<i>Slika 3: Ekomorfološka spremenjenost vodotokov v pomurskem ribiškem območju (podatki za obdobje 1994–2002 z dopolnitvami 2015)</i>	16
<i>Slika 4: Drstišča v pomurskem ribiškem območju</i>	23
<i>Slika 5: Ribogojnice v pomurskem ribiškem območju</i>	24
<i>Slika 6: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000–2014</i>	25
<i>Slika 7: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000–2014</i>	26
<i>Slika 8: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000–2014</i>	27
<i>Slika 9: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000–2014</i>	28
<i>Slika 10: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000–2014</i>	29
<i>Slika 11: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000–2014</i>	30
<i>Slika 12: Poribljavanja salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000–2014</i>	31
<i>Slika 13: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000–2014</i>	32
<i>Slika 14: Poribljavanja in odlovi potočne postrvi glede na delež velikostne kategorije v gojitvene revirje v obdobju 2000–2014</i>	33
<i>Slika 15: Uplen potočne postrvi (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	38
<i>Slika 16: Uplen sulca (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	40
<i>Slika 17: Uplen lipana (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	41
<i>Slika 18: Uplen ploščiča (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	42
<i>Slika 19: Uplen ščuke (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	43
<i>Slika 20: Uplen mrene (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	44
<i>Slika 21: Uplen soma (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	45
<i>Slika 22: Uplen smuča (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	46
<i>Slika 23: Uplen podusti (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	47
<i>Slika 24: Uplen klana (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	48
<i>Slika 25: Uplen šarenke (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	50
<i>Slika 26: Uplen krapa gojene oblike (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	51
<i>Slika 27: Uplen belega amurja (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	52
<i>Slika 28: Uplen srebrnega koreslja (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014</i>	53
<i>Slika 29: Pregledna karta pomurskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja</i>	63
<i>Slika 30: Pregledna karta pomurskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja</i>	64
<i>Slika 31: Pregledna karta pomurskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote</i>	64
<i>Slika 32: Pregledna karta pomurskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – zavarovana območja</i>	65
<i>Slika 33: Razširjenost potočne postrvi v pomurskem ribiškem območju</i>	85
<i>Slika 34: Razširjenost šarenke v pomurskem ribiškem območju</i>	85
<i>Slika 35: Razširjenost sulca v pomurskem ribiškem območju</i>	86
<i>Slika 36: Razširjenost krapa v pomurskem ribiškem območju</i>	86
<i>Slika 37: Razširjenost ploščiča v pomurskem ribiškem območju</i>	87
<i>Slika 38: Razširjenost ščuke v pomurskem ribiškem območju</i>	87
<i>Slika 39: Razširjenost mrene v pomurskem ribiškem območju</i>	88
<i>Slika 40: Razširjenost soma v pomurskem ribiškem območju</i>	88
<i>Slika 41: Razširjenost smuča v pomurskem ribiškem območju</i>	89
<i>Slika 42: Razširjenost podusti v pomurskem ribiškem območju</i>	89
<i>Slika 43: Razširjenost srebrnega koreslja v pomurskem ribiškem območju</i>	90
<i>Slika 44: Razširjenost klana v pomurskem ribiškem območju</i>	90
<i>Slika 45: Razširjenost belega amurja v pomurskem ribiškem območju</i>	91

Kazalo tabel

<i>Tabela 1: Seznam ribiških okolišev pomurskega ribiškega območja z izvajalci</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 2: Površine (ha) revirjev po ribiških okoliših ter dosednji način izvajanja ribiškega upravljanja v pomurskem ribiškem območju.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabela 3: Seznam vrst v pomurskem ribiškem območju ter njihov varstveni status.....</i>	<i>18</i>
<i>Tabela 4: Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v vodotokih pomurskega ribiškega območja [kg/ha].</i>	<i>20</i>
<i>Tabela 5: Razvrstitev domorodnih vrst rib in piškurjev pomurskega ribiškega območja glede na njihove hidrološke (H) in razmnoževalne (R) potrebe, način prehranjevanja (mlade-odrasle ribe) in selitev.....</i>	<i>57</i>

1 Uvod

V skladu z 11. členom Zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006, v nadaljnjem besedilu ZSRib) in 27. členom Pravilnika o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) je Zavod za ribištvo Slovenije (v nadaljnjem besedilu ZZRS) na podlagi mnenj izvajalcev ribiškega upravljanja in lokalnih skupnosti pripravil osnutke načrtov ribiškega upravljanja v ribiških območjih.

V postopku priprave Osnutka načrta ribiškega upravljanja v pomurskem ribiškem območju za obdobje 2017 – 2022 (v nadaljnjem besedilu načrt) je bil le ta najprej usklajen s Programom upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije za obdobje do leta 2021, sprejetim 03. 12. 2015. V nadaljevanju postopka je bil načrt usklajen naravovarstvenimi smernicami Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave, s katerim so bile predhodno opravljene usklajevalne delavnice.

Tako usklajen načrt je bil od 1. 7. 2016 do vključno 8. 8. 2016 objavljen na spletnih straneh Ministrstva za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano (http://www.mkgp.gov.si/si/medijsko_sredisce/novica/article//8778/), vse pristojne občine pa z dopisom pozvane, da nanj podajo svoje mnenje. Osnutek načrta je bil na podlagi pripomb iz javne razgrnitve ustrezno popravljen oziroma dopolnjen.

2 Pravna ureditev

Predpisi s področja sladkovodnega ribištva

- Zakon o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006),
- Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/2007),
- Uredba o določitvi voda posebnega pomena ter načinu izvajanja ribiškega upravljanja v njih (Uradni list RS, št. 52/2007),
- Uredba o koncesijah za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 80/2007),
- Uredba o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah (Uradni list RS, št. 46/2007),
- Uredba o pravilih ravnanja v zvezi z ukrepanjem ob poginih rib (Uradni list RS, št. 91/2009),
- Pravilnik o komercialnih ribnikih (Uradni list RS, št. 113/2007, 100/2012),
- Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010),
- Pravilnik o ribiškem katastru in evidencah v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008),
- Pravilnik o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008),
- Pravilnik o obliki in vsebini značke in službene izkaznice ribiškega čuvaja ter poročanju in vodenju evidenc o opravljanju ribiškočuvajske službe (Uradni list RS, št. 85/2008),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega gospodarja (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za izvajalca elektroribolova (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribogojca (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o opravljanju strokovnega izpita za ribiškega čuvaja (Uradni list RS, št. 99/2007),
- Pravilnik o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst (Uradni list RS, št. 63/2008),
- Pravilnik o odškodninskem ceniku za povračilo škode na ribah (Uradni list RS, št. 110/2008),
- Pravilnik o podrobnejših pogojih za pridobitev dovoljenja za gojitev rib za poribljavanje (Uradni list RS, št. 61/2010)
- Sklep o preoblikovanju Zavoda za ribištvo Ljubljana v Javni zavod za ribištvo Slovenije ((Uradni list RS, št. 31/01, 60/01, 4/05, 23/06, 61/06 – ZSRib, 116/07, 4/09, 96/09, 16/11 in 58/13),
- Zakon o društvih (Uradni list RS, št. 64/11 – uradno prečiščeno besedilo).

Predpisi s področja ohranjanja narave, varstva okolja, urejanja prostora, akvakulture in drugo

- Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14),
- Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – ZGO-1C in 80/10 – ZUPUDPP),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 – ZVO-1B, 108/09, 80/10 – ZUPUDPP, 43/11 – ZKZ-C, 57/12, 57/12 – ZUPUDPP-A, 109/12, 76/14 – odl. US in 14/15 – ZUUJFO),
- Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10 – popr. in 57/12),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13 in 56/15),
- Zakon o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01, 45/04 – ZdZPKG, 62/04 – odl. US, 93/05 – ZVMS in 90/12 – ZdZPVHVVR),
- Zakon o živinoreji (Uradni list RS, št. 18/02, 110/02 – ZUreP-1, 45/04 – ZdZPKG, 90/12 – ZdZPVHVVR in 45/15),
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdrI-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15),
- Operativni program-program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje od 2007 do 2013 (Potrjen s sklepom vlade št. 35600-3/2007/7),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13 in 99/13),
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/2002, 67/2003),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/03, 36/09 in 33/13),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US in 3/14),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 109/04, 84/05, 115/07, 32/08 – odl. US, 96/08, 36/09, 102/11 in 15/14),
- Uredba o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 46/2002, 41/2004-ZVO-1),
- Uredba o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10 in 96/13),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v Rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010),
- Pravilnik o prostoživečih živalskih vrstah za katere ni potrebno pridobiti dovoljenja za gojitev (Uradni list RS, št. 62/2007),
- Pravilnik o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz akvakulture ter o ukrepih za ugotavljanje, preprečevanje in obvladovanje določenih bolezni vodnih živali (Uradni list RS, št. 6/14),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15),
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Uradni list RS, št. 130/04, 53/06, 38/10 in 3/11),
- Pravilnik o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih vrst rib (Uradni list RS, št. 28/2005),
- Pravilnik o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda (Uradni list RS, št. 63/05, 26/06 in 32/11).

Mednarodne konvencije in predpisi ES

- Konvencija o biološki raznovrstnosti (Uradni list RS-MP, št.7/1996),
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic Ramsarska konvencija (Uradni list RS, št.15/1992),
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prosto živečih živali – Bonska konvencija (Uradni list RS –MP, št. 18/1998, 27/1999),
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Uradni list RS -MP, št.17/1999),
- Konvencija o varstvu Alp – Alpska konvencija (Uradni list RS, št.19/1995, MP št.5),
- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Uradni list RS, št.15/1992),
- Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst - Direktiva o habitatih (s spremembami in dopolnitvami),
- Direktiva Sveta 79/409/EGS z dne 2. aprila 1979 o ohranjanju prosto živečih vrst ptic – Direktiva o pticah (s spremembami in dopolnitvami),
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike.

3 Splošni opis ribiškega območja

3.1 Ribiški okoliši pomurskega ribiškega območja

Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji določa dvanajst ribiških območij. Ribiško območje je največja prostorska enota za ribiško upravljanje, ki združuje več ribiških okolišev s podobnimi ekosistemskimi značilnostmi. V ribiška območja in ribiške okoliše spadajo vse celinske vode, ki se nahajajo znotraj meja ribiških območij oziroma ribiških okolišev, razen izločene vode po predpisu o izločenih vodah (vode posebnega pomena) in komercialni ribniki ter ribogojni objekti, za katere je bila podeljena vodna pravica. Izhajajoč iz dejstva, da v hudournikih in potokih z nestalno vodo ni rib, v ribiških okoliših te struge niso evidentirane kot revirji in niso prikazane v seznamih revirjev ribiškega območja oziroma ribiških okolišev (Tabela 2).

V skladu z zgoraj omenjeno uredbo so v Sloveniji določena naslednja ribiška območja: pomursko, zgornjedravsko, spodnjedravsko, gornjesavsko, srednjesavsko, notranjsko-ljubljansko, spodnjesavsko, savinjsko, novomeško, kočevsko-belokranjsko, soško in obalno-kraško.

Pomursko ribiško območje obsega porečje Mure od državne meje z Avstrijo v Ceršaku do državne meje z Madžarsko. V pomurskem ribiškem območju je določenih pet ribiških okolišev (Tabela 1) in sicer: sladkovrški, radgonski, soboški, ljutomerski in lendavski ribiški okoliš. Prikazanih je pet ribiških okolišev pomurskega ribiškega območja z izvajalci ribiškega upravljanja in pripadajočimi šiframi.

Tabela 1: Seznam ribiških okolišev pomurskega ribiškega območja z izvajalci

Šifra okoliša	Ime okoliša	Šifra izvajalca	Ime izvajalca (ribiške družine)
1	sladkovrški ribiški okoliš	58	Ribiška družina Mura Paloma
2	radgonski ribiški okoliš	59	Ribiška družina Radgona
3	soboški ribiški okoliš	60	Ribiška družina Murska Sobota
4	ljutomerski ribiški okoliš	61	Ribiška družina Ljutomer
5	lendavski ribiški okoliš	62	Ribiška družina Lendava

Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022 (ali je bilo načrtovano v prehodnem obdobju 2011 – 2016). Površine glede na rabo revirjev so podane glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, ki je aktivna baza podatkov, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo, zato lahko v določenih območjih (okoliših) prihaja do manjših sprememb v navajanju revirjev in skupnih površin.

Tabela 2: Površine (ha) revirjev po ribiških okoliših ter dosedanji način izvajanja ribiškega upravljanja v pomurskem ribiškem območju

ROK	RR	G1	G3	R2	R3	P	B	Skupaj	%
radgonski	210,81	0	0,96	0,5	24,58	0,55	4,08	241,48	21,57
sladkovrški	63,66	0,2	0,95	0	2,32	0	0,2	67,33	6,01
soboški	300,6	0	27	6	9,96	4	31,3	378,86	33,84
ljutomerski	206,8	0	7,2	0	18	0,9	10,7	243,6	21,76
lendavski	159,76	0	0	1	8,46	0	19,14	188,36	16,82
skupaj	941,63	0,2	36,11	7,5	63,32	5,45	65,42	1119,63	100,00
%	84,10	0,02	3,23	0,67	5,66	0,49	5,84	100,00	

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Legenda:

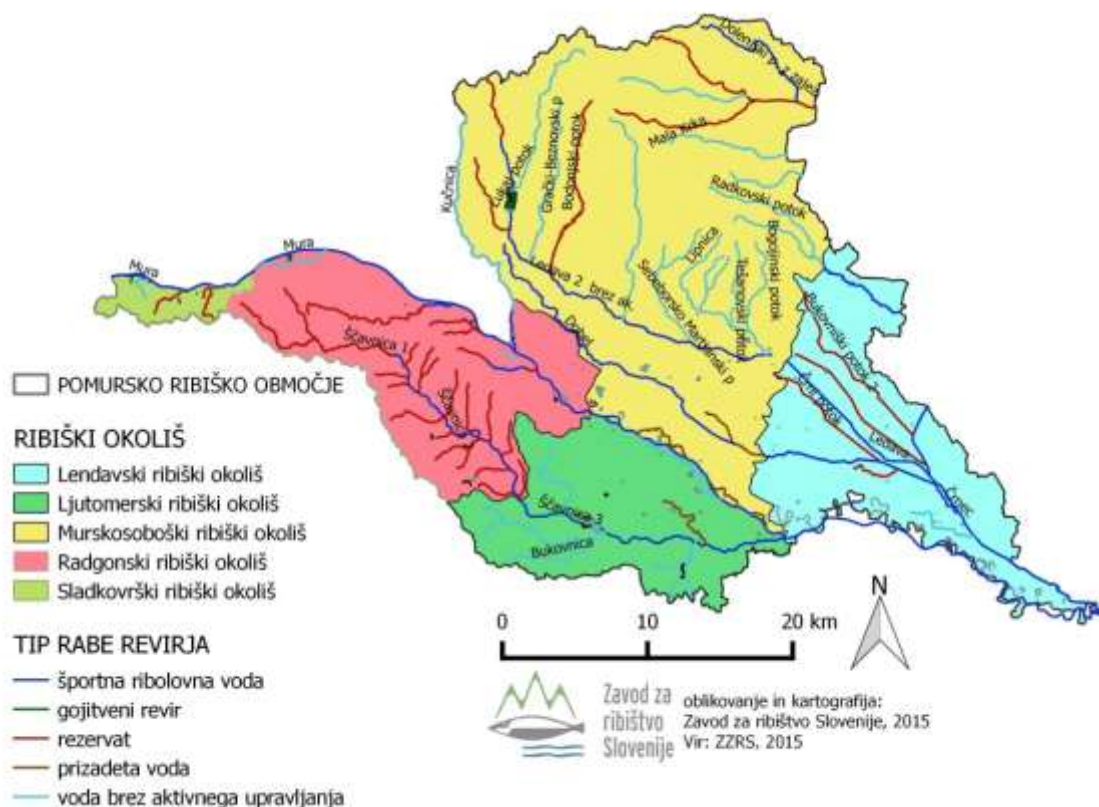
šifra	Raba
RR	Ribolovni revir
G1	Gojitveni potok salmonidni
G2	Gojitveni potok ciprinidni
G3	Vzrejni ribnik
R1	Rezervat za smukanje plemenk
R2	Rezervat za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst
R3	Rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst
P	Prizadeta voda
B	Revir brez aktivnega ribiškega upravljanja

Po podatkih ribiškega katastra je površina revirjev ribiških okolišev v pomurskem ribiškem območju skupno 1.119,63 ha. Po površini je največji soboški ribiški okoliš, ki meri 378,86 ha ali 33,84 % skupne površine območja. Sledijo ljutomerski ribiški okoliš z 243,6 ha ali 21,76 %, radgonski 241,48 ha ali 21,57 %, lendavski 188,36 ha ali 16,82 %, najmanjši pa je sladkovrški ribiški okoliš s 67,33 ha ali 6,01 %.

Glede na način izvajanja ribiškega upravljanja merijo ribolovni revirji pomurskega ribiškega območja skupaj 941,63 ha ali 84,10 % vse površine ribiškega območja. Sledijo revirji brez aktivnega ribiškega upravljanja 65,42 ha ali 5,84 %, rezervati za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib 63,32 ha ali 5,66 %, vzrejni ribniki 36,11 ha ali 3,23 %, rezervati za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst rib 7,5 ha ali 0,7 %, prizadeti revirji 5,45 ha ali 0,49 %, najmanjši delež pa imajo salmonidni gojitveni potoki za sonaravno gojitev domorodnih vrst rib s površino 0,2 ha ali 0,02%.

V Prilogi 1 so prikazani posamezni revirji ribiških okolišev, njihove meje, površine in način izvajanja ribiškega upravljanja v pomurskem ribiškem območju.

Pregledna karta pomurskega ribiškega območja

Slika 1: Ribiški okoliši in revirji v pomurskem ribiškem območju

Na sliki (Slika 1) so prikazani ribiški okoliši in ribiški revirji glede na način izvajanja ribiškega upravljanja v pomurskem ribiškem območju.

3.2 Opis hidroloških, hidrogeoloških ter drugih značilnosti površinskih voda v pomurskem ribiškem območju

Mura je glavni odvodnik pomurskega ribiškega območja. Mura je mejna reka, z Avstrijo ima Slovenija na Muri 33,45 km dolgo mejo, s Hrvaško pa 32,83 km. Mura je tranzitna reka, ki izvira v Avstriji na območju Nizkih Tur, kasneje pa se izliva v reko Dravo pri Legradu. Dolžina njenega toka v Sloveniji je 94,90 km, gostota rečne mreže pa znaša 1,48 km/km². Tako površina povodja Mure zavzema 9,7 % celotne površine Slovenije. Mura ima snežni rečni režim. Razlog za to je njeno povirje, ki sega globoko v notranjost štajerskih Alp. Za ta režim sta značilna po en maksimum in en minimum. Minimum nastopi v času zimskih nizkih voda (januar, februar). Le ta je posledica snežnega zadržka oziroma retinence. V visokogorju se namreč vse zimske padavine nabirajo in zadržijo v obliki snega in ledu vse do pomladi. Poleg tega je v tem obdobju malo padavin, kar sovpada z minimalno evapotranspiracijo. Ob koncu zime in sicer aprila se pojavijo visoke vode, ki maksimum dosežejo konec maja. Vpliv visokih vod ostane vse do julija, kadar večina slovenskih rek trpi sušno obdobje (Kolbezen, 1998).

Reka Mura s svojo velikostjo in pretokom spada med večje slovenske reke. Leta 2013 je na vodomerni postaji Gornja Radgona 1 povprečni najmanjši letni dnevni pretok (Q_{np}) znašal 69,9 m³/s, povprečni srednji letni pretok (Q_s) 187 m³/s in povprečni najvišji letni dnevni

pretok (Q_{vp}) $772 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok v letu (Q_{nk}) na vodomerni postaji Gornja Radgona 1 znašal $31,2 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer februarja 2006, absolutno najvišji pretok v letu (Q_{vk}) pa je znašal $1.408 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer maja 1938 (Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016).

Poleg reke Mure sta v pomurskem ribiškem območju pomembni tudi reki Ščavnica in Ledava. Obe reki imata dežno-snežni rečni režim kontinentalnega tipa. Za ta režim je značilen primarni višek, ki nastopi aprila. Lahko se pojavi tudi marca ali celo maja. Razlog za to je velika količina padavin v tem obdobju ter taljenje snega, vendar je taljenje snega v tem primeru drugotnega pomena. Sekundarni višek se pojavi v novembru. Primarni nižek nastopi poleti v mesecu avgustu ali redkeje v septembru. Sekundarni nižek je pozimi, vendar ne traja dolgo. Je večji od primarnega nižka.

Kontinentalni tip je značilen za tiste reke, kjer je sekundarni višek manj izrazit, a se doba najnižje poletne vode povleče v september (Kolbezen, 1998).

Leta 2005 je na vodomerni postaji Pristava 1 na reki Ščavnici najnižji letni pretok znašal $0,192 \text{ m}^3/\text{s}$, srednji letni pretok $2,04 \text{ m}^3/\text{s}$ in najvišji letni pretok $55,6 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok znašal $0,02 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer septembra 1992, absolutno najvišji pretok je znašal $64,4 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer novembra 1998 (Hidrološki letopis Slovenije 2005, 2009). Na reki Ledavi je leta 2013 na vodomerni postaji Polana 1 najnižji letni pretok znašal $0,046 \text{ m}^3/\text{s}$, srednji letni pretok $2,06 \text{ m}^3/\text{s}$ in najvišji letni pretok $31,9 \text{ m}^3/\text{s}$. V konicah je absolutno najnižji pretok znašal $0,001 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer avgusta 2003, absolutno najvišji pretok pa je znašal $80,5 \text{ m}^3/\text{s}$, in sicer julija 1972 (Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016).

Mura s svojimi pritoki teče skozi gričevnat svet Goriškega, Slovenskih in Lendavskih goric ter ravninski del Apaškega, Murskega in Ljutomerskega polja. Prve tri enote so sestavljene iz neprepustnega laporja in peščene gline z vložki melja. Pojavljata se tudi pesek in prod. Ker je površje neprepustno je izoblikovana površinska rečna mreža. Tako so reke med gričevjem izoblikovale manjše grape in dolinice. Druge tri enote po katerih teče reka Mura s pritoki so prekrte predvsem z materialom, ki ga je Mura odložila na tem ravninskem predelu. Tako so polja prekrita s kvartarnim prodom in peskom. Iz tega razloga je to območje bogato s podtalno vodo, saj lahko padavinska in rečna voda počasi pronicata skozi ne popolnoma neprepustno matično podlago.

Reki Ledava in Ščavnica tečeta po podobni matični podlagi kot reka Mura. Ledava odvaja vode iz terciarnega Goriškega, Ščavnica pa iz območja Ljutomerskih in Slovenskih goric.

Poleg hidroloških in geoloških lastnosti je za ribje združbe pomembna tudi kakovost vode oziroma stanje površinskih voda. Z vstopom Slovenije v ES se je spremenila tudi metodologija za spremljanje kakovosti oziroma stanja površinskih voda. Tako je bilo kemijsko in ekološko stanje v letih 2006-2008 prvič določeno na podlagi določil Uredbe o stanju površinskih voda. Na 31 merilnih mestih je potekal nadzorni monitoring, na ostalih merilnih mestih pa operativni monitoring (Vir: ARSO, 2011).

Kemijsko stanje predstavlja obremenjenost površinskih voda glede na vsebnost prednostnih in prednostno nevarnih snovi. Med te snovi spadajo npr. atrazin, benzen, kadmij, živo srebro, ogljikov tetraklorid, itd. Skupno šteje seznam 33 snovi, za katere so določeni okoljski standardi kakovosti (Vir: ARSO, 2011).

Dobro kemijsko stanje je ugotovljeno za 147 vodnih teles površinskih voda (95%), slabo kemijsko stanje pa je ugotovljeno za 7 vodnih teles (Sava pri Vrhovem zaradi živega srebra, Krka pri Otočcu in vodna telesa morja zaradi tributilkositrovih spojin. V splošnem slovenske površinske vode niso obremenjene s prednostnimi oz. prednostno nevarnimi snovmi). Eno vodno telo (Škocjanski zatok) ni ocenjeno, ker so na območju naravnega rezervata v tem obdobju potekala prostorsko-ureditvena dela (Vir: ARSO, 2011).

Za ovrednotenje ekološkega stanja vodnih teles površinskih voda so bili uporabljeni biološki elementi kakovosti, podporni splošno fizikalno-kemijski parametri in posebna onesnaževala. Od bioloških elementov kakovosti sta bila na celinskih vodah uporabljena dva biološka elementa kakovosti: bentoški nevretenčarji ter fitobentos in makrofiti, na morju pa trije: fitoplankton, bentoški nevretenčarji ter makroalge. V okviru nadzornega monitoringa je bilo na rekah izvedeno tudi vzorčenje rib, vendar te v oceni ekološkega stanja niso bile upoštevane, saj metodologija za ocenjevanje ekološkega stanja na osnovi rib še ni izdelana (Vir: ARSO, 2011).

Vodna telesa površinskih voda v 58-ih primerih (42,96 %) ne dosegajo dobrega ekološkega stanja oz. dobrega ekološkega potenciala. Eno vodno telo (0,74 %) je razvrščeno v kategorijo zelo slabo (VT Cerknjiščica), osem (5,93 %) v slabo in 40 (29,63 %) v zmerno ekološko stanje oz. zmeren ali slabši ekološki potencial. Okoljske cilje dosega 83 vodnih teles (61,48 %), od tega jih je 6 (4,44 %) razvrščeno v zelo dobro, 77 (57,04 %) pa v dobro stanje. Ekološko stanja ni določeno za 3 (2,22 %) (Vir: ARSO, 2015).

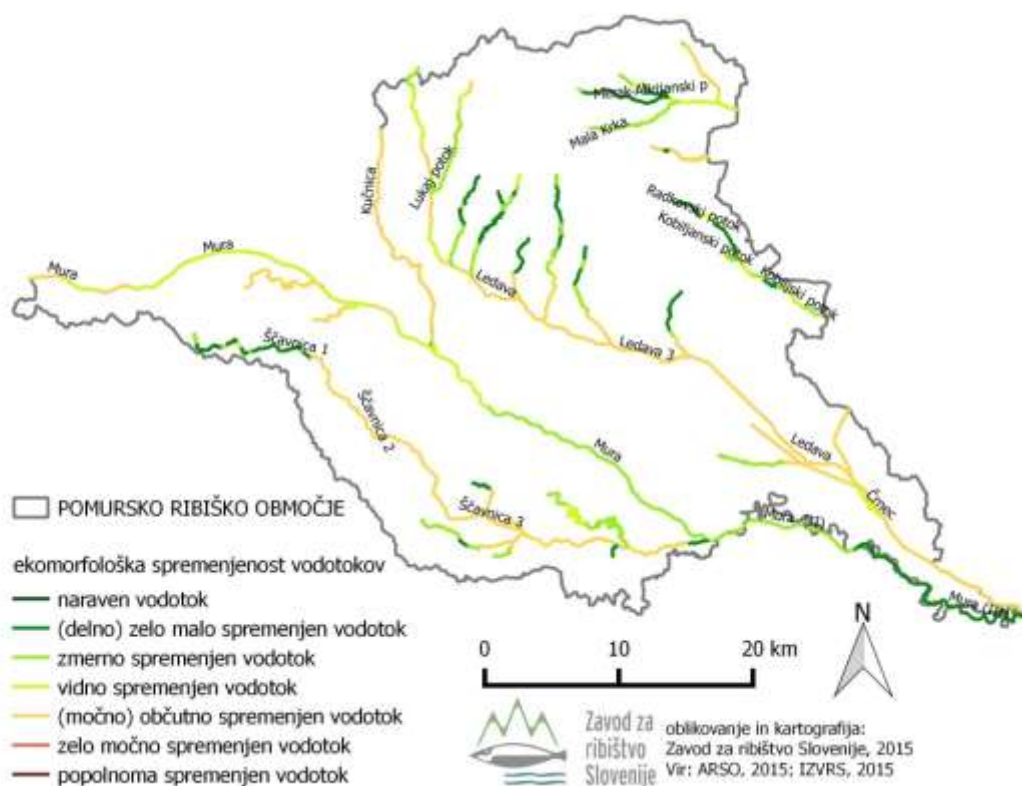
Slika 2: Ocena ekološkega stanja vodnih teles v pomurskem ribiškem območju (podatki monitoringa ARSO, obdobje 2009–2015)

Od večjih vodotokov pomurskega ribiškega območja noben od vrednotenih vodotokov ne sodi v kategorijo zelo dobro ekološko stanje (Slika 2). Dobro ekološko stanje je bilo

ugotovljeno za reko Muro od državne meje z Avstrijo do sotočja z reko Kučnico ter od sotočja z reko Ščavnico do državne meje s Hrvaško. Zmerno ekološko stanje je bilo ugotovljeno v Ledavi od izvira do državne meje, Ščavnici od akumulacije Gajševci do izliva v Muro, Muri od sotočja s Kučnico do sotočja s Ščavnico, Veliki Krki od vstopa v Slovenijo do državne meje z Madžarsko, Kučnici od državne meje z Avstrijo do izliva v Muro in Kobiljanskem potoku od izvira do državne meje z Madžarsko. Slabo ekološko stanje je bilo določeno za Ščavnico od izvira do zadrževalnika Gajševsko jezero, Gajševsko jezero, Ledavsko jezero in Kobiljanski potok od državne meje do sotočja z Ledavo.

Sestava ribje združbe je v veliki meri odvisna tudi od ekomorfoloških lastnosti habitata. Morfološka spremenjenost slovenskih vodotokov je v prilogi osnutkov načrtov upravljanja voda (NUV) prikazana na podlagi pridobljenih podatkov ARSO (Agencija RS za okolje) in IZVRS (Inštitut za vode RS), po katerih so vodotoki oziroma njihovi odseki uvrščeni v štiri osnovne razrede in 3 medrazrede (vodotoki z manj kot 10 km² prispevne površine niso vrednoteni) in sicer:

- 1 razred: naravni vodotok
- 1-2 razred: (delno) zelo malo spremenjeni vodotok
- 2 razred: zmerno spremenjeni vodotok
- 2-3 razred: vidno spremenjeni vodotok
- 3 razred: (močno) občutno spremenjeni vodotok
- 3-4 razred: zelo močno spremenjeni vodotok
- 4 razred: popolnoma spremenjeni vodotok

Slika 3: Ekomorfološka spremenjenost vodotokov v pomurskem ribiškem območju (podatki za obdobje 1994–2002 z dopolnitvami 2015).

Na sliki (Slika 3) je prikazana ekomorfološka spremenjenost vodotokov v pomurskem ribiškem območju. Za celotno območje je značilno dokaj dobro razvito kmetijstvo, kar se odraža tudi na morfološki spremenjenosti vodotokov območja. Reka Mura kot glavni vodotok območja je v zgornjem delu kjer teče ob državni meji z Avstrijo uvrščena večinoma v razred »vidno spremenjen vodotok«, v spodnjem delu pa v razreda »zmerno spremenjen vodotok« in »(delno) zelo malo spremenjen vodotok«. Ob reki Muri je še danes ohranjen obširen sistem starih rokavov in mrtvic. Ledava in Ščavnica sta zaradi ureditev za potrebe kmetijstva obe uvrščeni večinoma v razred »(močno) občutno spremenjen vodotok« prav tako je v isti razred na celotnem toku uvrščena reka Kučnica. Velika Krka in Kobiljanski potok sta v povirju večinoma uvrščena v razred »(delno) zelo malo spremenjen vodotok«, v spodnjem toku kjer Kobiljanski potok priteče z Madžarske nazaj v Slovenijo pa je uvrščen v razred »(močno) občutno spremenjen vodotok«. Pritoki Ledave so večinoma uvrščeni v razreda »(delno) zelo malo spremenjen vodotok« in »zmerno spremenjen vodotok«.

3.3 Opis oziroma ocena biološke produktivnosti

Biološka produkcija je produkcija ekosistema v nekem časovnem obdobju in jo izražamo v masi na enoto površine. Delimo jo na produkcijo avtotrofov-zelene rastline in alge (primarna produkcija), produkcijo heterotrofov-konzumenti in razgrajevalci. Konzumente oziroma potrošnike, ki sestavljajo glavnino biocenoze celinskih voda na območju Slovenije delimo v dve skupini: nevretenčarji (sekundarna produkcija) in ribe (terciarna produkcija). Z vidika trajnostne rabe ribjih populacij in načrtovanja izvajanja ribiškega upravljanja je pomemben odnos med razpoložljivo hrano (predvsem primarna in sekundarno produkcija) na eni strani in velikostjo ribjih populacij. To je eden pomembnejših elementov pri določanju nosilne kapacitete vodnega okolja oziroma ribiškega revirja. Poleg razpoložljive hrane je pomembna, tudi kakovost in raznolikost habitatov. Raziskave kažejo, da je stanje habitata še pomembnejše od razpoložljive hrane.

Nosilna kapaciteta okolja določa velikost populacije, ki lahko preživi v danem okolju. Populacije se prilagajajo na spremembe pogojev v naravi oziroma populacija niha okrog nosilne kapacitete. Nihanja se odražajo s časovnim zamikom, tako imenovanim časovnim reakcijskim zamikom.

Raziskave biološke produktivnosti posameznih vodotokov in jezer v Sloveniji so redke in se ne izvajajo sistematično. Obstajajo večinoma enkratni podatki o biološki produktivnosti posameznih odsekov vodotokov, opazovanj v daljšem časovnem obdobju ni. Za verodostojno oceno biološke produktivnosti posameznih ribiških okolišev oziroma revirjev bi bilo treba vzpostaviti smiselni in racionalen monitoring, mrežo vzorčnih mest z rednimi opazovanji vsaj enkrat v času trajanja posameznega načrtovalskega obdobja.

Dokler monitoring ni vzpostavljen, ukrepi za izvajanje trajnostne rabe populacij lovni vrst rib slonijo na analizi ribiškega upravljanja v preteklem obdobju.

3.4 Seznam vrst in njihova razširjenost

V tabeli (Tabela 3) je prikazan vrstni sestav in varstveni status rib v pomurskem ribiškem območju. Varstvo se za sladkovodne vrste rib izvaja po Uredbi o zavarovanih prostoživečih živalskih vrstah, Pravilniku o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah, Pravilniku o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v Rdeči seznam in habitatni direktivi Sveta Evropske skupnosti o ohranjanju naravnih habitatov ter divje favne in flore, Aneks II in V.

Tabela 3: Seznam vrst v pomurskem ribiškem območju ter njihov varstveni status

Vrsta	Latinsko ime	HD	U	RS	P Mera (cm)	P Varstvena doba ***
androga	<i>Blicca bjoerkna</i> (Linnaeus, 1758)				26	15.4.-30.6.
babica	<i>Barbatulla barbatulla</i> (Linnaeus, 1758)			O1		
beli amur	<i>Ctenopharyngodon idella</i> (Valencien, 1844)					
belica	<i>Leucaspis delineatus</i> (Heckel, 1843)		Z,H	Ex?		
beloplavuti globoček	<i>Romanogobio vladykovi</i> (Fang, 1943)	2	Z,H	V		
blistavec	<i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827)	2	Z,H	E		
bolen	<i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	2	H	E	40	1.5.-30.6.
čep	<i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	2,5	H	E	20	1.3.-31.5
činklja	<i>Misgurnus fossilis</i> (Linnaeus, 1758)	2	H	E		
črni somič	<i>Ameiurus melas</i> (Rafinesque, 1820)					
črnooka	<i>Abramis sapa</i> (Pallas, 1814)		H	R		
donavski p.piškur	<i>Eudontomyzon vladykovi</i> (Oliva & Zanan, 1959)	2	Z,H	E		
globoček	<i>Gobio obtusirostris</i> (Valenciennes, 1842)					
jegulja	<i>Anguilla anguilla</i> (Linnaeus, 1758)		Z,H	Ex?		
jez	<i>Leuciscus idus</i> (Linnaeus, 1758)		H	E	30	1.5.-30.6.
kapelj	<i>Cottus gobio</i> (Linnaeus, 1758)	2	H	V		
kečiga	<i>Acipenser ruthenus</i> (Linnaeus, 1758)	5	Z,H	R		
keslerjev globoček	<i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	2	Z,H	V		
klen	<i>Squalius cephalus</i> (Linnaeus, 1758)				30	1.5.-30.6.
klenič	<i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)		H	E	30	1.5.-30.6.
koreselj	<i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.5.-30.6.
kosalj	<i>Ballerus ballerus</i> (Linnaeus, 1758)		H	R		
krap (gojena oblika)	<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus, 1758)				-	-
krap (negojena oblika)	<i>Cyprinus carpio</i> (Linnaeus, 1758)			E		
linj	<i>Tinca tinca</i> (Linnaeus, 1758)			E	30	1.5.-30.6.
lipan	<i>Thymallus thymallus</i> (Linnaeus, 1758)	5		V	30	1.12.-15.5.
menek	<i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)		H	E	30	1.12.-31.3.
mrena	<i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	5	H	E	30	1.5.-30.6.
navadna nežica	<i>Cobitis elongatoides</i> (Bacescu & Maier, 1969)	2	Z,H	V		
navadni ostrž	<i>Perca fluviatilis</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.3.-30.6.
ogrica	<i>Vimba vimba</i> (Linnaeus, 1758)			E	30	1.5.-30.6.
okun	<i>Gymnocephalus cernua</i> (Linnaeus, 1758)		H	O1		
pezdir	<i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	2	H	E		
pisanec	<i>Phoxinus phoxinus</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.4.-30.6.
pisanka	<i>Alburnoides bipunctatus</i> (Bloch, 1782)			O1		
platnica	<i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852)	2	H	E	35	1.3.-31.5.
ploščič	<i>Abramis brama</i> (Linnaeus, 1758)				30	1.5.-30.6.
podust	<i>Chondrostoma nasus</i> (Linnaeus, 1758)		H	E	35	1.3.-31.5.
pohra	<i>Barbus balcanicus</i> (Kot., Ts., Rab & Ber, 2002)	2,5	H		-	1.5.-30.6.
postrvji ostržnik	<i>Micropterus salmoides</i> (Lacépède, 1802)					
potočna postrv	<i>Salmo t. m. fario</i> (Linnaeus, 1758)			E	25	1.10.-28.2.
potočna zlatovčica	<i>Salvelinus fontinalis</i> (Mitchill, 1814)				-	1.12.-28.2.
pseudorazbora	<i>Pseudorasbora parva</i> (Tem. & Schlegel, 1846)					
rdečeočka	<i>Rutilus rutilus</i> (Linnaeus, 1758)				-	1.4.-30.6.
rdečeperka	<i>Scardinius erythrophthalmus</i> (L., 1758)				-	1.4.-30.6.
rjavi ameriški somič	<i>Ameiurus nebulosus</i> (Lesueur, 1819)					
sablarka	<i>Pelecus cultratus</i> (Linnaeus, 1758)	2	Z,H	R		
sivi tolstolobik	<i>Hypophthalmichthys nobilis</i> (Rich., 1845)					
smrkež	<i>Gymnocephalus schraetser</i> (Linnaeus, 1758)	2,5	Z,H	E		

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Vrsta	Latinsko ime	HD	U	RS	P Mera (cm)	P Varstvena doba ***
smuč	<i>Sander lucioperca (Linnaeus, 1758)</i>			E	50	1.3.-31.5.
som	<i>Silurus glanis (Linnaeus, 1758)</i>			V	60	1.5.-30.6.
sončni ostriž	<i>Lepomis gibbosus (Linnaeus, 1758)</i>				-	-
srebrni koreselj	<i>Carassius gibelio (Bloch, 1782)</i>				-	-
srebrni tolstolobik	<i>Hypophthalmichthys molitrix (Valenc.1844)</i>					
sulec	<i>Hucho hucho (Linnaeus, 1758)</i>	2,5	H	E	70	15.2.-30.9.
šarenka	<i>Oncorhynchus mykiss (Walbaum, 1792)</i>				-	1.12.-28.2.
ščuka	<i>Esox lucius (Linnaeus, 1758)</i>		H	V	50	1.2.-30.4.
upiravec	<i>Zingel streber (Siebold, 1863)</i>	2	H	E		
velika senčica	<i>Umbra krameri (Walbaum, 1792)</i>	2	Z,H	V		
zelenika	<i>Alburnus alburnus (Linnaeus, 1758)</i>					
zet	<i>Gasterosteus aculeatus (Linnaeus, 1758)</i>		Z,H	R		
zlati koreselj	<i>Carassius auratus (Linnaeus, 1758)</i>					
zvezdogled	<i>Gobio uranoscopus (Agassiz, 1828)</i>	2	H	V		

Legenda:

U = Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009)

Z	zavarovana vrsta
H	vrsta, katere habitat se varuje

HD = Habitatna direktiva - Evropsko pomembna vrsta= Direktiva sveta Evrope 92/43/EGS o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst

2	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, za ohranjanje katerih je treba določiti posebna ohranitvena območja
5	živalske vrste v interesu Evropske skupnosti, pri katerih za odvzem iz narave in izkoriščanje lahko veljajo ukrepi upravljanja

RS = Rdeči seznam - Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/2002, 42/2010)

E	prizadeta vrsta
V	ranljiva vrsta
O1	vrsta zunaj nevarnosti
Ex?	domnevno izumrla vrsta
R	redka vrsta

P = Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007, 75/2010)

V pomurskem ribiškem območju živi 61 vrst rib in ena vrsta piškurja (Tabela 3). Od 61 vrst rib je večina (48) domorodnih, 13 je tujerodnih. Tujerodne vrste so: potočna zlatovčica, šarenka, krap (gojena oblika), beli amur, srebrni koreselj, zlati koreselj, srebrni in sivi tolstolobik, psevdorazbora, sončni ostriž, postrvji ostriž, črni in rjavi ameriški somič.

Med 62 vrstami (61 vrst rib in donavski potočni piškur) jih je 21 varovanih po Habitatni direktivi, od tega jih je 18 uvrščenih v prilogo II ter sedem v prilogo V. Vrste, ki so uvrščene v prilogo II so t.i. evropsko pomembne vrste, katerih habitate je treba varovati.

Po Uredbi o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah se vrste, ki so v tabeli označene z oznako Z, varujejo kot živalske vrste, za katere je določen varstveni režim za varstvo živali in populacij. Uredba določa, da je živali teh vrst prepovedano zavestno poškodovati, zastrupiti, usmrtiti, odvzeti iz narave, loviti, ujeti ali vznemirjati. Navedene zavarovane vrste niso predmet ribolova, za zgornja dejanja si je potrebno pridobiti posebno dovoljenje Ministrstva za okolje in prostor. Te vrste so: donavski potočni piškur (v Uredbi kot vzhodni potočni piškur), krap (divja oblika), velika senčica, blistavec, beloplavuti globoček, keslerjev

globoček, kečiga, jegulja, smrkež, nežica, sabljarka, belica in zet, medtem ko so za 31 vrst, varovani njihovi habitati. Varstveni cilji, ki so opredeljeni po tej uredbi vključujejo med drugim ohranjanje raznolikosti habitata zavarovane vrste, zlasti pa ohranjanje tistih habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze zavarovane vrste (npr. mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje). Vključujejo tudi ohranjanje celovitosti habitata oziroma povezovanja fragmentiranih delov habitata nazaj v celoto.

Na rdečem seznamu je devetnajst vrst uvrščenih v kategorijo prizadete vrste (E), devet v kategorijo ranljivih (V), tri v kategorijo vrste zunaj nevarnosti (O1) in dve v kategorijo izginulih vrst (Ex). Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam določa, da je prizadeta vrsta (E) kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, katerih obstanek na območju Republike Slovenije ni verjeten, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost teh vrst se je zmanjšala na kritično stopnjo oziroma njihova številčnost zelo hitro upada v večjem delu areala. Ranljiva vrsta (V) je kategorija ogroženosti, v katero se uvrstijo vrste, za katere je verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti prešle v kategorijo prizadete vrste, če bodo dejavniki ogrožanja delovali še naprej. Številčnost vrste se je v velikem delu areala zmanjšala oziroma se zmanjšuje. Vrste so zelo občutljive na kakršnekoli spremembe oziroma poseljujejo habitate, ki so na človekove vplive zelo občutljivi. O1 označuje vrste, ki so bile zavarovane s predhodno veljavno uredbo o zavarovanju ogroženih živalskih vrst in ki so trenutno zunaj nevarnosti, obstaja pa potencialna možnost njihove ponovne ogroženosti. Med izumrle vrste (Ex) se uvrščajo tiste vrste, ki so bile na območju Republike Slovenije dokazano navzoče v naravnih populacijah in so v preteklosti gotovo izumrle oziroma so bile iztrebljene na celotnem območju Republike Slovenije.

Ribolovne vrste imajo s Pravilnikom predpisane najmanjše dolžine, pri katerih je dovoljen uplen in varstveno dobo (v času drsti), ko jih ni dovoljeno loviti. Izjema so tujerodne vrste, ki nimajo predpisane najmanjše varstvene dolžine. Med vsemi zabeleženimi vrstami je 40 lovni vrst rib.

Razširjenost nekaterih v uplenu najpogosteje zastopanih ribjih vrst, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah dovoljeno loviti v spodnjedravskem ribiškem območju, je prikazana v Prilogi 2.

3.5 Ocena naseljenosti in dinamike rasti

V tabeli (Tabela 4) so prikazani podatki o naseljenosti rib in piškurjev v vodotokih pomurskega ribiškega območja. Podatki so povzeti po ihtioloških raziskavah ZZRS opravljenih po letu 2000.

Tabela 4: Naseljenost (ločeno za salmonide in ciprinide) v vodotokih pomurskega ribiškega območja [kg/ha].

Okoliš	Vodotok	Lokacija	Leto	Ciprinidi	Salmonidi	Skupaj
Lendavski ribiški okoliš	Ledava	Murska šuma	2014	321	0,0	321
Lendavski ribiški okoliš	Kobiljanski potok	Malo Kobilje	2012	80	0,0	80
Lendavski ribiški okoliš	Kobilji potok	Kobilje	2007	81	0,0	81
Lendavski ribiški okoliš	Ledava	benica	2008	108	0,0	108
Lendavski ribiški okoliš	Mura	Gibina-Petišovci	2014	19,3	0,0	19,3

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Okoliš	Vodotok	Lokacija	Leto	Ciprinidi	Salmonidi	Skupaj
Lendavski ribiški okoliš	Mura	Gibina-Petišovci	2013	13,5	0,0	13,5
Lendavski ribiški okoliš	Mura	Petišovci-izliv Ledave	2014	60,2	1,1	61,4
Ljutomerski ribiški okoliš	Ščavnica	Križevci (izliv v Muro)	2013	14,6	0,0	14,6
Ljutomerski ribiški okoliš	Ščavnica	Razkrižje	2014	54	0,0	54
Ljutomerski ribiški okoliš	Ščavnica	iztok iz Gajševskega jezera	2008	998	0,0	998
Ljutomerski ribiški okoliš	Ščavnica	Pristava	2009	122	0,0	122
Ljutomerski ribiški okoliš	Ščavnica	Veščica	2008	111	0,0	111
Murskosoboški ribiški okoliš	Bogojinski potok	500m Z od Bogojine	2008	11	0,0	11
Murskosoboški ribiški okoliš	Ledava	Bogojina	2008	45	0,0	45
Murskosoboški ribiški okoliš	Ledava	Sveti Jurij	2008	171	0,0	171
Murskosoboški ribiški okoliš	Ratkovski potok	Prosenjakovci	2008	68	0,0	68
Murskosoboški ribiški okoliš	Velika Krka	Šalovci	2008	90	0,0	90
Murskosoboški ribiški okoliš/Ljutomerski ribiški okoliš	Mura	Veržej-G. Bistrica	2014	56,4	0,0	56,4
Murskosoboški ribiški okoliš/Ljutomerski ribiški okoliš	Mura	G. Bistrica-Gibina	2014	30,9	0,0	30,9
Murskosoboški ribiški okoliš/Ljutomerski ribiški okoliš	Mura	Mota	2013	25,0	0,0	25,0
Radgonski ribiški okoliš	Ščavnica	Lastomerci	2007	165	0,0	165
Radgonski ribiški okoliš	Ščavnica	Zgornja Ščavnica	2007	631	0,0	631
Radgonski ribiški okoliš	Mura	Sp. Konjišče-G. Radgona	2014	52,8	0,0	52,8
Radgonski ribiški okoliš	Mura	G. Radgona-Mele	2014	56,9	0,0	56,9
Radgonski ribiški okoliš	Mura	Mele-Petanjci	2014	108,1	0,0	108,1
Radgonski ribiški okoliš	Mura	Petanjci-Hrastje-Mota	2014	84,3	0,0	84,3
Radgonski ribiški okoliš	Mura	Hrastje-Mota-Bakovci	2014	149,1	0,3	149,4
Radgonski ribiški okoliš	Mura	Bakovci-Veržej	2014	79,6	0,0	79,6
Sladkovrški ribiški okoliš	Mura	Ceršak - Sladki Vrh	2008	59,8	0,0	59,8
Sladkovrški ribiški okoliš	Mura	Cersak zg.-Velka	2014	77,0	0,4	77,4
Sladkovrški ribiški okoliš	Mura	Zg. Velka-Sp. Konjišče	2014	53,3	0,0	53,3

Vzorčenje ribjih združb s strani ZZRS poteka z elektroribolovom. Manjše, prebrodljive vodotoke, z globino vode pod 0,7 m, vzorčimo z brodenjem po vodi. Globlje vodotoke vzorčimo iz čolna.

Glede na vrstni sestav rib so vodotoki pomurskega ribiškega območja v večini ciprinidnega značaja. V njih živijo ciprinidne vrste rib.

V sladkovrškem ribškem okolišu so bile v zgornjem toku reke Mure ocenjene naseljenosti rib in piškurjev najvišje, in sicer med 19,3 in 190 kg/ha. Nekaj nižje so bile ocene v radgonskem ribškem okolišu, znašale so od 16,5 do 108 kg/ha. V srednjem toku Mure, na območju murskosoboškega in ljutomerskega ribškega okoliša so bile naseljenosti ocenjene med 17,9

in 56,4 kg/ha. V spodnjem toku Mure so bile ocene naseljenosti rib najnižje v lendavskem ribiškem okolišu kjer so dosegale vrednosti med 9,2 in 35,8 kg/ha.

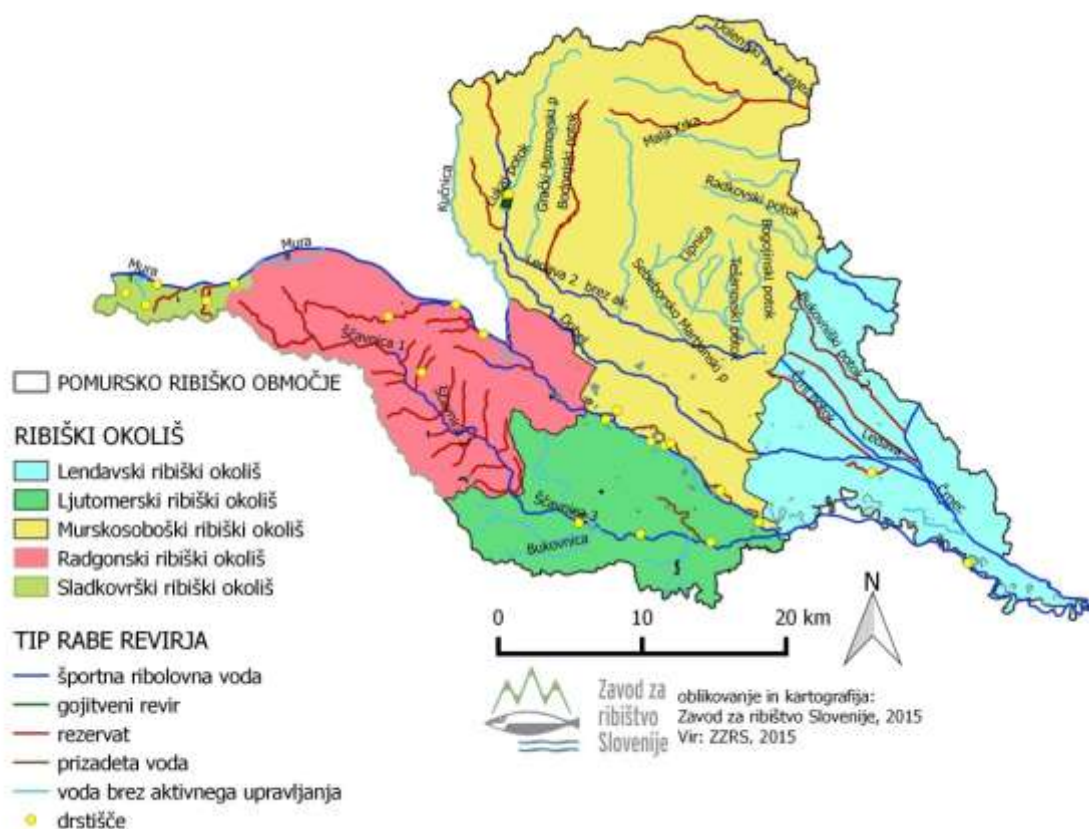
V ciprinidnih vodotokih smo v zgornjem delu Ledave v murskosoboškem ribiškem okolišu ocenili naseljenost rib in piškurjev med 44 in 171 kg/ha, nekaj višje so bile ocene v njenem spodnjem toku v lendavskem ribiškem okolišu. Ocene so se gibale med 28 in 320 kg/ha. V zgornjem delu Ščavnice v radgonskem ribiškem okolišu smo ocenili naseljenost rib in piškurjev med 165 in 630 kg/ha, medtem ko se je ocenjena naseljenost rib in piškurjev v spodnjem toku Ščavnice v ljutomerskem ribiškem okolišu gibala med 54 in 146 kg/ha. Najvišja naseljenost rib in piškurjev v Ščavnici (998 kg/ha) je bila ugotovljena pod akumulacijo Gajševsko jezero. V ostalih pritokih so se naseljenosti gibale med 11 kg/ha v Bogojnskem potoku do 90 kg/ha v Veliki Krki.

3.6 Podatki o drstiščih

Drstišča se uvrščajo med najpomembnejše habitatne tipe, ki so neobhodni za reprodukcijo posameznih vrst rib. Hidromorfološke lastnosti vodotoka, ki pogojujejo in omogočajo nastanek in obstoj habitatov, da funkcionirajo kot drstišča, so odvisne od geološke podlage, reliefa, padavin in pretokov vode v posameznih letih, predvsem pa od različnih posegov v vodni prostor. Ribe se temu prilagajajo in za drst poiščejo mikrolokacije, ki so primerne za odlaganje iker. Pogosto so drstišča litofilnih drstnic, vrst, ki ikre odlagajo na kamnito ali prodno podlago, pod različno visokimi naravnimi ali grajenimi stopnjami, kjer se tvori primerna struktura substrata dna in sta hitrost ter globina vode ustrezni za odlaganje iker. Taka drstišča so bolj ali manj stalna. V pomurskem ribiškem območju so taka drstišča tako v sladkovrškem, radgonskem kot ljutomerskem ribiškem okolišu, njihovo število in površina pa sta bistveno reducirana v primerjavi z naravnim stanjem. Struktura sedimentov dna je v primerjavi z naravnim stanjem na odseku mejne Mure zaradi stare regulacije močno spremenjena. V današnji strugi prevladujejo grobe frakcije, ki so za drst litofilnih drstnic neprimerne. Prvotni sediment je bil sestavljen iz najrazličnejših frakcij, grobih, manj grobih do finih, kar je litofilnim drstnicam omogočalo, da izberejo lokalno ugodne, primerne mikrohabitate za drst. Zaradi kanaliziranja struge se je transport rečnih naplavin spremenil in so bila mnoga znana drstišča litofilnih vrst rib uničena. Od Hrastja Mote dalje je ohranjen obsežen sistem rokavov in mrtvic Mure, ki temu odseku daje poseben pečat in kljub temu, da je trenutna evidenca drstišč pomanjkljiva lahko sklepamo, da so razmere za drst tu bolj ugodne, tako za litofilne drstnice kot tudi za vrste, ki ikre odlagajo na rastline.

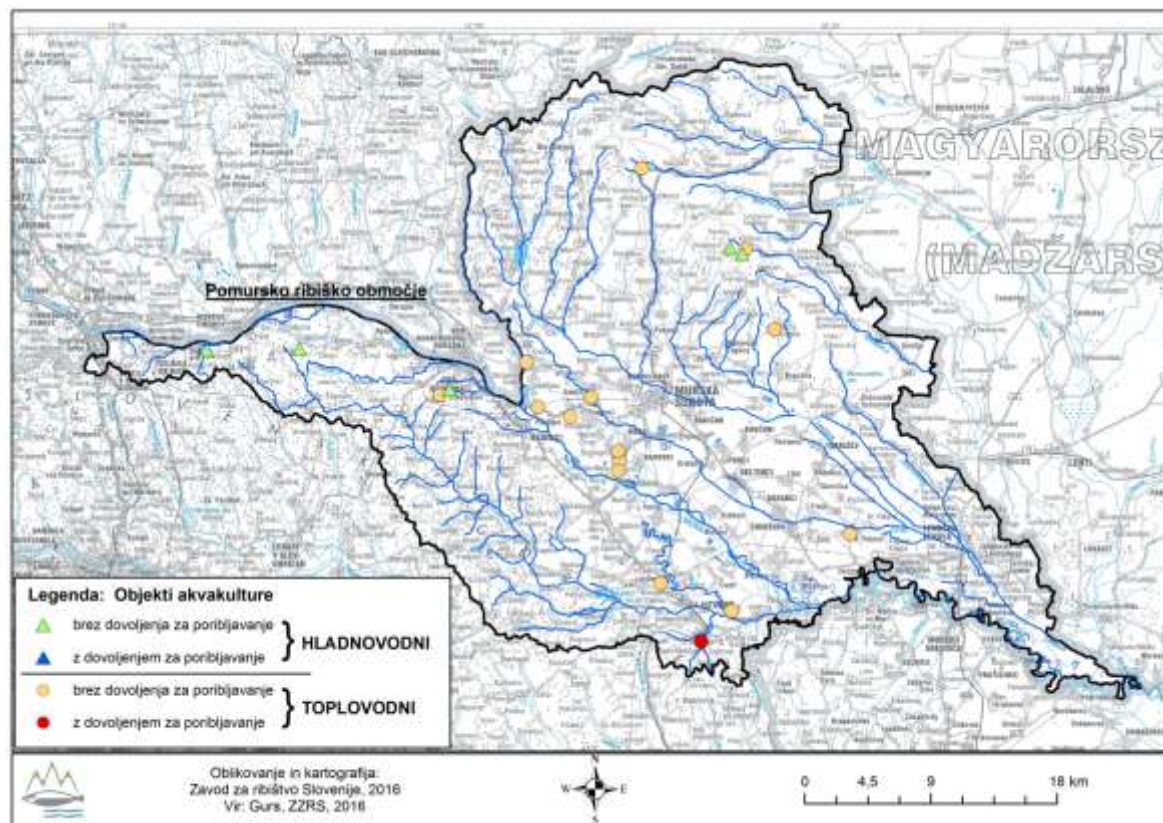
Posegi lahko spremenijo funkcionalnost drstišča, v skrajnih primerih jih tudi nepovratno uničijo. To se zgodi v primerih velikih zajezev, ko se globine, hitrosti in temperature vode ter struktura substrata dna spremenijo do te mere, da drst tam ni več mogoča.

V Prilogi 3 je v tabeli prikazan seznam drstišč v pomurskem ribiškem območju, vrste rib, ki se drstijo na posameznih drstiščih, ocenjena površina posameznega drstišča in čas glavne drsti.

Slika 4: Drstišča v pomurskem ribiškem območju

3.7 Podatki o ribogojnih obratih za gojitev rib za poribljavanja

Slika 5: Ribogojnice v pomurskem ribiškem območju

Vsi ribogojni obrati morajo biti vpisani v Centralni register objektov akvakulture in komercialnih ribnikov, kjer se zbirajo podatki o objektih, nosilcih dejavnosti, vrstah rib, in letno o zalogi in proizvodnji. Centralni register vodi MKGP, Sektor za identifikacijo in registracijo živali.

V pomurskem ribiškem območju ni nobene hladnovodne ribogojnice z dovoljenjem za gojitev rib za poribljavanja in ena toplovodna ribogojnica z dovoljenjem za gojitev rib za poribljavanja, in sicer ribogojnica Ribiške družine Ljutomer.

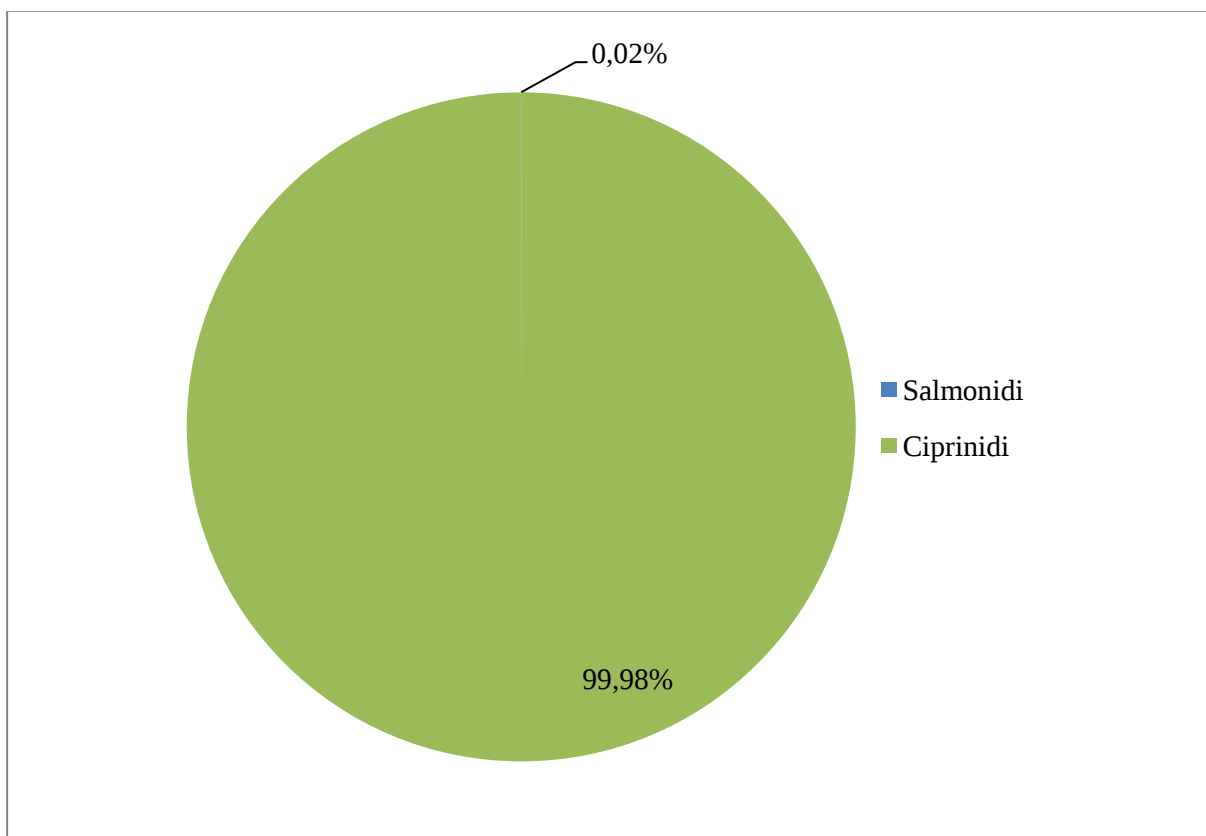
Druge ribogojnice pomurskega ribiškega območja, ki so v zasebni lasti, so namenjene predvsem gojitvi šarenke in krapa za prehrano ljudi in nimajo dovoljenj za poribljavanja.

4 Analiza izvajanja ribiškega upravljanja v preteklem obdobju načrtovanja

Analiza izvajanja ribiškega upravljanja je izdelana na podlagi podatkov ribiškega katastra, ki ga vodi Zavod za ribištvo Slovenije. Podatki o uplenu, ribolovnih dneh, poribljavanjih, kot tudi drugi podatki o izvajanju ribiškega upravljanja v posameznih ribiških območjih, se v ribiškem katastru vodijo na podlagi letnih poročil, ki jih izdelajo ribiške družine za posamezne ribiške okoliše. Ribiški kataster je aktivna podatkovna zbirka, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo. Za analizo ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših v preteklem petnajst-letnem obdobju, oziroma analizo uplena posameznih vrst rib v obdobju 1986-2014, so bili uporabljeni podatki na dan 31. 12. 2014.

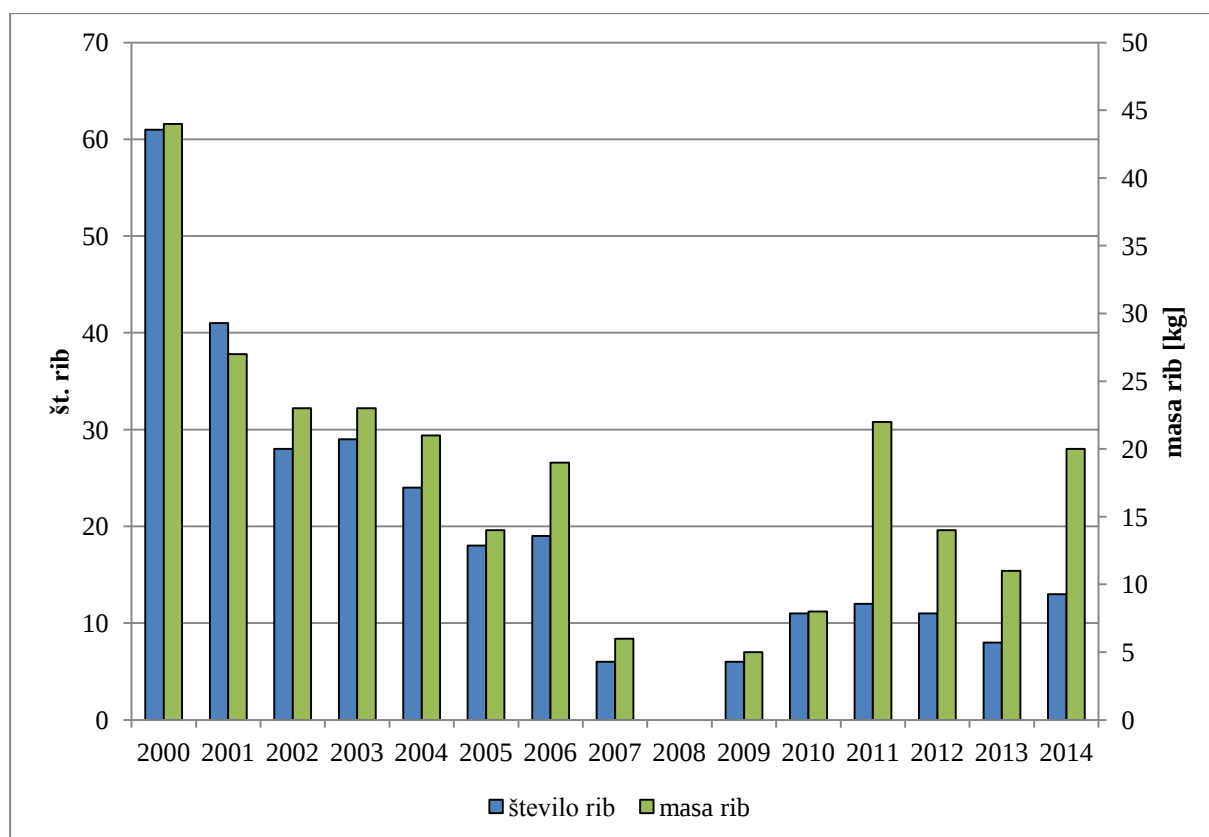
4.1 Pregled in presoja uplena

Ribiči so v pomurskem ribiškem območju v obdobju 2000–2014 lovili 41 vrst rib, 4 salmonidne in 37 ciprinidnih vrst rib. Skladno s ciprinidnim značajem in vrstnim sestavom rib pomurskega ribiškega območja so ribiči v obdobju 2000–2014 plenili v večini ribe iz skupine ciprinidnih vrst rib.

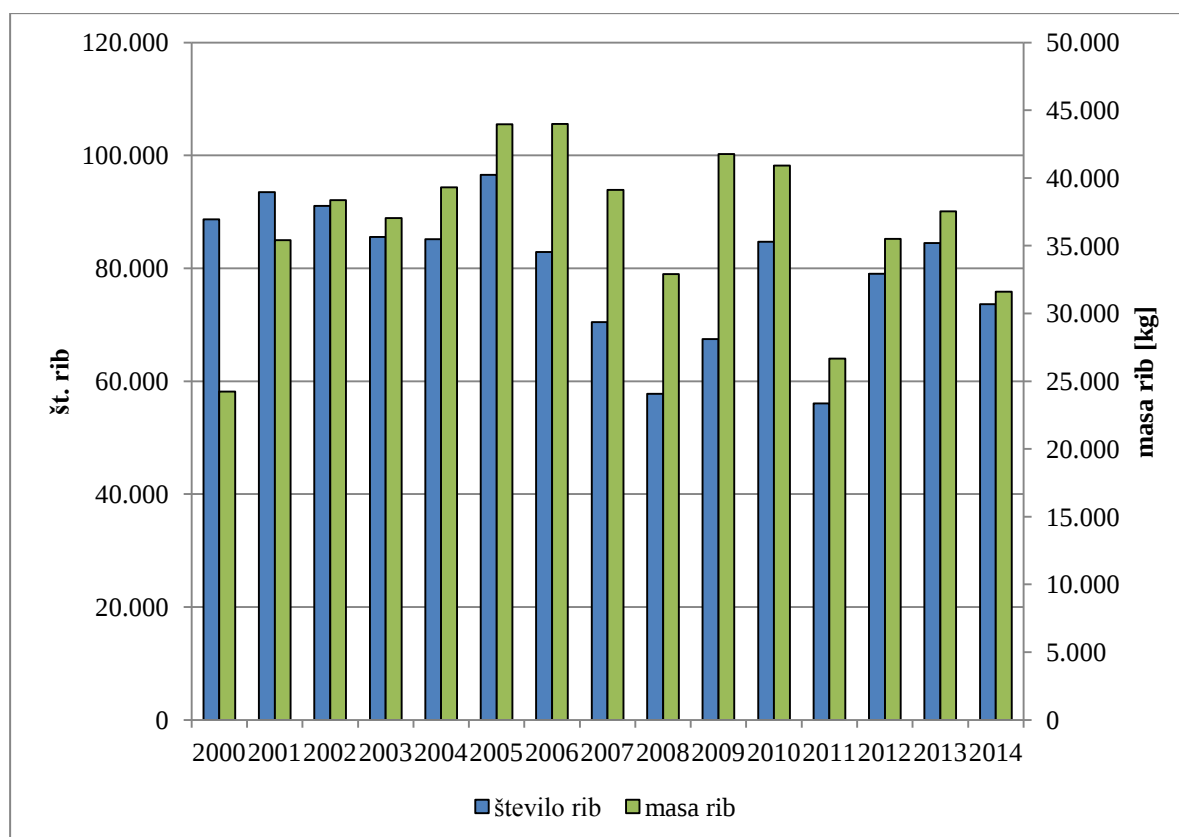
Slika 6: Delež (%) števila uplenjenih salmonidnih in ciprinidnih vrst rib v obdobju 2000–2014.

V skupnem uplenu rib v obdobju 2000–2014 delež salmonidnih vrst po številu vseh (Slika 6) uplenjenih rib predstavlja 0,02 %, delež ciprinidnih vrst pa 99,98 %.

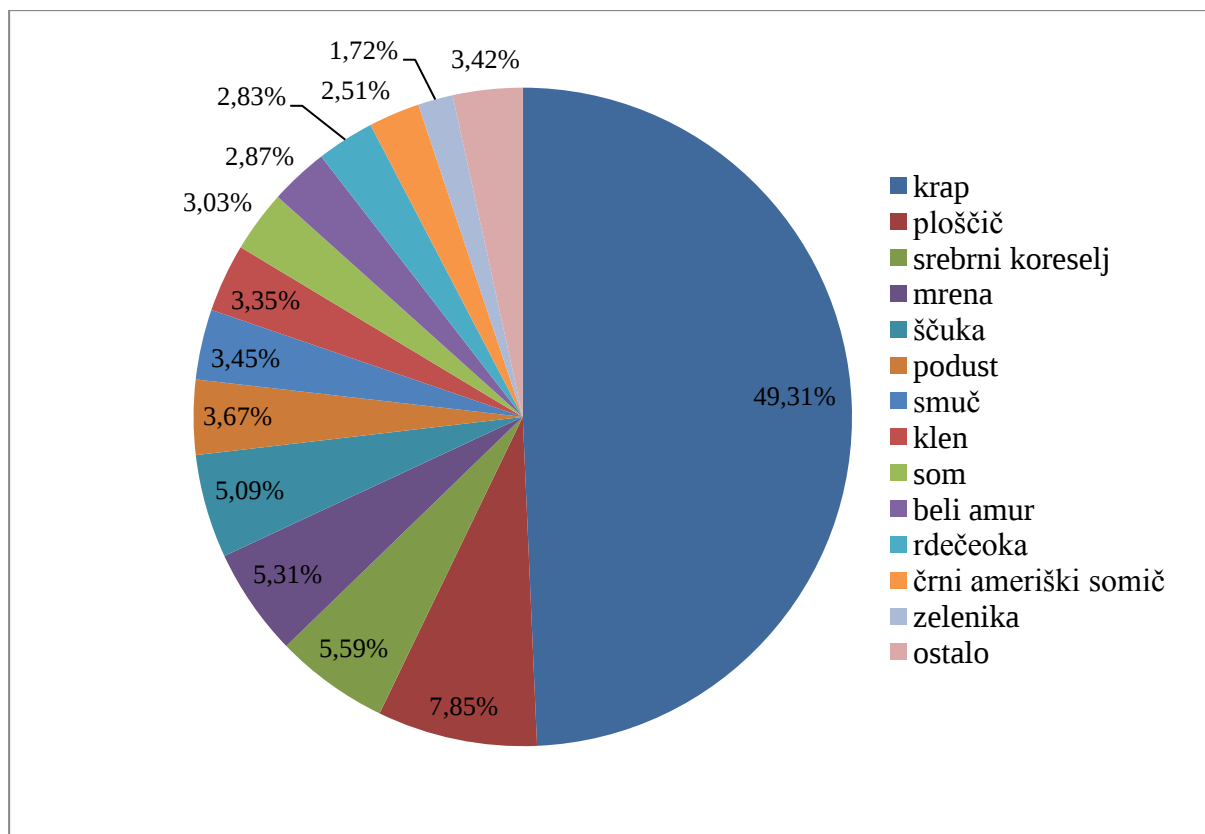
Slika 7: Letni uplen (število in masa) salmonidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000–2014.

V obdobju 2000–2014 so ribiči v pomurskem ribiškem območju povprečno letno uplenili vsega 19 rib iz skupine salmonidnih vrst, katerih povprečna skupna masa je bila 17 kg. Uplen je bil največji (Slika 7) leta 2000, ko so ribiči uplenili 61 rib z maso 44 kg in najmanjši v letu 2008, ko uplena salmonidnih vrst rib ni bilo.

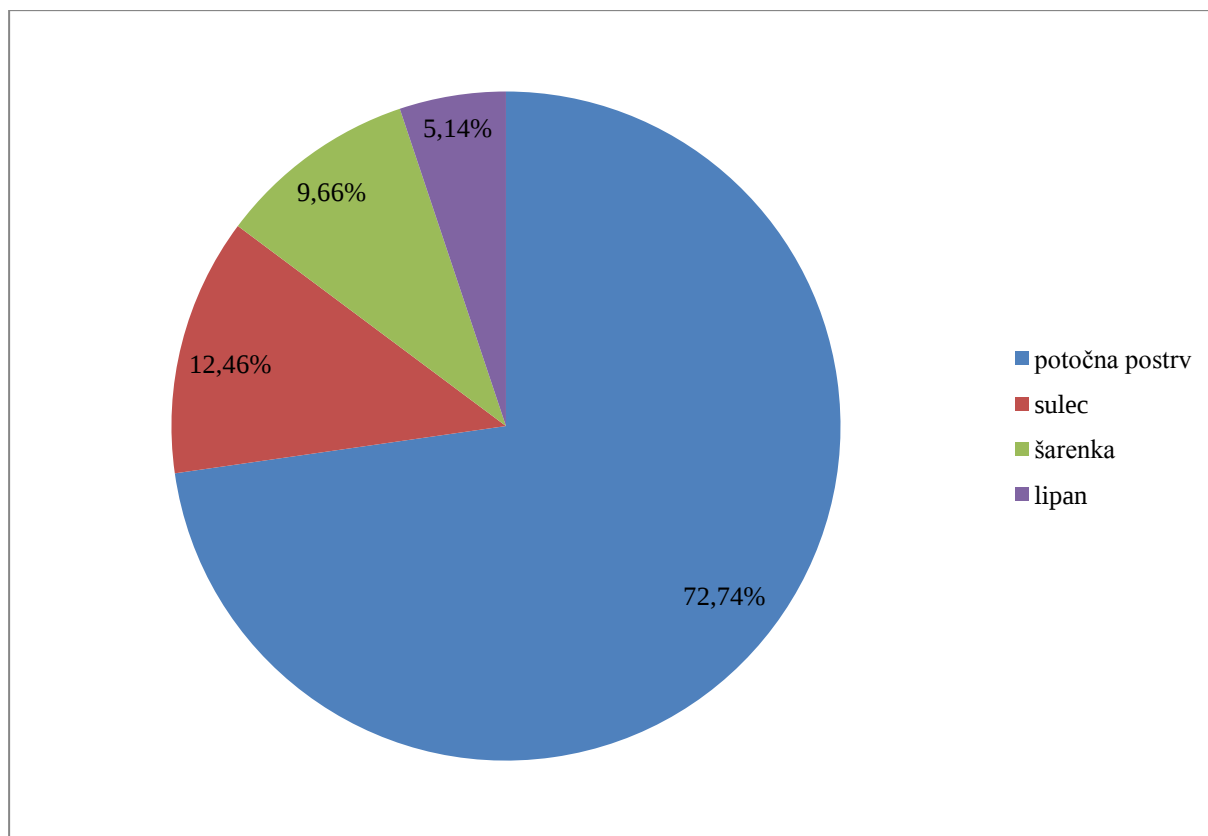
Slika 8: Letni uplen (število in masa) ciprinidnih vrst rib v skupnem uplenu v obdobju 2000–2014

Bistveno večji je bil uplen ciprinidnih vrst. Povprečno letno so ribiči v obdobju 2000–2014 uplenili 79.806 rib iz skupine ciprinidnih vrst, katerih povprečna skupna masa je bila 37 t. Uplen je bil največji (Slika 8) leta 2005, ko so ribiči uplenili 96.580 rib z maso 44 t in najmanjši v letu 2011, ko je bilo uplenjenih 56.052 rib z maso 27 t.

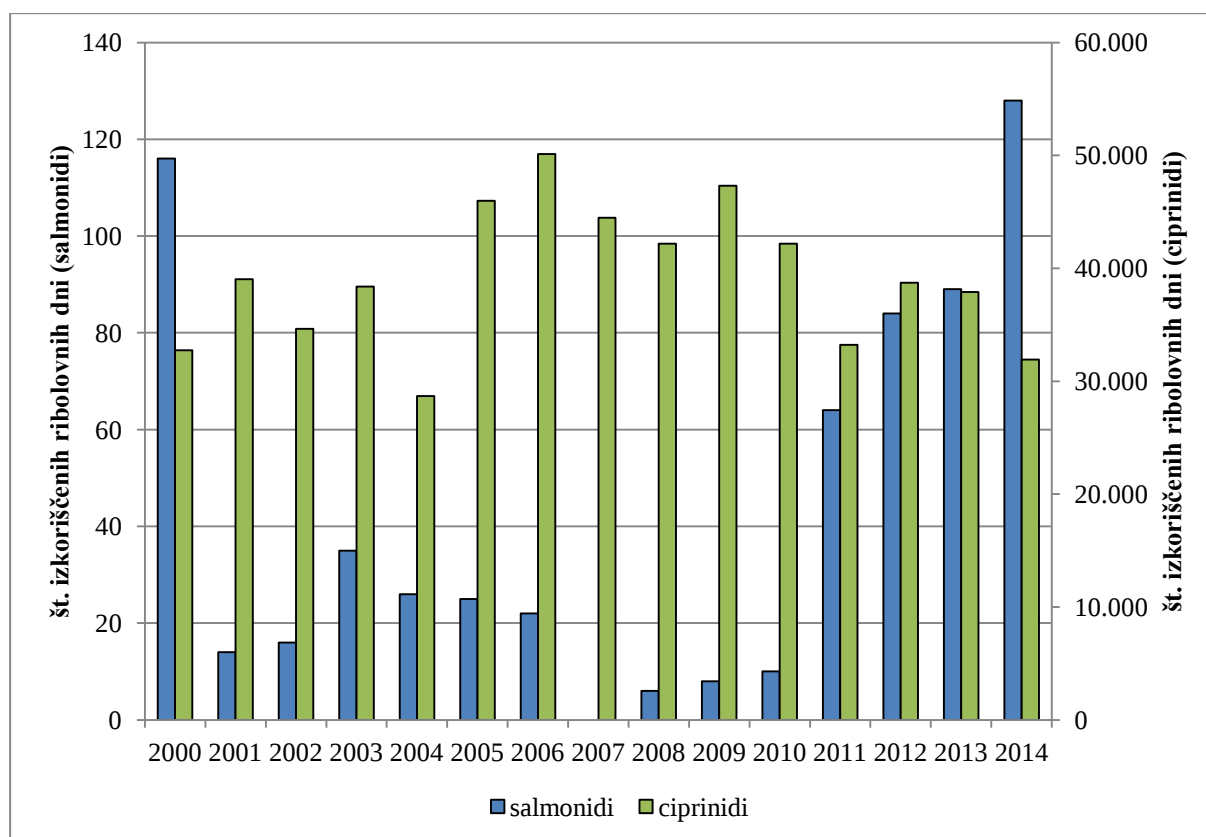
Slika 9: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) ciprinidov v obdobju 2000–2014.

Ribiči so v pomurskem ribiškem območju lovili 37 ciprinidnih vrst rib. Največji delež po masi uplenjenih rib v skupnem uplenu ciprinidnih vrst rib (Slika 9) v obdobju 2000–2014 ima gojeni krap, skoraj polovico uplena (49,23 %) sledijo ploščič 7,84 %, srebrni koreselj 5,58 %, mrena 5,3 %, ščuka 5,08 %, podust 3,66 %, smuč 3,45 %, klen 3,34 %, som 3,02 %, beli amur 2,87 %, rdečeoka 2,83 %, črni ameriški somič 2,51 % in zelenika 1,71 %. Delež vseh drugih vrst (navadni ostriž, rdečeperka, linj, rjavi ameriški somič, koreselj, androga, bolen, ogrica, klenič, sivi tolstolobik, menek, srebrni tolstolobik, sončni ostriž, zlati koreselj, platnica, pisanec, jez, čep, postrvji ostriž) je bil skupaj 3,42 %.

Slika 10: Deleži posameznih vrst v povprečnem letnem uplenu (kg) salmonidov v obdobju 2000–2014.

Od skupaj štirih salmonidnih vrst rib (Slika 10), ki so jih ribiči lovili v obdobju 2000–2014 največji delež po masi uplenjenih rib predstavlja potočna postrv z 72,74 %, sledijo sulec 12,46 %, šarenka 9,66 % in lipan z 5,14 %.

Slika 11: Število izkoriščenih ribolovnih dni (salmonidni, ciprinidni) v obdobju 2000–2014

Podobno kot je bil uplen ciprinidnih vrst rib večji od uplena salmonidnih vrst rib, je bil tudi delež ciprinidnih ribolovnih dni (99,89 %) večji od deleža salmonidnih ribolovnih dni (0,11 %). V obdobju 2000–2014 je bilo povprečno letno izkoriščenih 42,9 salmonidnih in 39.167 ciprinidnih ribolovnih dni. Večino, 81,96 % ribolovnih dni so izkoristili člani ribiških družin, delež ribičev turistov pa je bil 18,04 %.

4.2 Pregled in presoja vlaganj

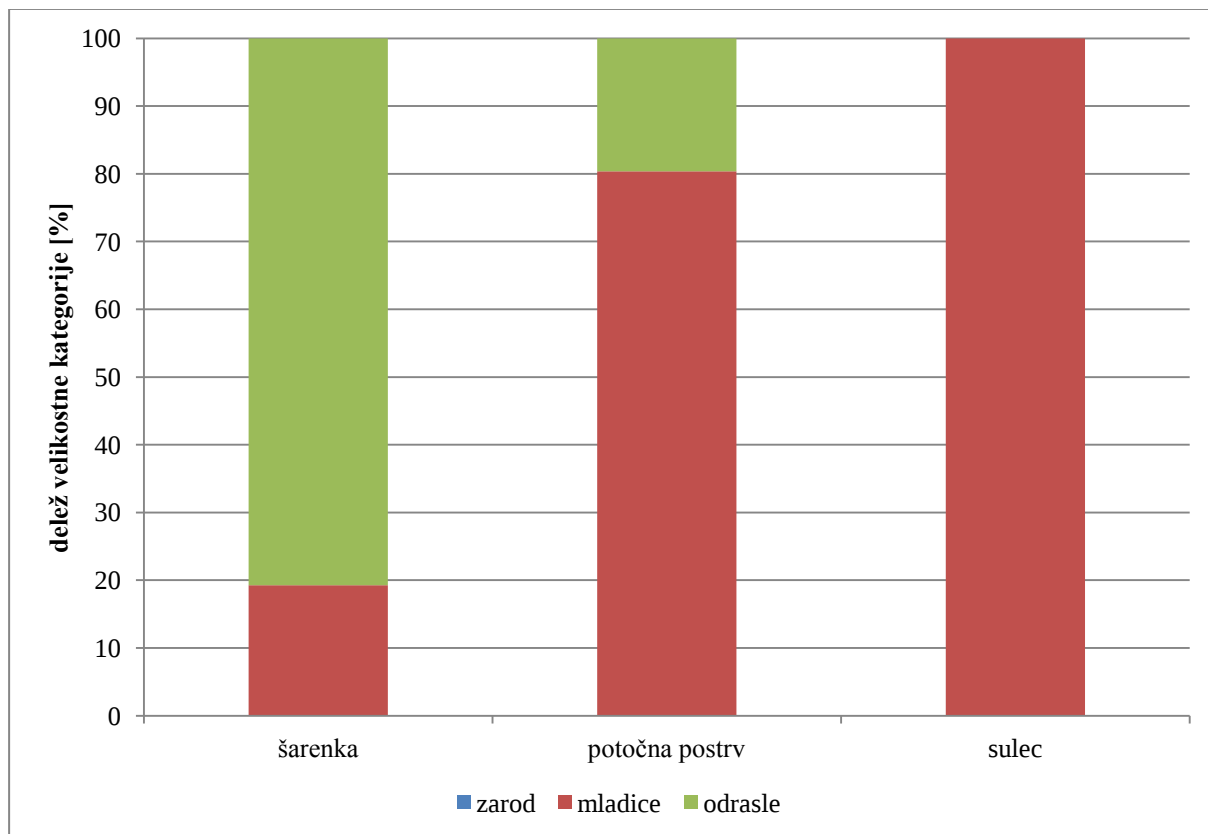
Vlaganja rib so v ribiškem katastru evidentirana v različnih velikostnih kategorijah rib: do 5 cm, od 5-9 cm, 9-12 cm, 12-15 cm, 15-20 cm, 20-30 in 30-50 cm, v posameznih obrazcih pa so velikostne kategorije še bolj razdeljene. Zaradi boljše preglednosti so različne velikostne kategorije pri prikazovanju poribljavanj združene v tri osnovne in sicer:

1. zarod (do 5 cm)
2. mladice (od 5-20 cm)
3. odrasle ribe (nad 20 cm).

Izjema so sulec, ščuka, smuč, som in bolen, za katere se kot odraslo ribo smatra dolžina več kot 50 cm.

4.2.1 Vlaganja v ribolovne revirje

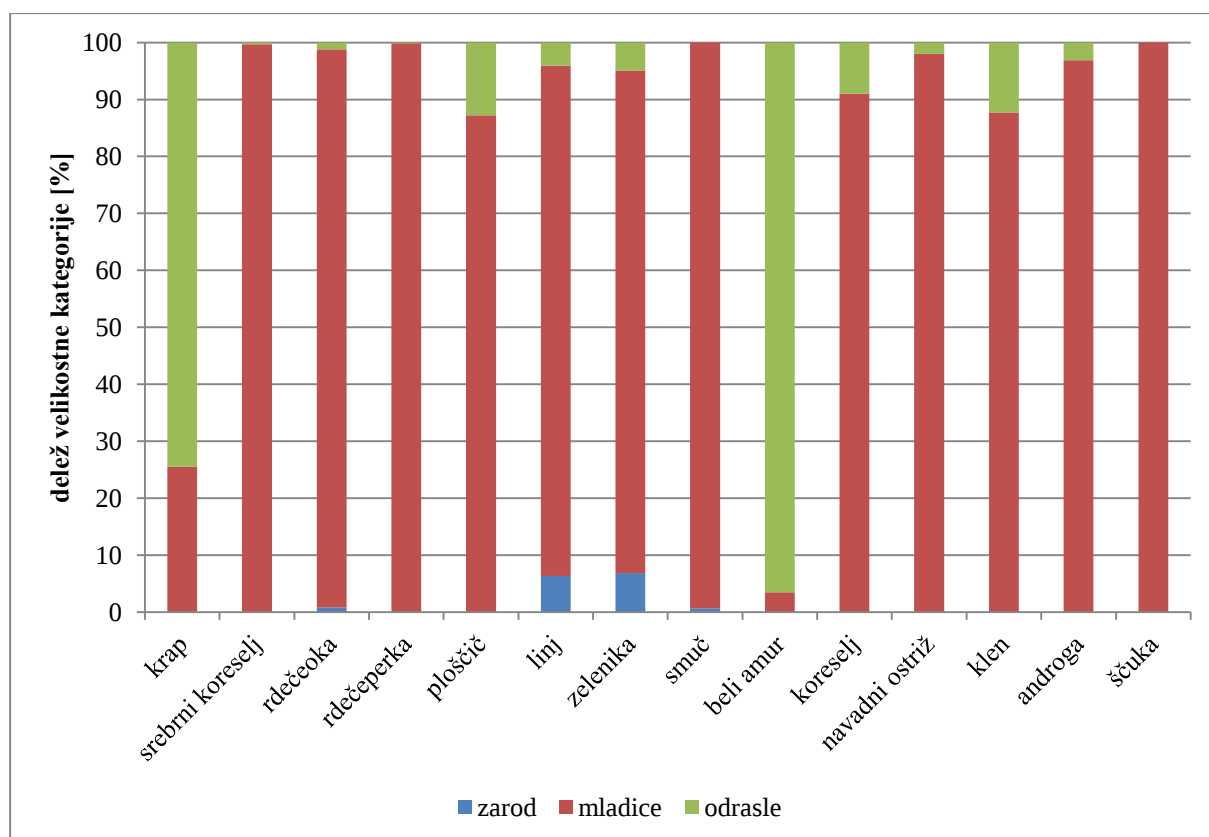
V pomurskem ribiškem območju so v obdobju 2000–2014 ribiči izvajali poribljavanja naslednjih domorodnih salmonidnih vrst rib: potočne postrvi in sulca ter tujerodne šarenke.

Slika 12: Poribljavanja salmonidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000–2014

Vzdrževalna poribljavanja s potočno postrvjo so bila redka in omejena predvsem na zgornji tok reke Mure. V 15 letih je bilo vloženo 3.418 mladice in 835 odraslih rib. Tudi poribljavanje sulca je bilo vezano predvsem na zgornji del reke Mure. Količinsko je bilo premajhno in neredno. Skupaj je bilo v teh letih vloženih 105 sulcev (nad 20 cm). Dopolnilno se je v manjših količinah in neredno poribljavalo tudi šarenko, v 15 letih skupaj 3,27 t.

V ribolovne revirje pomurskega ribiškega območja so ribiči v obdobju 2000-2014 vlagali 10 ciprinidnih vrst rib: smuča, ščuko, krapa, linja, klana, ploščiča, koreslja, androgo, zeleniko, rdečeoko, belega amurja in srebrnega koreslja. Med ciprinidnimi vrstami rib je bilo količinsko največje poribljavanje z gojenim krapom, v okviru dopolnilnih poribljavanj »pod trnek« v času ribolovne sezone. V ribolovne revirje so ribiči v opazovanem obdobju vložili 276 t krapov.

Slika 13: Poribljavanja ciprinidnih vrst rib v ribolovne revirje glede na delež velikostne kategorije v obdobju 2000–2014

Številčno največja poribljavanja so prikazana na sliki (Slika 13) in sicer: krap (100 komadov zaroda, 50.318 mladic in 147.104 odraslih), srebrni koreselj (48.880 mladic in 150 odraslih), rdečeočka (400 komadov zaroda, 46.440 mladic in 565 odraslih), rdečeperka (28.682 mladic in 35 odraslih), ploščič (19.539 mladic in 2.864 odraslih), linj (1.400 komadov zaroda, 19.848 mladic in 900 odraslih), zelenika (1.400 komadov zaroda, 19.329 mladic in 1.075 odraslih), smuč (53 komadov zaroda, 7.710 mladic), beli amur (163 mladic in 4.571 odraslih), koreselj (3.120 mladic in 306 odraslih), navadni ostriž (3.247 mladic in 66 odraslih), klen (2.123 mladic in 297 odraslih), androga (2.119 mladic in 68 odraslih), ščuka (2.024 mladic). Razen tega so bila izvedena še poribljavanja drugih vrst (rjavi ameriški somič, črni amur, pisanka, sončni ostriž, pezdirk, pseudorazbora, klenič, navadni globoček, činklja, navadna nežica, sivi tolstolobik, srebrni tolstolobik, ogrica, podust, mrena, navadni okun, nežica sp.) a so bila količinsko manjša, občasna in lokalna.

Mnoga od navedenih vlaganj so posledica intervencijskih odlovov, ko so se ribe zaradi različnih posegov odlovile in nato prenesle v ribolovne revirje.

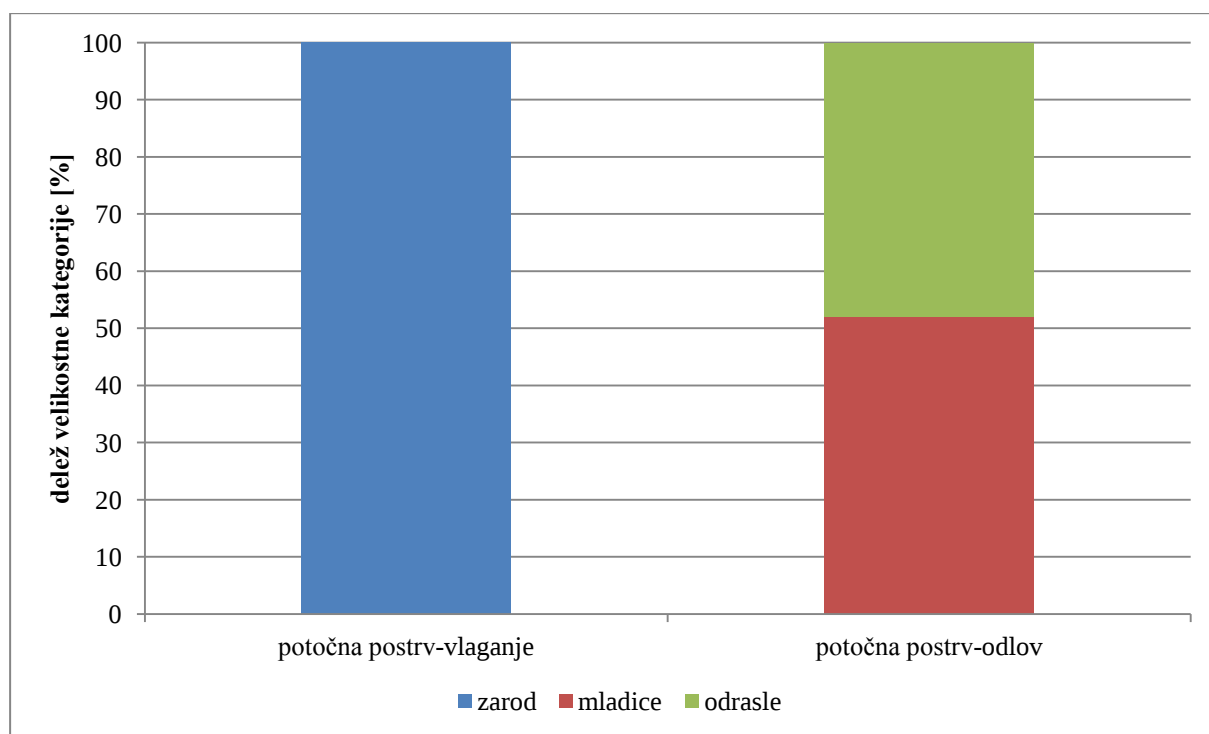
V pomurskem ribiškem območju je bilo v povprečju letno v ribolovne vode vloženih 19,5 kg/ha krapa in zelo majhna količina šarenke 0,2 kg/ha. Omenjena količina krapov se nanaša na površino vseh ribolovnih revirjev, čeprav je dejansko poribljavanje s krapom potekalo večinoma v manjše stoječe vode. Posledično je bila količina vloženih rib v nekaterih ribolovnih revirjih večja, v nekaterih pa manjša od povprečja za ribiško območje. Ocene o primernosti poribljavanj z omenjenima vrstama na nivoju ribiškega območja posledično ne moremo podati. Predvidene količine rib namenjene za poribljavanja posameznih ribolovnih revirjev bodo opredeljene v RGN.

V preteklem obdobju se je občasno še izvajalo poribljavanje ribolovnih revirjev in prenosi ob intervencijskih izlovih z belim amurjem, srebrnim in sivim tolstolobikom, ameriškim somičem, psevdorazboro, sončnim ostržem in srebrnim koresljem. V RGN 2017-2022 bodo poribljavanja ribolovnih revirjev in prenosi s tujerodnimi vrstami rib prepovedana. Izjema sta šarenka in krap.

4.2.2 Vlaganja in odlovi v gojitvenih revirjih

Sonaravni gojitvi rib je bilo v pomurskem ribiškem območju namenjen en sam gojitveni revir in sicer potok Bold s površino 0,2 ha, v katerem je Ribiška družina Mura Paloma gojila mladice potočne postrvi.

V obdobju 2000–2014 je bilo v potok Bold vloženih 14.300 kosov zaroda in po zaključenih ciklikih sonaravne gojitve odlovljenih 630 mladic in 580 odraslih potočnih postrvi. To je glede na število vloženega zaroda 8,5% izplen oziroma uspeh vzreje. Doseženi uspeh vzreje lahko označimo za srednje dober rezultat. Po dosedanjih izkušnjah in analizah sonaravne gojitve se šteje, da je uspeh sonaravne vzreje dober, kadar je izplen večji od 10% in srednje dober kadar je med 5% in 10%. Odlovljene mladice in odrasle potočne postrvi so prenesli v ribolovne revirje.

Slika 14: Poribljavanja in odlovi potočne postrvi glede na delež velikostne kategorije v gojitvene revirje v obdobju 2000-2014

Ciprinidne vrste rib so se razen v ribogojnicah (ribnikih), ki so evidentirane v registru ribogojnih objektov gojile tudi v vzrejnih ribnikih. Skupno je v pomurskem ribiškem območju osem vzrejnih ribnikov s skupno površino 36,11 ha.

V 15 letih je bilo v vzrejnih ribnikih odlovljenih največ krapov (3.371 mladic in 1.490 odraslih) in rdečeoč (3.805 mladic). Število odlovljenih rib drugih vrst je manjše, največ je bilo srebrnega koreslja (150 mladic in 1.043 odraslih), koreslja (800 komadov zaroda, 24 mladic in 50 odraslih), rdečeperke (425 mladic), ploščiča (100 mladic in 283 odraslih), smuča

(53 komadov zaroda in 296 mladice), zelenike (119 mladice), linja (5 mladice in 78 odraslih), ščuke (39 komadov zaroda in 20 mladice) in klena (32 mladice in 10 odraslih).

V pomurskem ribiškem območju je bilo v okviru sonaravne vzreje v gojitvenem potoku Bold vloženih povprečno manj kot 1 kom zaroda potočne postrvi na kvadratni meter vzrejne površine. Ocenjujemo, da je bila za gojitveni potok Bold v preteklosti načrtovana primerna količina zaroda. Zaradi vedno manjše količine vode v potoku bo sonaravna vzreja v prihodnjem načrtovalskem obdobju opuščena.

Vzreja avtohtonih ciprinidnih vrst rib v pomurskem ribiškem območju je vsekakor zelo dobrodošla in upamo, da se bo v naslednjih letih nadaljevala in količinsko še povečala.

4.3 Pregled realizacije načrtovanih ukrepov

Ta načrt je prvi načrt izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem območju, ki je pripravljen v skladu z novim ZSRib. Zato pregled realizacije načrtovanih ukrepov ni možen, saj se ukrepi na tem nivoju prvič načrtujejo.

4.4 Ocena ustreznosti postavljenih usmeritev in ukrepov

Ta načrt je prvi načrt izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem območju, ki je pripravljen v skladu z novim ZSRib. Usmeritve in ukrepi v tem območnem načrtu so bili pripravljeni na podlagi preteklih podatkov ribiškega upravljanja, kjer smo spremljali trende za vsako posamezno vrsto rib, kakor tudi na podlagi pripomb in usmeritev Zavoda za varstvo narave, ki pokrivajo področje okoljske zakonodaje.

Na podlagi usklajevanj med posameznimi ribiškimi družinami, Zavodom za varstvo narave in Zavodom za ribištvo Slovenije smo oblikovali postavljene usmeritve in ukrepe, za katere ocenjujemo, da so ustrezni.

5 Temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib

V načrtu se določajo temeljne usmeritve za ohranitev in trajnostno rabo rib v ribiškem območju, ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib, varstvo vrst in habitatnih tipov, zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000, ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status in usmeritve za trajnostno rabo rib.

Podlaga za izvajanje ribiškega upravljanja v vodah posebnega pomena je srednjeročni načrt ribiškega upravljanja v vodah posebnega pomena (v nadaljnjem besedilu: načrt voda posebnega pomena), ki se izdelava v skladu z načrtom izvajanja ribiškega upravljanja ribiškega območja, znotraj katerega se nahajajo posamezni revirji voda posebnega pomena.

Podrobni ukrepi za ohranitev in trajnostno rabo se določijo v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših.

V tem poglavju so podani varstveni cilji in smernice za ohranitev in trajnostno rabo posameznih vrst rib. Od celotne palete varstvenih ciljev in smernic jih v skladu z ZSRib izvajalci ribiškega upravljanja izvajajo le del. Druge ukrepe, med njimi predvsem vzpostavljanje prehodnosti za ribe preko grajenih objektov, zmanjševanje onesnaževanja voda z učinkovitimi čistilnimi napravami in sonaravne rešitve pri regulacijah vodotokov, pa morajo v skladu z Zakonom o ohranjanju narave izvajati druge pristojne službe (vodarstvo, varstvo narave) oziroma se ti ukrepi vgradijo v ustrezne sektorske načrte.

Ribiško upravljanje se izvaja na način, da se ne poslabša stanje ogroženih in zavarovanih vrst ter habitatnih tipov. V primeru, da se ugotovi negativen vpliv ribiškega upravljanja na stanje ogroženih in zavarovanih vrst rib, se temu prilagodi način izvajanja ribiškega upravljanja. Upošteva se usmeritve za varstvo biotske raznovrstnosti v območjih z naravovarstvenim statusom.

Zaradi specifične lege pomurskega območja, kjer reka Mura meji v zgornjem delu na Avstrijo in v spodnjem delu na republiko Hrvaško, se v tem ribiškem območju kaže potreba po meddržavnem sodelovanju izvajalcev ribiškega upravljanja. Reka Mura meji 33,45 km z Avstrijo, 32,83 km s Hrvaško in le 27,90 km njenega toka teče v celoti po Sloveniji, kar je manj kot 30%.

Zaradi skupnega ribiškega upravljanja na reki Muri, je pri izvajanju ribiškega upravljanja potrebno upoštevati tudi določila Zakona o ratifikaciji Sporazuma med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško o obmejnem prometu in sodelovanju (BHROPS).

Ta določa, da bosta pogodbenici z namenom, da zagotovita skupno gospodarjenje s sladkovodnim življem v vodah mejnih vodotokov, vzajemno omogočali gospodarjenje ribiškimi organizacijam na obmejnem območju in športni ribolov za državljane obeh pogodbenic. Gospodarjenje s sladkovodnim življem zajema vzrejo, varstvo in lov rib ter drugih organizmov in poribljavanje v skladu z notranjo zakonodajo pogodbenic o sladkovodnem ribištvu.

Ribiški organizaciji, ki gospodarita z delom mejnega vodotoka, izdelata skupni ribiško-gojitveni načrt (na slovenski strani sodeluje oz. izdelava ribiško-gojitveni načrt Zavod za

ribištvo Slovenije v sodelovanju z ribiško družino). Pri tem je treba upoštevati predpise tiste pogodbenice, ki so strožji in bolj kakovostno varujejo sladkovodni živelj.

Pri dosedanjem izvajanju ribiškega upravljanja se je izkazalo, da je sodelovanje med državami v tem delu pomanjkljivo, kar se kaže tudi v neusklajenem upravljanju (razlike v varstvenih dobah, dovoljenem dnevnem uplenu, najmanjših lovni dolžinah rib, poribljavanjih). Zaradi navedenega bi bilo smiselno razmisliti o ponovni vzpostavitvi meddržavne delovne skupine za skupno ribiško upravljanje na mejnih vodah.

5.1 Cilji in ukrepi za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib

V tem poglavju so podane usmeritve in ukrepi za zaščito in trajnostno rabo nekaterih najbolj pomembnih domorodnih vrst rib, ki jih je v skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah dovoljeno loviti.

Primarni dolgoročni cilj je ohranjanje populacij domorodnih vrst rib in biotske raznolikosti. Z načrti se ureja predvsem upravljanje populacij ribolovnih vrst, v katere ribiči ob izvajanju ribolova vsako leto posegajo in z uplenjenimi ribami zmanjšujejo reproduktivno sposobnost posameznih populacij. Ukrepi za doseganje ohranjanja populacij domorodnih lovni vrst rib so predvsem prilagojen ribolovni režim in poribljavanja kar omogoča nadzorovan uplen in nadomeščanje uplenjenih rib z odraslimi ribami ustreznega porekla vzgojenimi v primernih ribogojnicah in z mladnicami ter odraslimi ribami iz gojitvenih revirjev. Med ukrepi, ki pripomorejo pri ohranjanju populacij domorodnih vrst rib je tudi primerna organizacija ribiškočuvajske službe, s katero se lahko omeji in zmanjša vpliv krivolova na ribje populacije. Izvajanje ribiškočuvajske službe se za posamezni ribiški okoliš določi v RGN.

Pri vseh poribljavanjih se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij posameznih območij, okolišev in revirjev. To pomeni, da v vodna telesa, kjer določena vrsta še ni prisotna, njeno poribljavanje ni dovoljeno oziroma je dovoljeno le na podlagi postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z varstvenimi režimi in usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma z usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih pomurskega ribiškega okoliša se nadomešča bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena ali dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. V tem primeru se lahko izjemoma poribljava tudi z merskimi ribami domorodnih in tujerodnih vrst (krap). Ukrepi za ohranjanje primerne velikosti populacije je tudi zmanjševanje dovoljenega dnevnega uplena in zaostritev ribolovnega režima. Obseg ribolova bo prilagojen naravni reprodukciji v posameznih ribolovnih revirjih pomurskega ribiškega okoliša in je lahko povečan na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone. Poribljavanja odraslih ribolovnih vrst za namene turističnega ribolova morajo biti v ravnovesju z ribolovnim pritiskom in uplenom rib v posameznih ribolovnih revirjih ter taka, da ne ogrožajo ogroženih vrst rib ter drugih ogroženih in zavarovanih prostoživečih vrst.

Vpliv plenjenja kormoranov se kaže tudi na populacijah nekaterih domorodnih vrst rib, med njimi tudi ogroženih in zavarovanih. Učinkovitost dosedanjih lokalnih ukrepov je ali

prostorsko omejena ali kratkotrajna, ukrepi pa so dragi ter delovno intenzivni. Dosedanji sistem odvracanja kormoranov, ki je temeljil na letnem dovoljenju se je izkazal za neučinkovitega. Za zaščito ribjih populacij je treba izdelati dolgoročno strategijo o zaščiti posameznih vrst rib pred plenjenjem kormoranov oziroma sprejeti dolgoročni program za reševanje problematike ribe-kormorani.

Velik vpliv na ribje populacije, predvsem to velja za manjše vodotoke, ima tudi siva čaplja, ki je v Sloveniji gnezdilec. Januarsko štetje vodnih ptic (IWC) poteka že od leta 1997 naprej, kjer pokriva vse večje reke, celotno slovensko obalo in večino pomembnejših stojećih vodnih teles v državi (ptice.si, 2015). V okviru januarskih štetij je bilo med leti 2002 - 2014 prešteti v povprečju 132 osebkov sivih čapelj na celotni reki Muri. Poleg malih sesalcev in dvoživk so njena hrana tudi ribe. Pleni pa predvsem v potokih in manjših, srednje velikih in velikih rekah na plitvejših odsekih.

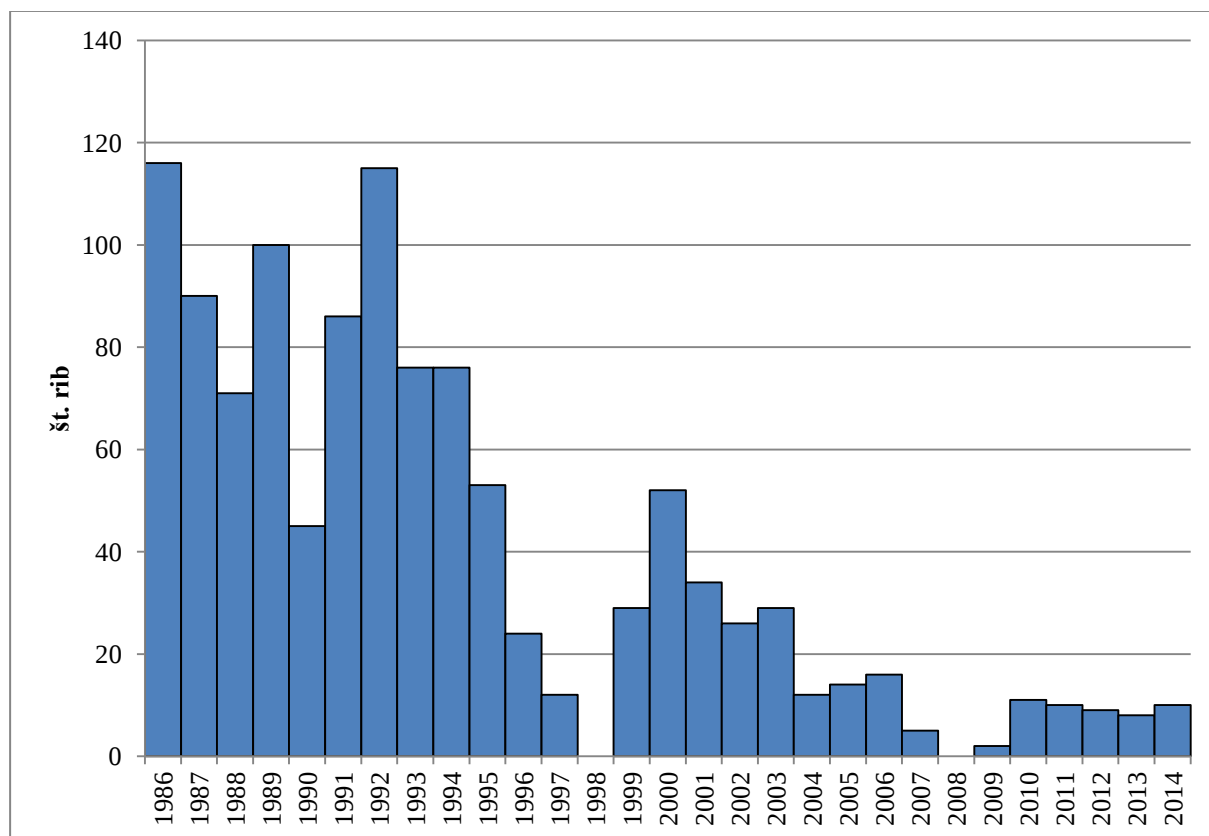
5.1.1 Potočna postrv

Populacija potočne postrvi v pomurskem ribiškem območju je v upadu. Njen areal se zmanjšuje in pomika vedno bolj proti izvirnim delom vodotokov. Med dejavniki, ki na to vplivajo, je slabšanje stanja habitatov, dvig temperature vode, zgrešena izbira in selekcija plemenskih jat.

Potočna postrv kaže veliko genetsko pestrost, posamezne lokalne populacije se med seboj močno razlikujejo in odražajo prilagojenost na specifično okolje, v katerem živijo. Kot ena ribolovno bolj zanimivih vrst je bila gojena za poribljavanja ribolovnih revirjev v mnogih državah in različnih ribogojnicah, tudi v Sloveniji. Gojitev mladice potočnih postrvi je v preteklosti v različnih ribogojnicah potekala s plemenkami različnega izvora. Zaradi boljšega prilagajanja na pogoje v ribogojnicah in boljše rezultate (manjša smrtnost v ribogojnicah) se je razširila gojitev domestificirane potočne postrvi atlantskega tipa. Ta se po mnogih lastnostih razlikuje od naše lokalno prisotne potočne postrvi donavskega tipa.

Zaradi boljšega prilagajanja na pogoje v ribogojnicah se je tudi v Sloveniji razširila gojitev atlantskega tipa potočne postrvi, ki se po mnogih lastnostih razlikuje od naše lokalno prisotne potočne postrvi donavskega tipa. V ta namen so večinoma uporabljali ribogojniško vzrejeno oziroma domestificirano potočno postrv iz Danske (Hansen in Loeschcke, 1994). Ta linija ima svoj izvor v atlantski evolucijski veji, zaradi česar ji pogosto poenostavljeno pravijo kar »atlantska« postrv. Zaradi izrazite prilagojenosti na ribogojniško okolje, kar se odraža v večji in cenejši prireji v primerjavi z divjimi linijami, je med ribogojci zelo priljubljena in se dandanes na široko uporablja po celem svetu (Laikre et al., 1999). Ker se je v preteklosti v Sloveniji premalo pozornosti posvečalo izbiri plemenskih rib za gojenje potočnih postrvi za poribljavanja, se je v ta namen začela uporabljati ribogojniška-atlantska linija, ki je bila v osnovi namenjena za vzrejo mesa. V to smer je šla tudi selekcija plemenk, s čimer se je genska pestrost teh rib manjšala. Iz stališča ohranjanja domačih populacij potočne postrvi je uporaba ribogojniških-atlantskih potočnih postrvi za poribljavanja, popolnoma zgrešena.

V zadnjem desetletju je bilo opravljenih nekaj preliminarnih genetskih analiz potočne postrvi v Sloveniji, ki so pokazale, da je razširjenost »atlantske« domestificirane linije postrvi v slovenskih vodah velika, in da skoraj povsod, kjer se izvaja aktivno ribiško upravljanje, že prevladujejo križanci (Snoj, 2007). Temu problemu je potrebno v bodoče posvetiti vso pozornost in na podlagi predhodnih genetskih raziskav za gojitev potočne postrvi tako v ribogojnicah kot pri sonaravni gojitvi uporabljati samo ribe genskih tipov značilnih za lokalne populacije posameznih območij.

Slika 15: Uplen potočne postrvi (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Na sliki (Slika 15) je prikazan uplen potočne postrvi v obdobju 1986–2014 v pomurskem ribiškem območju. Uplen je v primerjavi v drugih ribiških območjih skromnejši, enako pa se tudi tu kaže tendenca upadanja uplena potočne postrvi. Povprečni letni uplen obdobja je bil 39 rib, najvišji uplen je bil zabeležen leta 1986 (116 rib), najnižji pa v letih 1998 in 2008, ko uplena potočne postrvi ni bilo.

Varstveni cilji: primarni dolgoročni cilj je vzpostavitev ekološko značilnih lokalnih populacij potočne postrvi na posameznih območjih. Ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo in ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: zaščita drstišč in omogočanje primernih mest za reprodukcijo, prehranjevanje, prezimovanje. Mapiranje genotipa potočnih postrvi v ribiških območjih donavskega porečja, zavarovanje lokalnih ekološko signifikantnih (genetsko čistih) populacij donavskega tipa, postavitve rezervatov za plemenke, določitev ribogojnic za posamezna območja, določitev gojitvenih revirjev za sonaravno gojitev v naravnem okolju – izberejo se predvsem revirji v postrvem pasu, izvajanje repopulacije - določitev obsega poribljavanj za posamezna območja v skladu s potrebami in ekosistemskimi značilnostmi območja, vzdrževalna poribljavanja ribolovnih revirjev se izvajajo tudi s poribljavanjem zgodnjih razvojnih stadijev (ikre z očmi, mladice do enega leta), kar je glede na rezultate nekaterih raziskav učinkovito in cenovno najbolj ugodno.

Gojitev lahko poteka v ribogojnicah in naravnem okolju-sonaravna gojitev. Gojitev za poribljavanja poteka samo v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja in to le na območju donavskega porečja. Plemenke se smukajo v naravi ali se za pridobivanje plemenskega materiala v ribogojnici vzdržuje plemenska jata vzrejena iz iker pridobljenih v naravi oziroma v primeru pomanjkanja iker iz narave tudi iz iker pridobljenih od plemenske jate iz ribogojnice. Zarod se prenese v gojitvene revirje (G1) za sonaravno gojitev potočne postrvi ali se z njim poribljavajo ribolovni revirji. V primeru prenosa zaroda v gojitvene revirje se po izteku dvo- ali triletnega ciklusa sonaravne gojitve izlovijo mladice in doseljujejo v salmonidne ribolovne revirje.

5.1.2 Sulec

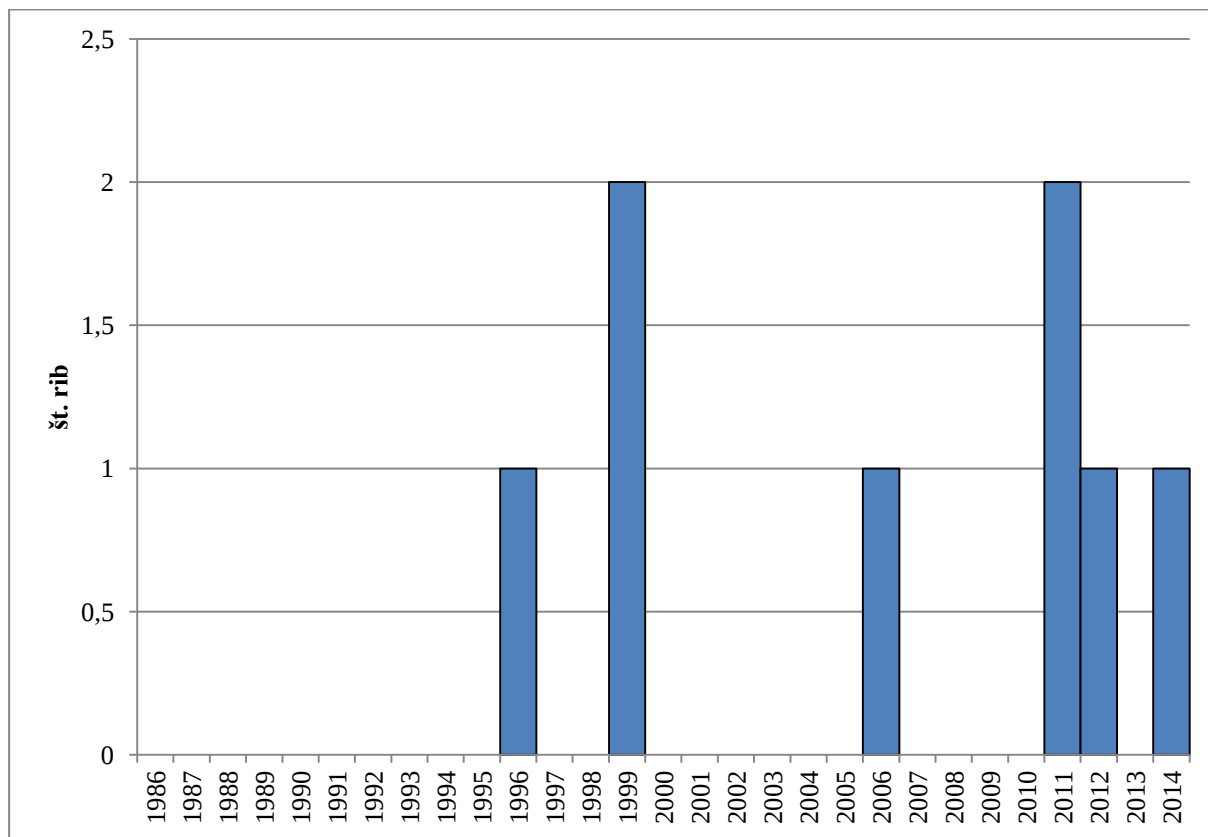
Sulec je endemit donavskega povodja, največji sladkovodni salmonid v Evropi in edini predstavnik rodu *Hucho* pri nas. Sulec sedaj živi na območju Nemčije, Avstrije, Češke, Slovaške, Poljske, Madžarske, Romunije, Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Bolgarije in nekdanje Sovjetske Zveze (porečje reke Amur) (Skalin, 1982). Vrsta je številčnejša v desnih pritokih Donave. Zelo redko naseljuje spodnje tokove rek.

V zadnjih devetdesetih letih se je areal sulca v Sloveniji zmanjšal, podobno kot drugod po Evropi. Ocenjeno je, da je sulec nekdanj naseljeval 11.126 km vodotokov. Trenutno ga ni več kot na 4.353 km vodotokov, kar pomeni 39% prvotnega areala. Sulec je trenutno redek, na 3.055 km vodotokov, kar predstavlja 27,5 % prvotne dolžine njegove razširjenosti. Le na 3.718 km dolžine vodotokov, kar je 33,4 % prvotne dolžine naselitve, je sulec bolj ali manj pogost. Tudi območja, kjer trenutno še živi ne naseljuje kontinuirano, ampak po fragmentih. V nekaterih rekah so tako nastale izolirane populacije. V glavnem je sulec izginil iz spodnjih tokov rek in je sedaj omejen na njihove predalpske odseke (Zabrc, 2008).

Nesonaravne vodnogospodarske ureditve rek in potokov kot na primer izravnavanje struge, utrjevanje dna in brežin, betoniranje in polaganje kamnitih oblog v poravnani obliki, odstranjevanje obrežne vegetacije in postavljanje za ribe neprehodnih vodnih pregrad so morda največji razlog za krčenje areala in zmanjšanje populacij sulca (Zabrc 2008). Uporaba t.i. trde regulacije pri urejanju vodotokov pomeni veliko spremembo hidromorfoloških pogojev v strugi in s tem povezanih sprememb v fizikalnih in kemijskih lastnostih vode, počivališč, skrivališč in odsotnost ustreznih usedlin-substrata dna pomembnih za drstišča. Take regulacije ne nudijo pogojev za življenje sulca, sploh pa ne za njegove najboljčljivejšje življenjske faze (ikre, zarod, mladice, drstnice). Posebej problematična je fragmentiranost habitatov z visokimi vodnimi pregradami. V pomurskem ribiškem območju je zaradi geografskih značilnosti območja malo visokih vodnih, za ribe neprehodnih pregrad. Na podlagi analize razširjenosti sulca izhaja, da so ravno neprehodne vodne pregrade in velike akumulacije verjetno glavni razlog za to, da sulec ni več razširjen po svojem prvotnem arealu.

Najmanjša dolžina sulca, ki ga je danes v Sloveniji dovoljeno upleniti, je 70 cm (Pravilnik o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah). Pri dolžini 70 cm, je glede na rastno krivuljo (Munda, 1925; Svetina s sod., 1982) sulec star pet let. Samice takrat šele spolno dozori, kar pomeni, da se v najboljšem primeru zdrstijo enkrat. Samci, ki spolno dozori nekoliko prej, v tretjem do četrtem letu starosti, pa se zdrstijo dvakrat. Z dvigom lovne mere sulca na 85 cm bi sulcu omogočili, da se zdrsti vsaj še enkrat, počasneje rastoče populacije sulca (Munda, 1925) pa bi lahko pri tej dolžini dosegle tudi osem let, kar pomeni, da bi se sulci lahko zdrstili trikrat. Od izvajalcev ribiškega upravljanja pomurskega ribiškega območja ima v svojem RGN lovno mero določeno po zakonsko predpisani najmanjši meri 70 cm ribiška družina Mura Paloma. V ostalih ribiških družinah se sulec ne lovi.

V pomurskem ribiškem območju je bil v preteklosti sulec prisoten na celotnem odseku reke Mure. Po izgradnji hidroelektrarn v Avstriji, v zgornjem delu reke Mure je njegovo število začelo upadati. Danes je redek, domnevamo da je prisoten zaradi poribljavanj, ki pa so vezana predvsem na čisto zgornji del pomurskega ribiškega območja. Poribljavanja so bila količinsko majhna. V prihodnosti je treba izvesti raziskave s katerimi se bo ugotovilo, kje v pomurskem ribiškem območju ima sulec še pogoje za življenje in naravno reprodukcijo ter izdelati načrt upravljanja sulca.

Slika 16: Uplen sulca (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Analiza uplena sulca za obdobje 1986–2014 kaže (Slika 16), da je bil uplen sulca v celotnem obdobju zabeležen samo v letih 1996, 1999, 2006, 2011, 2012 in 2014 ko so ribiči uplenili po enega oziroma leta 1999 in 2011 dva sulca.

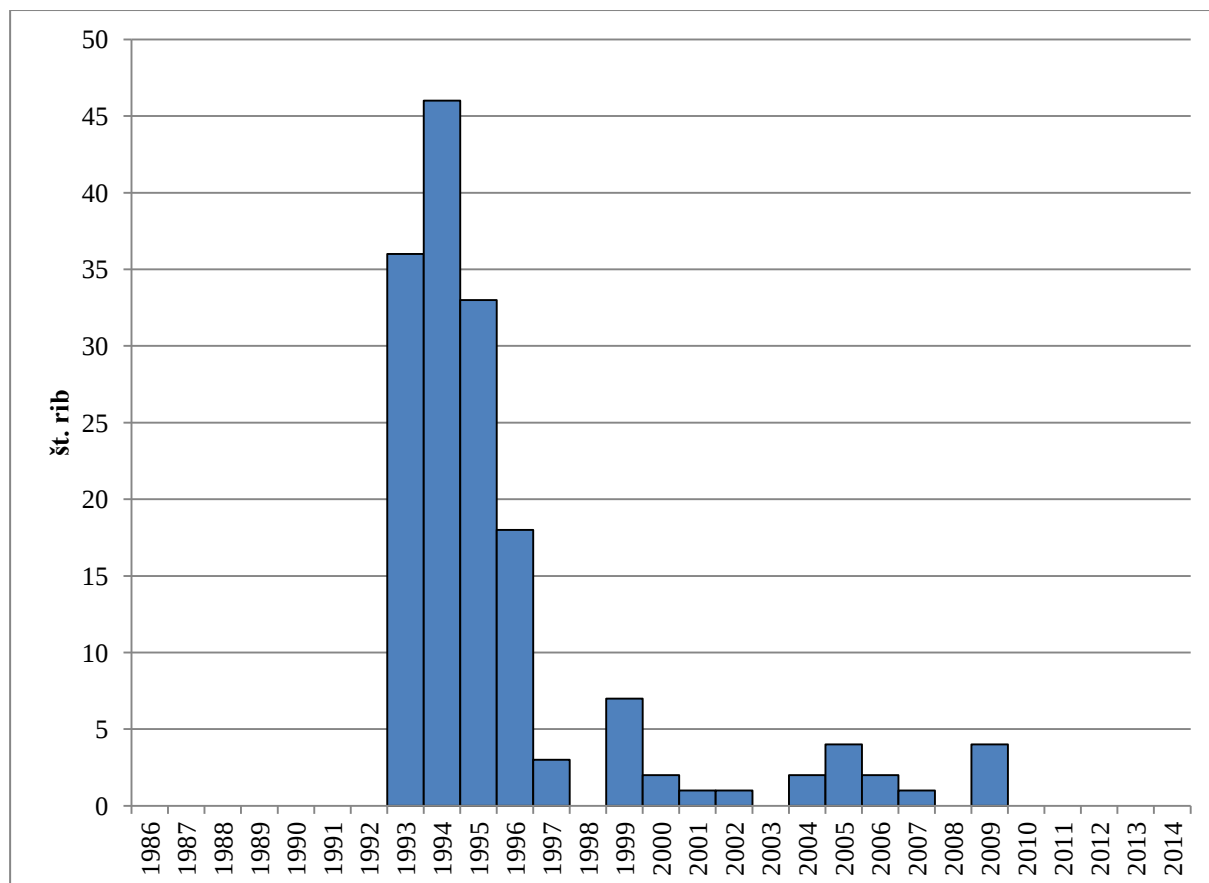
Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ureditev in nadzor nad črpanjem voda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, določitev ribogojnic za gojitev, izvajanje vzdrževalnih poribljavanj sulčjih mladice.

5.1.3 Lipan

V osrednji Evropi je lipan razširjen v Franciji, Nemčiji, Severni Italiji in v nekaterih rekah donavskega povodja. V Sloveniji je razširjen v zgornjih tokovih večine slovenskih rek. V pomurskem ribiškem območju ga najdemo v reki Muri.

Ogrožajo ga onesnaževanje in regulacije oziroma degradacija habitatov, v zadnjem času tudi plenjenje vedno številčnejših kormoranov.

Slika 17: Uplen lipana (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Analiza uplena lipana za obdobje 1986–2014 kaže (Slika 17), da je bil uplen lipan v celotnem obdobju prvič zabeležen leta 1993, ko je bilo uplenjenih 36 lipanov. Tudi v naslednjih dveh letih je bil uplen v primerjavi s kasnejšim obdobjem razmeroma visok, leta 1994 je bil dosežen maksimum obdobja z 46 uplenjenimi lipani, leta 1995 pa je bilo uplenjenih 33 lipanov. Leta 1997 je uplen padel pod deset lipanov in je v vseh naslednjih letih ostal podobno skromen. V leti 1998, 2003, 2008 in od leta 2010 naprej ni bilo evidentiranega uplena lipana.

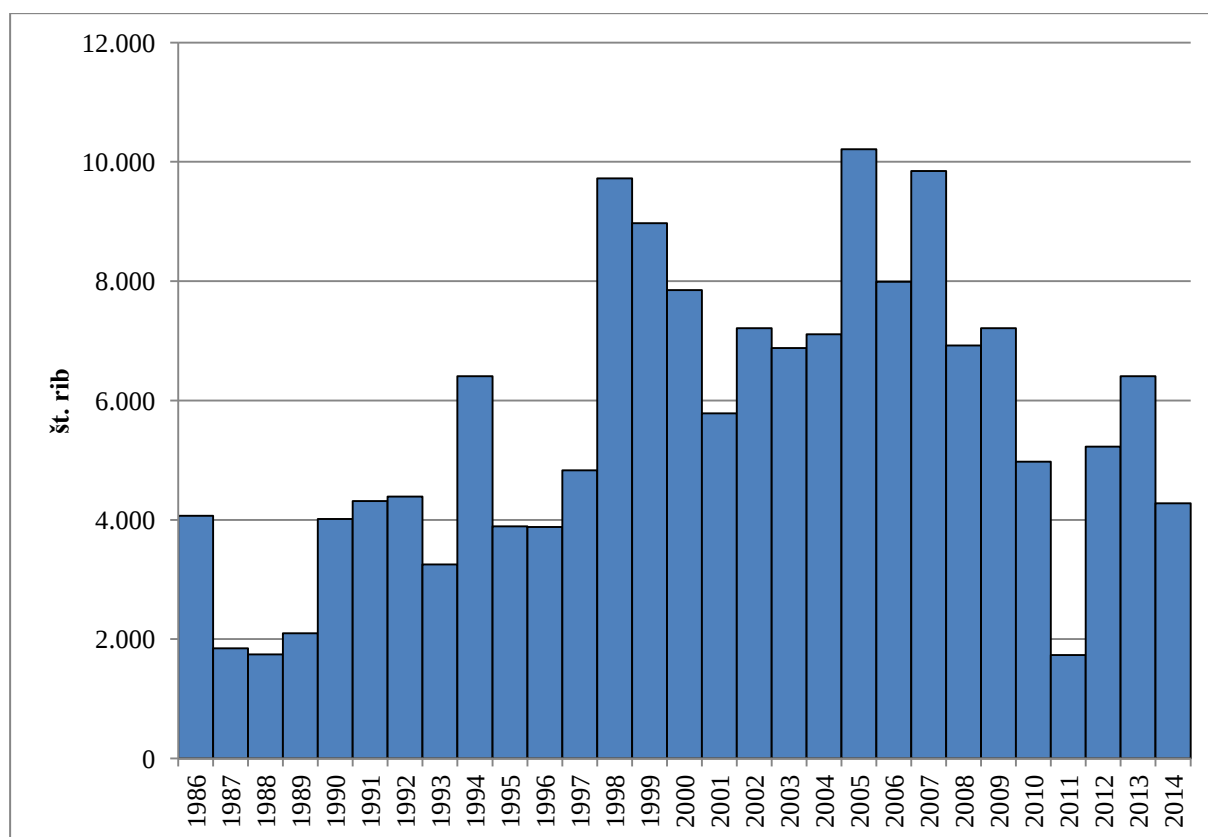
Varstveni cilji: vzpostavitev in ohranitev lokalne ekološko značilne populacije oziroma njeno povečanje. Ohranjanje ekoloških značilnosti habitatov, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij.

Ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ureditev in nadzor nad črpanjem voda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, določitev ribogojnic za gojitev lipana, določitev dristišč, ki so primerna za smukanje lipana, izvajanje vzdrževalnih porabljanj lipanskih mladice, zmanjšanje vpliva kormoranov na lipanske populacije.

5.1.4 Ploščič

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjen je skoraj po vsej Evropi. V Sloveniji živi v srednjih in spodnjih tokovih rek donavskega porečja, v ribnikih, akumulacijah, rečnih rokavih in mrtvicah. Ploščič je v pomurskem ribiškem območju pogosta vrsta. Ploščič je v reki Muri prisoten na celotnem delu pomurskega ribiškega območja, v Ledavi, Ščavnici, Kobiljskem potoku in spodnjem delu Dobra, na spodnjih delih nekaterih večjih pritokov, najdemo ga tudi v gramoznicah, ribnikih in akumulacijah.

Potencialno ga ogrožajo regulacije, ki uničijo njegova dristišča. Negativen vpliv na dristišča v Muri ima dnevno nihanje gladine vode, ki je posledica delovanja elektrarn na reki Muri v Avstriji.

Slika 18: Uplen ploščiča (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

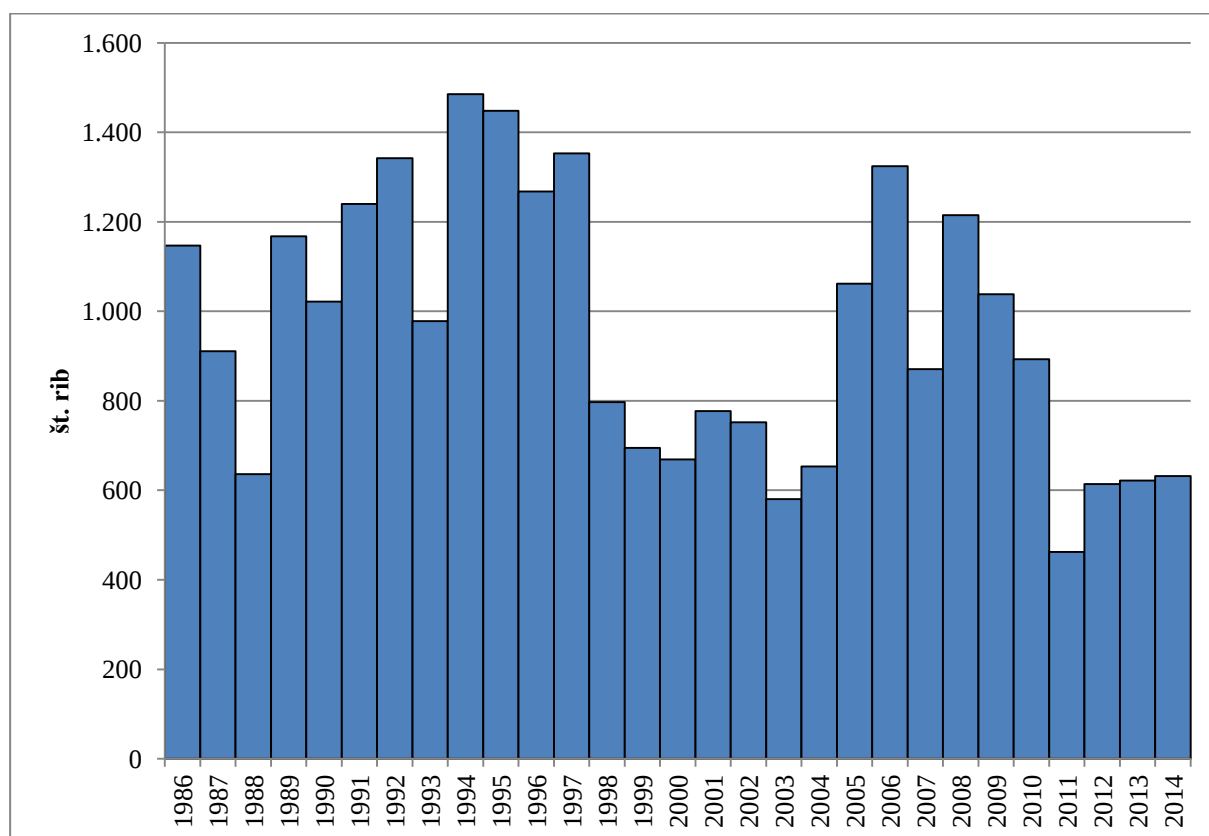
Analiza uplena ploščiča za obdobje 1986–2014 kaže, da se je številčnost uplena v pomurskem ribiškem območju do leta 2008 povečevala, glede na povprečje prejšnjih let, nato pa je začel ulov upadati. Povprečni letni uplen v obdobju 1986–2014 je bil 5.622 rib. Največji uplen je bil zabeležen leta 2005, ko so ribiči uplenili 10.212 ploščičev, najmanjši pa leta 2011, ko je bil zabeležen uplen 1.734 ploščičev.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanje, repopulacija ciprinidne ribolovne revirje.

5.1.5 Ščuka

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjena je po vsej Evropi. V Sloveniji je razširjena v donavskem porečju in jadranskem povodju. V pomurskem ribiškem območju živi ščuka v Muri, Ščavnici, Ledavi, Kobiljskem in Plitviškem potoku, potoku Doblju in mnogih stoječih vodah. Glavni vzrok njene ogroženosti so regulacije in uničevanje drstišč z uničevanjem poplavnih travnikov in ostalih priobalnih zemljišč.

Slika 19: Uplen ščuke (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

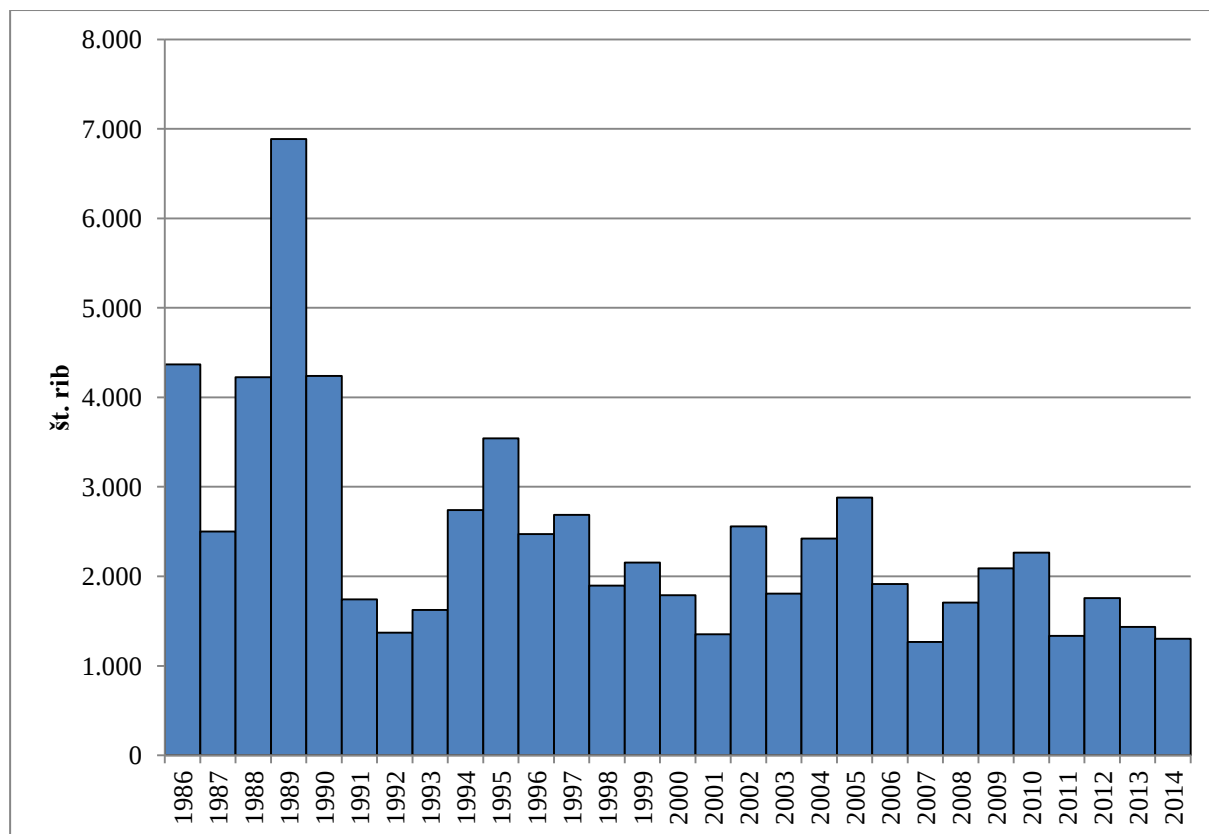
Analiza uplena ščuke za obdobje 1986–2014 kaže, da uplen v pomurskem ribiškem območju niha. Uplen ima dva maksimuma v letih 1994 (1.485 rib) in 2006 (1.324). Manjši uplen pa je bil zabeležen v obdobjih 1998–2004 in 2011–2014. Povprečni letni uplen v obdobju 1986–2014 je bil 953 ščuk. Najmanjši uplen je bil zabeležen leta 2011, ko je bilo uplenjenih 462 rib.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, vzdrževanje populacij v razmerju primernem do drugih vrst ribje združbe (odnos plen-plenilec).

Varstveni ukrepi: gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanje, repopulacija v ciprinidne ribolovne revirje.

5.1.6 Mrena

Razširjena je skoraj po vsej centralni Evropi. V Sloveniji je splošno razširjena riba srednjih tokov vseh naših večjih rek. Mrena je v pomurskem ribiškem območju prisotna na celotnem odseku reke Mure, Ledavi in nekaterih večjih pritokih. V reki Muri ima mrena relativno dobre življenjske pogoje. V ostalih vodotokih znotraj pomurskega ribiškega okoliša, so regulacije eden od najpogostejših vzrokov ogroženosti. Negativen vpliv na drstišča v Muri ima dnevno nihanje gladine vode, ki je posledica delovanja elektrarn na reki Muri v Avstriji.

Slika 20: Uplen mrene (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

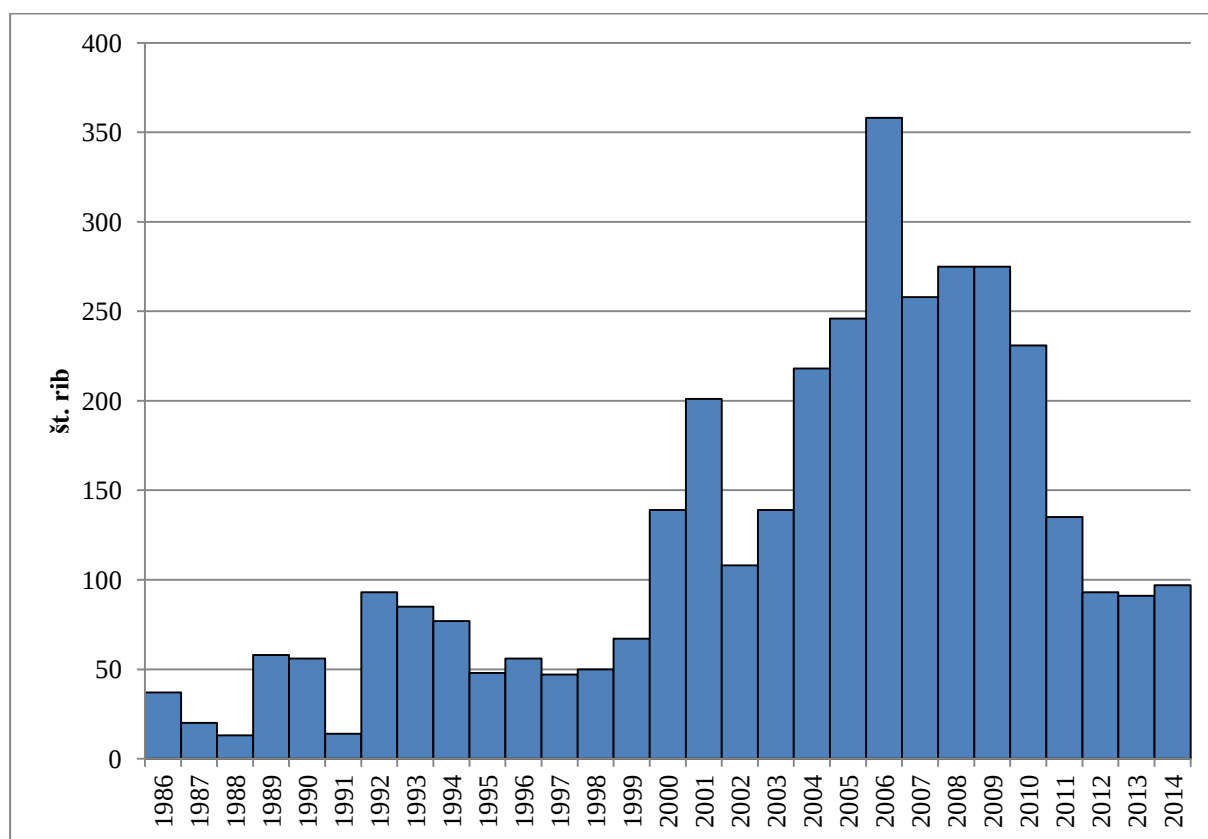
Analiza uplena mrene za obdobje 1986–2014 kaže, da je uplen v pomurskem ribiškem območju v rahlem upadu. Povprečni letni uplen v obdobju 1986–2014 je bil 2.425 mren, največji uplen je bil zabeležen leta 1989, ko so ribiči uplenili 6.888 mren, najmanjši pa leta 2007, ko je bilo uplenjenih 1.265 rib.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka in pritokov, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč.

Ukrepi: varstvo, ohranjanje in sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, sonaravno urejanje vodotokov, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, varstvo pred plenjenjem kormoranov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

5.1.7 Som

Živi v donavskem bazenu in v vseh rekah, ki se stekajo proti Baltiškemu morju in v Elbo. Najdemo ga tudi v pritokih Kaspijskega, Azovskega in Aralskega jezera. Naseljen je bil tudi v nekatere reke na zahodu in severu Evrope. Naseljuje tekoče in stoječe vode. V Sloveniji živi v srednjih in spodnjih tokovih rek donavskega porečja, v ribnikih, akumulacijah, rečnih rokavih in mrtvicah. Naseljen je bil tudi v reko Vipavo, kjer se tudi razmnožuje. Som je v pomurskem ribiškem območju prisoten v reki Muri, srednjem in spodnjem delu Ledave, spodnjem delu Ščavnice in Dobla ter spodnjih delih nekaterih večjih pritokov. Najpogostejši je v gramoznicah, ribnikih in akumulacijah. Potencialno ga ogrožajo onesnaževanje in prevelik izlov.

Slika 21: Uplen soma (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

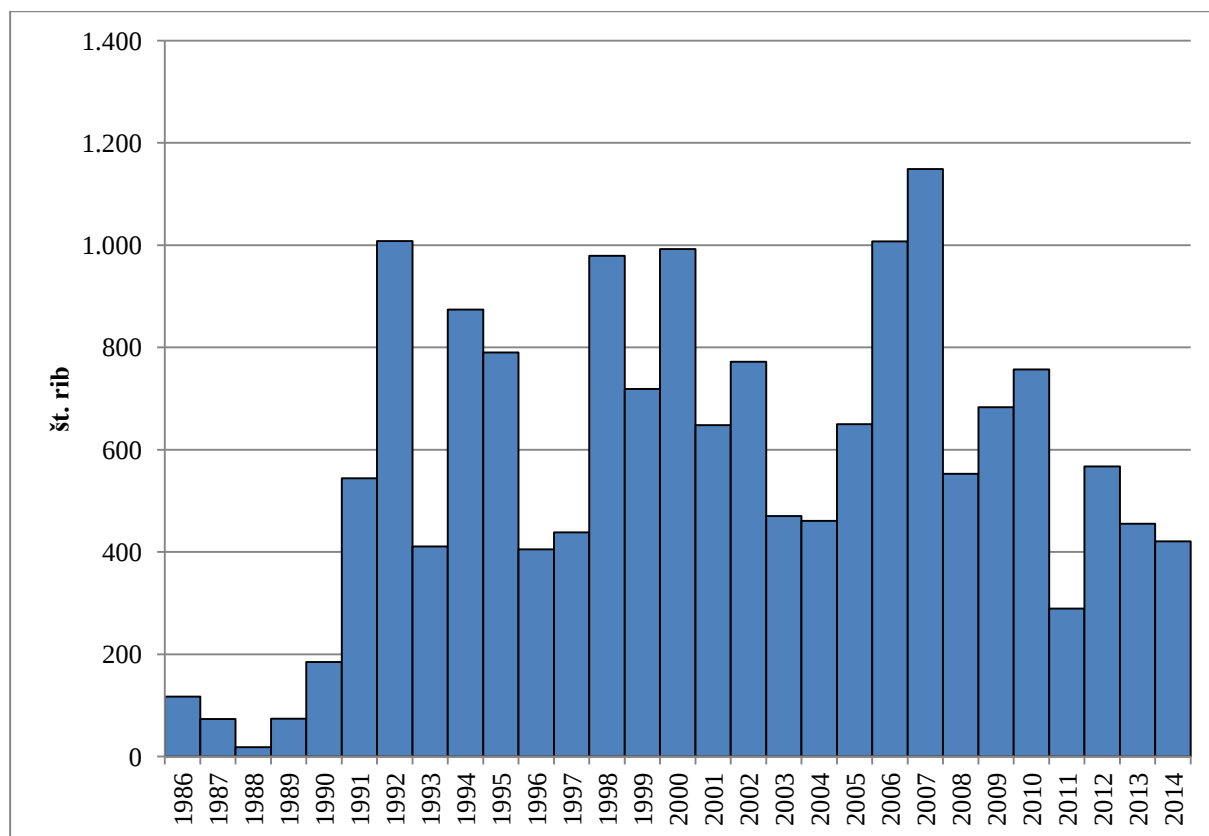
Analiza uplena soma za obdobje 1986–2014 kaže, da je bil uplen v pomurskem ribiškem območju do leta 2009 v porastu, nato pa se je pričel zmanjševati. Povprečni letni uplen v obdobju 1986–2014 je bil 123 somov, največji uplen je bil zabeležen leta 2006, ko so ribiči uplenili 358 somov, najmanjši pa leta 1988, ko je bil zabeležen uplen 13 rib.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, vzdrževanje populacij v razmerju primernem do drugih vrst ribje združbe, trajnostna raba populacij.

Varstveni ukrepi: gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za poribljavanje, repopulacija v ciprinidne ribolovne revirje.

5.1.8 Smuč

Naseljuje tekoče in stoječe vode. Razširjen je predvsem v vodah vzhodne Evrope. Prenesen je bil tudi v Anglijo, Francijo, Španijo, Grčijo in Italijo. V Sloveniji je razširjen v donavskem porečju in nekaterih stoječih vodah jadranskega povodja kamor je bil prenesen. V pomurskem ribiškem območju živi smuč v Muri, Ščavnici, Ledavi in mnogih stoječih vodah. Glavni vzrok njegove ogroženosti so regulacije.

Slika 22: Uplen smuča (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Analiza uplena smuča za obdobje 1986–2014 kaže, da uplen v pomurskem ribiškem območju niha med 400 in 1000 uplenjenimi smučmi. Povprečni letni uplen v obdobju 1986–2014 je bil 569 smučev, največji uplen je bil zabeležen leta 2007, ko so ribiči uplenili 1.149 smučev, najmanjši pa leta 1988, ko je bil zabeležen uplen 18 rib.

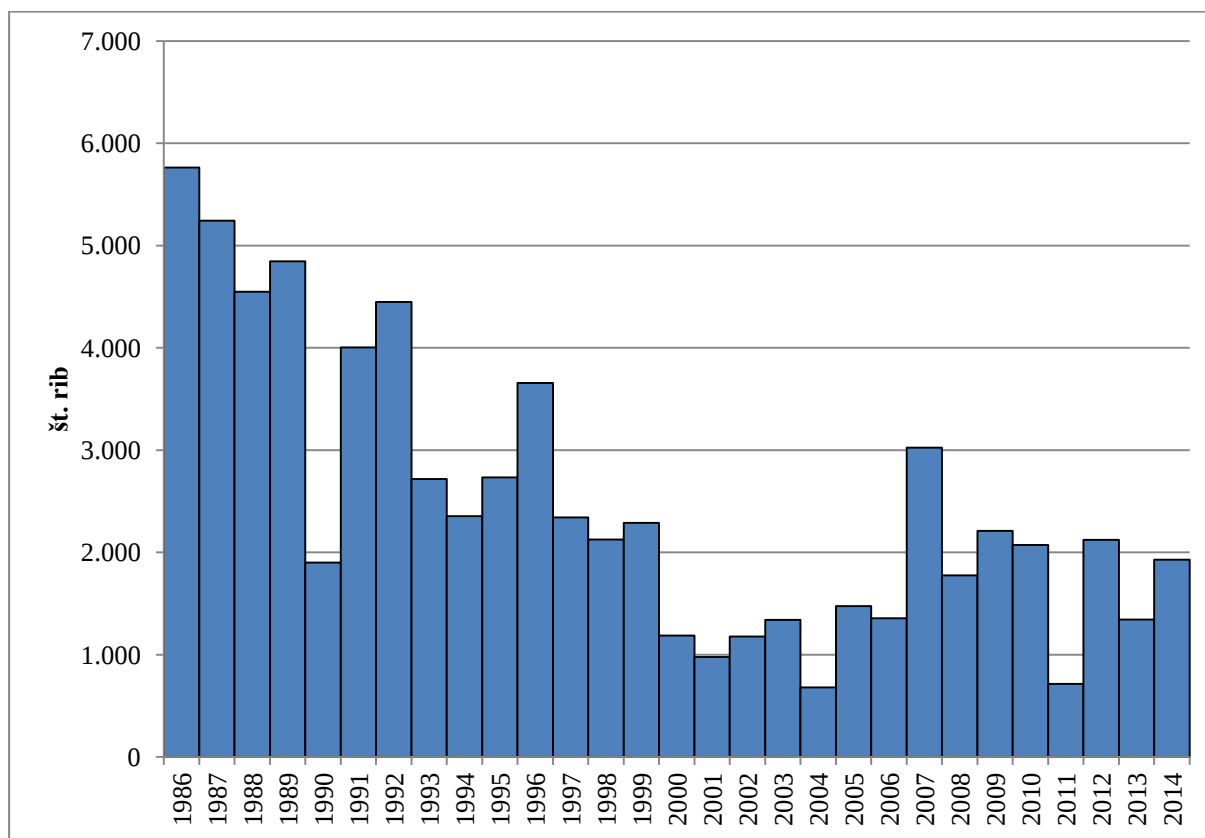
Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, vzdrževanje populacij v razmerju primernem do drugih vrst ribje združbe (odnos plen-plenilec).

Varstveni ukrepi: gojitev v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojenje rib za porabljanja, repopulacija v ciprinidne ribolovne revirje.

5.1.9 Podust

Podust je v reki Muri prisotna na celotnem delu pomurskega ribiškega območja, prisotna je tudi v Ščavnici, Ledavi, Kobiljskem potoku in nekaterih manjših vodotokih. Po količini ulova je podust znotraj ribiškega območja med pomembnejšimi domorodnimi vrstami. Podust ima v vodah, ki jih naseljuje, relativno dobre življenjske pogoje. Največjo nevarnost predstavljajo onesnaževanje s škropivi, gnojili in fekalnimi odpadki, ki pogosto povzročijo pogine ter regulacije vodotokov, ki običajno pomenijo uničenje habitata. Negativen vpliv na dristišča v

Muri ima dnevno nihanje gladine vode, ki je posledica delovanja elektrarn na reki Muri v Avstriji.

Slika 23: Uplen podusti (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

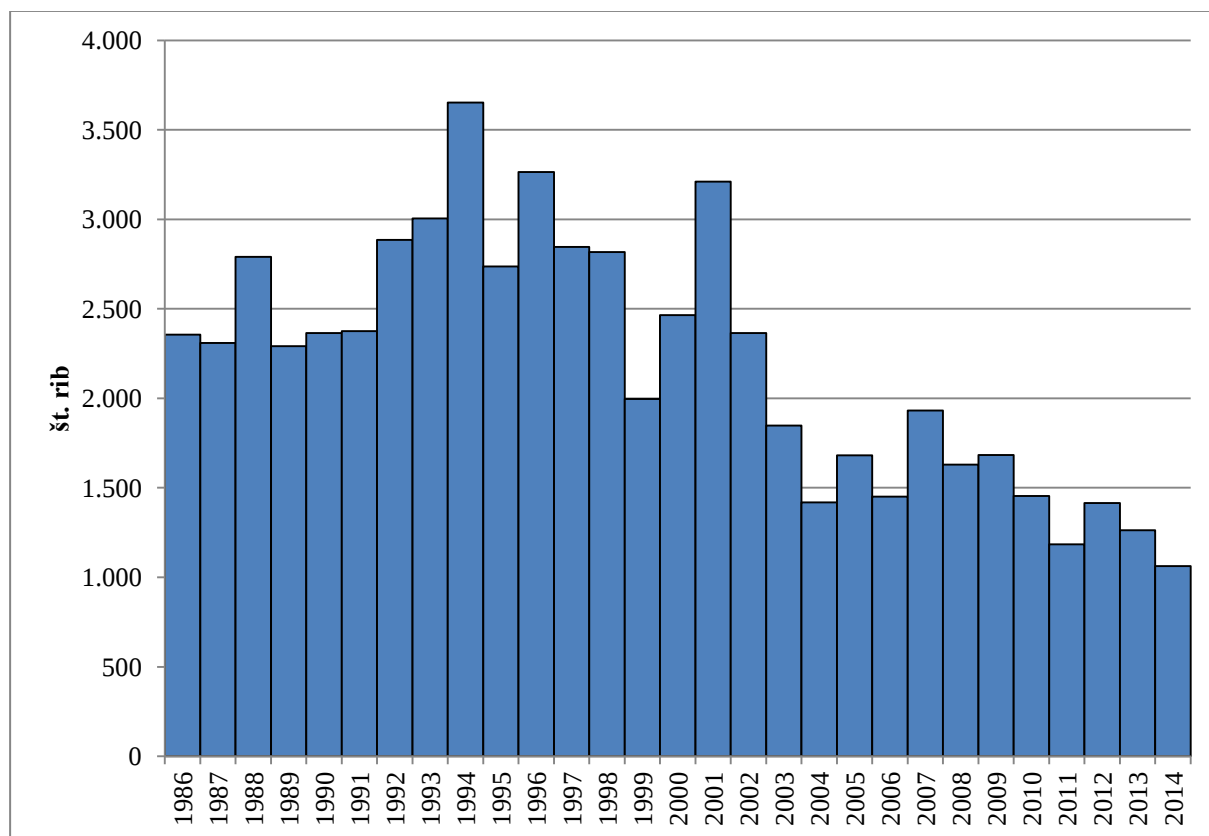
Analiza uplena podusti za obdobje 1986–2014 kaže, da je uplen v pomurskem ribiškem območju v upadu. Povprečni letni uplen v obdobju 1986–2014 je bil 2.494 podusti, največji uplen je bil zabeležen leta 1986, ko so ribiči uplenili 5.762 podusti, najmanjši pa leta 2004, ko je bil zabeležen uplen 680 rib.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč.

Ukrepi: varstvo, ohranjanje in sanacija drstišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, sonaravno urejanje vodotokov, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, varstvo pred plenjenjem kormoranov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

5.1.10 Klen

Je razširjen v vodah praktično vse Evrope, razen jadranskega in vardarskega porečja ter Skandinavije. V Sloveniji je splošno razširjen v vseh rekah donavskega porečja. Klen je v reki Muri prisoten na celotnem delu pomurskega ribiškega območja, kakor tudi v Ledavi, Ščavnici, Doblju, Kobiljskem potoku in drugih večjih pritokih ter v ribnikih, gramoznicah, akumulacijah in mrtvicah.

Slika 24: Uplen klena (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Analiza uplena klena za obdobje 1986–2014 kaže, da je uplen v pomurskem ribiškem območju v upadu. Povprečni letni uplen v obdobju 1986–2014 je bil 2.199 klenov, največji uplen je bil zabeležen leta 1994, ko so ribiči uplenili 3.653 klenov, najmanjši pa leta 2014, ko je bil zabeležen uplen 1.062 rib. V obdobju 1986-2014 se kaže upad letnega uplena klena, ki se je prepolovil. Predvidevamo, da je upad uplena klena posledica manjšega odvzema te vrste rib in ne dejanskega zmanjševanja populacije klena.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do dristišč, ohranjanje transportne sposobnosti plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč.

Ukrepi: varstvo, ohranjanje in sanacija dristišč, ki zaradi različnih razlogov ne delujejo ali so ribam nedostopna, prenehanje onesnaževanja in sanacija stanja, sonaravno urejanje vodotokov, renaturacija oziroma revitalizacija degradiranih vodotokov, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, varstvo pred plenjenjem kormoranov, trajnostna raba populacij, poribljavanja ribolovnih revirjev.

5.1.11 Druge domorodne vrste

Druge domorodne vrste kot so linj, androga, rdečeoka, rdečeperka, itd. se lahko poribljava iz ribnikov, ki imajo dovoljenje za gojitev rib za poribljavanja. Pri tem se upošteva načelo vrstne sestave lokalnih populacij, pomeni, da v vodna telesa, kjer obravnavana vrsta še ni prisotna poribljavanje ni dovoljeno, oziroma je dovoljeno le na podlagi predhodne presoje vpliva na

varovana (Natura 2000, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) in zavarovana območja in na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

5.1.12 Tujerodne vrste

Povečanje vnosov tujih vrst rib je bilo po svetu opazno v drugi polovici 19. stoletja, naraščanje tega pojava pa je trajalo vse do sedemdesetih let našega stoletja (Leiner, 1996). Isti avtor navaja, da je bilo do danes izvedenih kar 1.354 vnosov, gre za skupno 237 tujih vrst rib, ki so bile vnesene v 140 držav po vsem svetu. Tudi Slovenija glede tega ni izjema. Najbolj znana primera sta vnos potočne postrvi iz donavskega v jadransko povodje, njeno križanje s soško postrvjo in s tem v zvezi ogroženost soške postrvi. Podoben primer pa je poznan iz novejših zgodovine, to je vnos donavske podusti v Vipavo, torej prenos donavske podusti v jadransko povodje, konkretno v reko Vipavo. Zaradi tega danes ugotavljamo, da je jadranska podust iz porečja Vipave izginila.

Zaradi spoznanja negativnih ekoloških posledic prenosov je Evropska svetovalna komisija za sladkovodno ribištvo (EIFAC) leta 1987 sprejela Zakon o praksi.

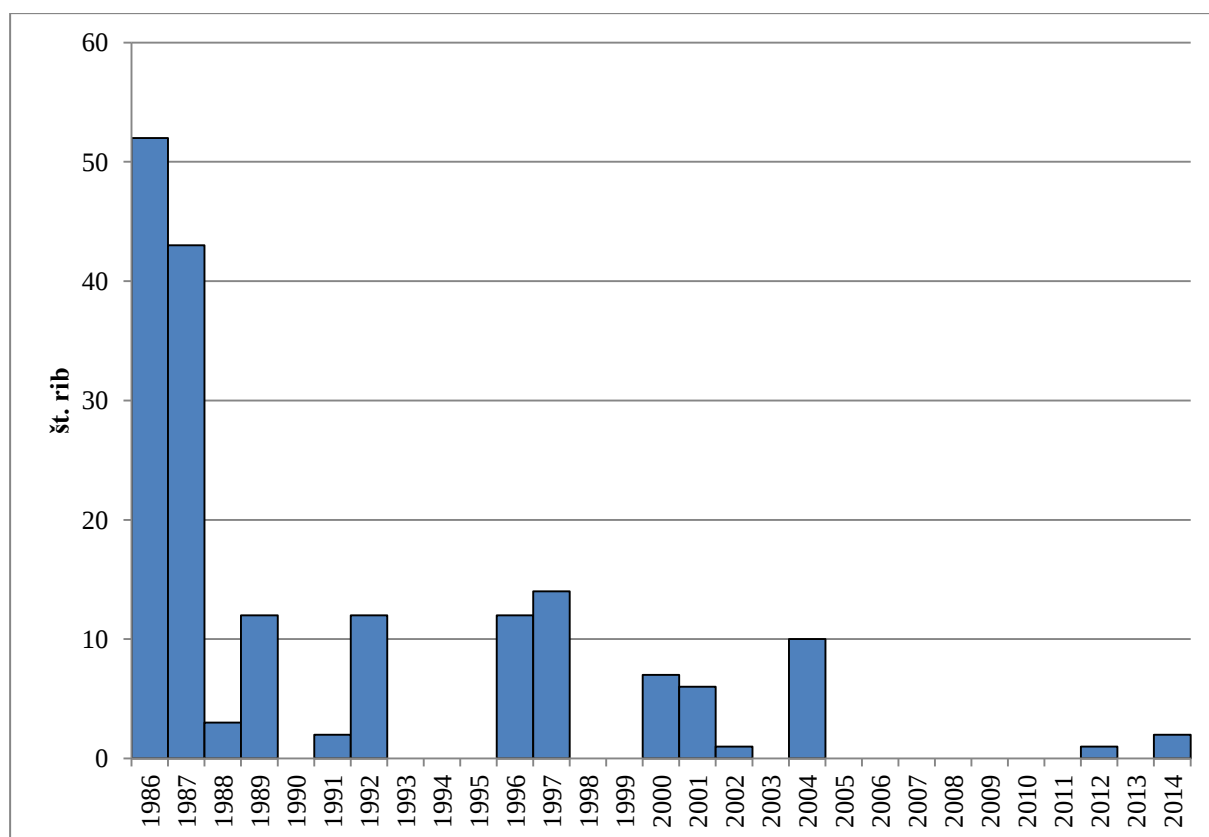
Zaradi negativnih vplivov na domorodne vrste rib in na druge živalske in rastlinske vrste, so danes poribljavanja s tujerodnimi vrstami prepovedana (izjemi sta šarenka in gojeni krap). Zmanjšuje se številčnost populacij vseh tujerodnih vrst na celotnem območju, prednostno na območjih z naravovarstvenim statusom in na vseh vodnih telesih, ki niso izolirana. Kot enega od ukrepov za zmanjšanje populacij tujerodnih vrst se predvidi njihov aktivni izlov. V ta namen se prilagodi ribolovne režime in glede na prostorsko razširjenost posameznih tujerodnih vrst v ribiških območjih, ribiških okoliših oziroma ribiških revirjih, ustrezno določi ribolovni režim. Ukrep se izvede v fazi priprave posameznih RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših.

Poribljavanje s tujerodnimi vrstami je lahko izjemoma dovoljeno, če tako kažejo ugotovitve postopka presoje tveganja za naravo in to ni v nasprotju z usmeritvami na območjih z naravovarstvenim statusom (območja Natura 2000, zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja) oziroma usmeritvami in priporočili izven območij z naravovarstvenim statusom ter na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

5.1.12.1 Šarenka

Šarenka je v Sloveniji tujerodna vrsta. Iz Severne Amerike je bila v Evropo prinesena v drugi polovici 19. stoletja, točno 1879 leta (Holdich, Lowery, 1988), v Slovenijo pa 1890 leta, predvsem za vzrejo v ribogojnicah. V zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja se je pričela množično uporabljati za dopolnilna poribljavanja (pod trnek) v ribolovne revirje. V nekaterih slovenskih vodotokih se redno drsti. Za razliko od drugih ribiških območij so bila dopolnilna vlaganja šarenke »pod trnek« v pomurskem ribiškem območju relativno skromna.

Šarenko uvrščamo med rečne, reofilne vrste, ki živijo v hitro tekočih vodah z veliko vsebnostjo v vodi raztopljenega kisika in nizkimi poletnimi temperaturami. Po ekoloških zahtevah je podobna našim postrvem, vendar se njen habitat ne prekriva v celoti z njihovimi habitatami.

Slika 25: Uplen šarenke (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Uplen šarenke je neposredno odvisen od količine vloženih merskih rib, ki se v okviru dopolnilnih vlaganj »pod trnek«, v času ribolovne sezone, vložijo v ribolovne revirje. Ta vlaganja so bila skromna, oziroma jih ni več kar se odraža tudi na uplenu. Povprečni letni uplen v opazovanem obdobju je bil le 6 rib na leto. Največji je bil evidentiran leta 1986 (52), od 2004 naprej uplena skoraj ni več.

Varstveni cilj: prostorsko in količinsko omejena uporaba na način, da ne ogroža populacij domorodnih vrst rib. Poribljavanja šarenke se postopno zmanjšuje, hkrati se z izvajanjem raziskav in različnimi monitoringi sledi stanje. Postopen prehod na poribljavanja sterilne oblike šarenke, predvsem na območjih s posebnim naravovarstvenim pomenom, po letu 2018 se poribljavanja izvaja izključno s sterilno obliko šarenke.

Ukrepi: gojitev šarenke v ribogojnicah za gojitev rib za poribljavanja, dopolnilna poribljavanja določenih ribolovnih revirjev v času ribolovne sezone, prenehanje poribljavanja najmanj 30 dni pred zaključkom ribolovne sezone, uporaba sterilnih šarenk. Poribljavanja se izvajajo izključno z odraslimi ribami in v količini, ki ne ogroža populacij domorodnih vrst rib, kar pomeni, da se lahko z njo poribljava le v takem obsegu, da se glede na ribolovni pritisk in dovoljeni uplen do konca ribolovne sezone večina izlovi, poribljavanje domorodnih vrst rib.

5.1.12.2 Potočna zlatovčica

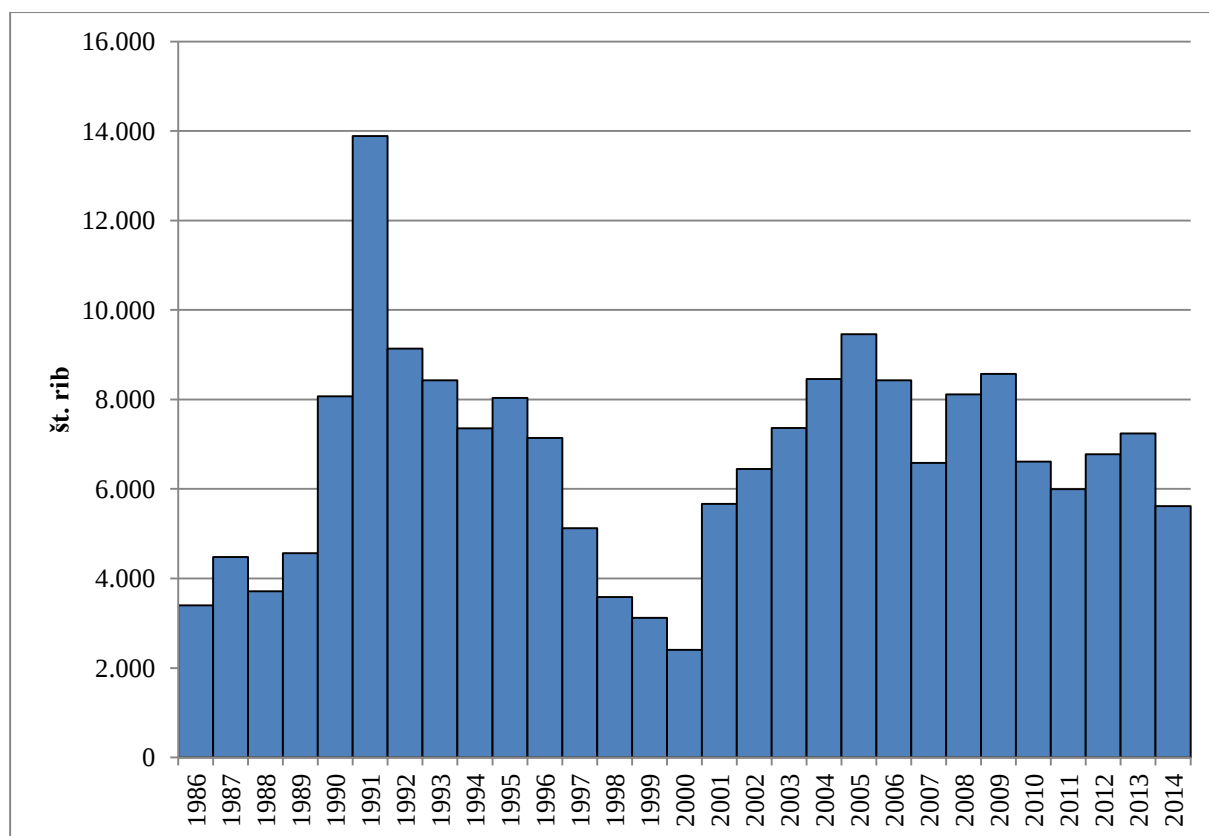
Potočna zlatovčica je v Sloveniji tujerodna vrsta. Iz Severne Amerike je bila v Evropo prinesena v drugi polovici 19. stoletja, v Slovenijo pa okoli 1884 leta. V zadnjih treh desetletjih prejšnjega stoletja se je v Sloveniji pričela uporabljati za dopolnilna poribljavanja. Dopolnilna poribljavanja potočne zlatovčice »pod trnek« se v pomurskem ribiškem območju niso izvajala.

Varstveni cilj: potočne zlatovčice se ne poribljava.

Ukrepi: poribljavanje domorodnih vrst rib.

5.1.12.3 Krap

Gojene oblike krapa so v Evropi prisotne že več tisoč let. Gojitev je bila prvotno usmerjena predvsem v prirejo mesa, z razmahom ribolova in ribolovnega turizma, pa so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom začela tudi dopolnilna poribljavanja. Poribljavanja z gojenimi oblikami krapa se vršijo v stoječe in tekoče vode. Danes je v Sloveniji najpomembnejša nepostrvja ribolovna vrsta. V skladu z Uredbo o ribjih vrstah, ki so predmet ribolova v celinskih vodah se gojena oblika krapa šteje za tujerodno vrsto.

Slika 26: Uplen krapa gojene oblike (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Analiza uplena krapa gojene oblike za obdobje 1986–2014 kaže dva vrha, prvega leta 1991, ko so ribiči uplenili 13.889 rib in drugega leta 2005, ko je letni uplen znašal 9.456 rib. Povprečni letni uplen obdobja je bil 6.682 rib, najmanjši uplen je bil zabeležen leta 2000, ko so ribiči uplenili 2.401 rib.

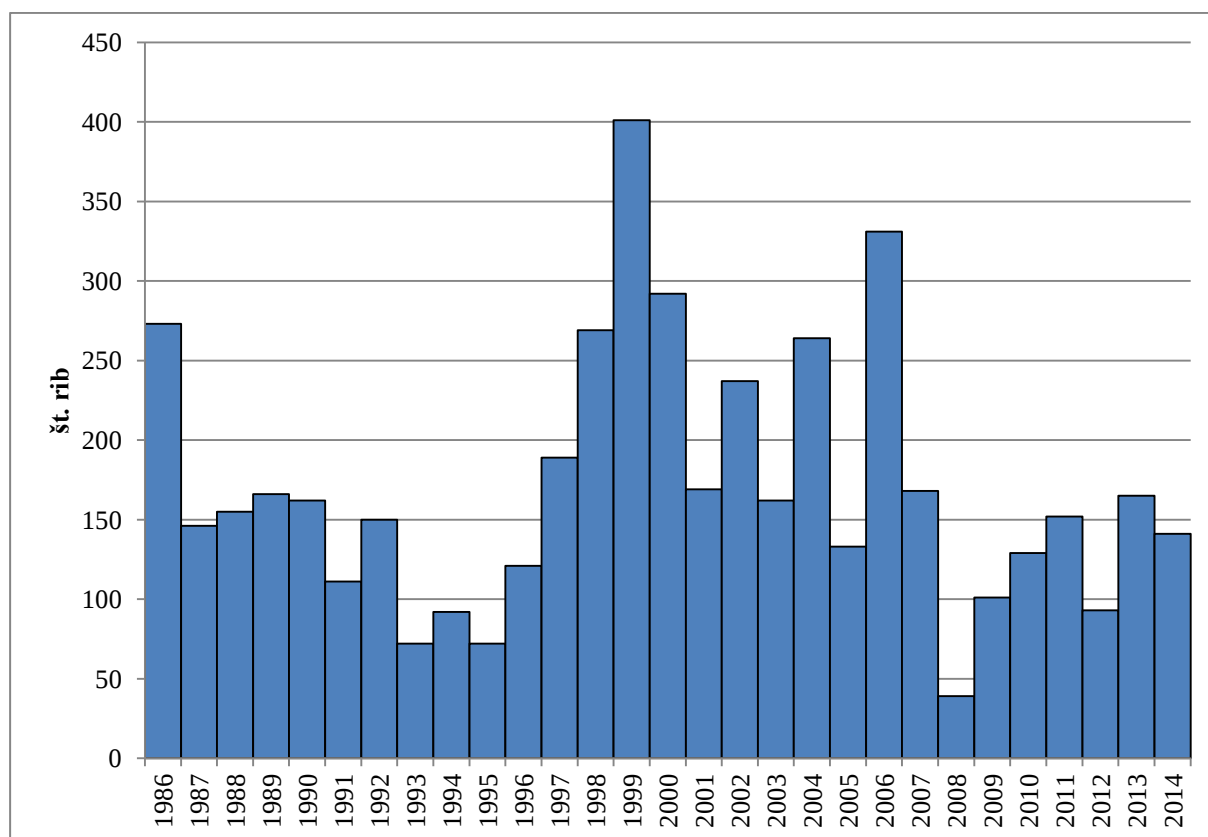
Varstveni cilj: prostorsko in količinsko omejena uporaba krapa (gojena oblika) na način, da ne ogroža populacij krapa (divja oblika), ki se pojavlja predvsem v Muri in ostalih populacij domorodnih vrst rib.

Ukrepi: prostorsko in količinsko omejena uporaba na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib. Za namene poribljavanja se goji izključno v ribogojnicah za poribljavanja. Le ta se izvajajo predvsem v določenih ciprinidnih ribolovnih revirjih in le z odraslimi ribami ter v obsegu, da ne ogroža populacij domorodnih vrst rib. Obseg poribljavanja se prilagodi

hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v RGN posameznega ribiškega okoliša, postopna omejitev poribljavanja z gojenimi oblikami krapa, genetske analize obstoječih populacij divje oblike krapa.

5.1.12.4 Beli amur

V Evropi se je začel intenzivno širiti po letu 1950. V ribogojnicah ga gojijo zaradi okusnega mesa, medtem ko so ga v ribolovne vode začeli naseljevati ribiči zaradi okusnega mesa, relativno velike teže in velike borbenosti. V Evropi je splošno razširjen. V Sloveniji je bil naseljen v mnoge stoječe vode in tudi v večje reke. V pomurskem ribiškem območju ga najdemo v reki Muri in Ledavi ter v večini akumulacij, ribnikih, gramoznicah in v mrtvicah.

Slika 27: Uplen belega amurja (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

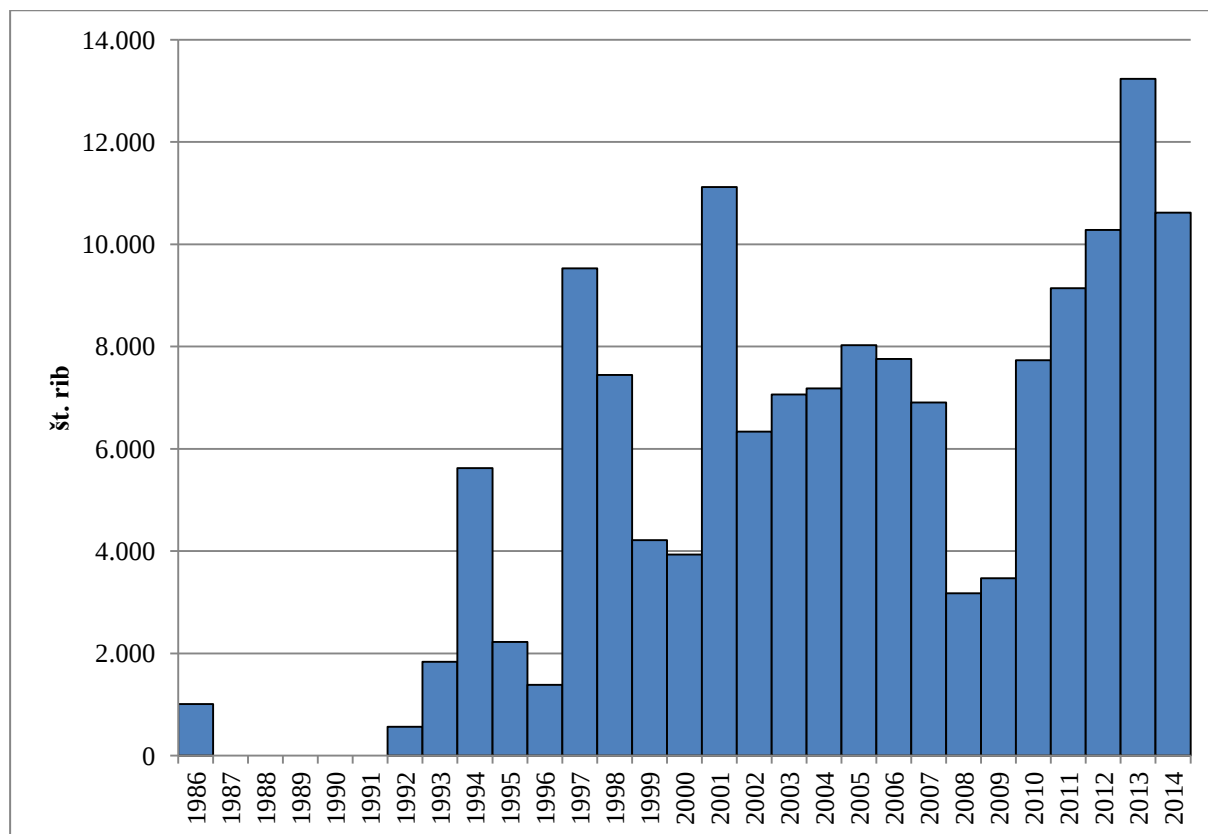
Analiza uplena belega amurja za obdobje 1986–2014 kaže precejšnje nihanje števila uplenjenih rib. Od začetnih 273 uplenjenih rib v letu 1986 je uplen do leta 1995 postopoma upadal do 72 uplenjenih belih amurjev. Nato je opaziti hitro povečanje in v letu 1999 najvišji uplen obdobja (401). V nadaljevanju se kaže upad uplena z vmesnimi nihanji navzgor in navzdol ter leta 2008 najmanjši uplen obdobja (39). Povprečen letni uplen glede na celotno opazovano obdobje je bil 171 rib.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje belega amurja.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje z namenom poribljavanja in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje belega amurja v druge vodotoke.

5.1.12.5 Srebrni koreselj

Srebrni koreselj je v Evropi prisoten že več desetletij. V Evropo in k nam je bil prinesen iz Azije. Je trdoživa toploводna vrsta, ki jo zaradi specifičnega načina razmnoževanja uvrščamo med invazivne vrste. Pri nas so prisotne samo samice te vrste, ki se lahko uspešno drstijo s samci drugih vrst krapovcev. Z razmahom rekreacijskega oziroma prstočasnega ribolova, ribolovnega turizma in predvsem ribiških tekmovanj, so se v državah z razvitim ribolovnim turizmom in tudi pri nas, začela tudi dopolnilna poribljavanja. V pomurskem ribiškem okolišu predstavlja uplen srebrnega koreslja pomemben delež celotnega uplena. Največ ga je v vzhodnem nižinskem delu območja.

Slika 28: Uplen srebrnega koreslja (število rib) v pomurskem ribiškem območju v obdobju 1986–2014

Analiza uplena srebrnega koreslja za obdobje 1986–2014 kaže naraščajoč trend z vmesnimi nihanji navzgor in navzdol. V prvem delu obdobja uplena, razen v letu 1986, ni bilo, oz nimamo podatkov o uplenu. Od leta 1992 dalje pa se je ta tujerodna vrsta redno pojavljala v uplenu ribičev pomurskega ribiškega območja. Povprečni uplen celotnega obdobja je bil 5.165 rib, največji je bil zabeležen v letu 2013 (13.233), najmanjši pa leta 1992 (567) oziroma v letih 1987–1991, ko uplena ni bil evidentiran.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje srebrnega koreslja.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje srebrnega koreslja v druge vodotoke.

5.1.12.6 Srebrni tolstolobik

Srebrni tolstolobik je bil v Evropo in v Slovenijo prenesen iz Kitajske zaradi odstranjevanja rastlinskega planktona iz ribnikov, s katerim se prehranjuje. V Sloveniji poseljuje stoječe vode, kjer je zaradi velikosti relativno zanimiva vrsta. Naseljevanja s srebrnim tolstolobikom so bila v preteklosti nestalna in precej nenadzorovana.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje srebrnega tolstolobika.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje z namenom poribljavanja in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje srebrnega tolstolobika v druge vodotoke.

5.1.12.7 Sivi tolstolobik

Sivi tolstolobik je bil v Evropo in v Slovenijo prenesen iz Kitajske po letu 1960 zaradi odstranjevanja rastlinskega planktona iz ribnikov, s katerim se prehranjuje. V Sloveniji poseljuje stoječe vode, kjer je zaradi velikosti relativno zanimiva vrsta. Naseljevanja s sivim tolstolobikom so bila v preteklosti nestalna in precej nenadzorovana.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje sivega tolstolobika.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje z namenom poribljavanja in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje sivega tolstolobika v druge vodotoke.

5.1.12.8 Pseudorazbora

Pseudorazbora se je iz Srednje Azije razširila po vsej Evropi po letu 1960. Je vsejeda in precej agresivna, saj napada zarod drugih rib in se hrani z njihovimi ikrami. Poseljuje tako tekoče kot stoječe vode in se v njih uspešno razmnožuje. Uvrščamo jo med invazivne vrste.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje pseudorazbore.

Ukrepi: prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje pseudorazbore v druge vodotoke.

5.1.12.9 Sončni ostriž

Iz Amerike so sončnega ostriža prenesli v Evropo 1887 leta. V Sloveniji je splošno razširjen, saj poseljuje stoječe vode, ribnike, mrtvice in večje vodotoke.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije, preprečiti nadaljnje širjenje sončnega ostriža.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje sončnega ostriža v druge vodotoke.

5.1.12.10 Zlati koreselj

Zlati koreselj je v Evropi prisoten že več desetletij. V Evropo in k nam je bil prinesen kot okrasna akvarijska ribica – zlata ribica iz Azije. Je trdoživa toploводna vrsta, ki jo uvrščamo med invazivne vrste saj se v naravi uspešno razmnožuje.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije in preprečevanje nadaljnega širjenja.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v ribiške revirje in prenašanje rib v druge vodotoke.

5.1.12.11 Ameriški somič

Prvotno je naseljeval Severno in Srednjo Ameriko, in sicer predele od Velikih jezer do Floride in Mehike. V Evropo je bil prinesen leta 1885, najverjetneje kot akvarijska ribica. Danes je ameriški somič splošno razširjen v stoječih in počasi tekočih vodah skoraj po vsej Evropi.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije in preprečevanje nadaljnega širjenja ameriškega somiča.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje rib v druge vodotoke.

5.1.12.12 Postrvji ostriž

Postrvjega ostriža so iz Severne Amerike v Evropo naselili v 19. stoletju. Danes je razširjen po vsem svetu kjer ima ugodne pogoje za življenje. V številnih državah kjer je bil naseljen so bili zabeleženi negativni vplivi na avtohtone vrste vodnih živali, predvsem zaradi velikega apetita in velike agresivnosti v času razmnoževanja, ko samci branijo teritorij z drstno jamo. V Slovenijo je bil nelegalno prinesen iz Madžarske, Hrvaške in Italije.

Varstveni cilj: zmanjšanje populacije in preprečevanje nadaljnega širjenja postrvjega ostriža.

Ukrepi: intenziven ribolov, sproščen ribolovni režim, prepoved vzreje v ribogojnicah in aktivno nadzorovanje vzreje v ciprinidnih ribogojnicah s strani okoljskih, kmetijskih in ribiških inšpektorjev. Prepoved vlaganja v revirje in prenašanje rib v druge vodotoke.

5.1.12.13 Signalni rak

Signalni rak je v Sloveniji tujerodna vrsta. Območje njegove naravne razširjenosti je Severna Amerika. V 70-letih prejšnjega stoletja je bil naseljen v Avstrijo od koder se je leta 2003 razširil tudi v porečje reke Mure in leta 2007 v porečje Drave na ozemlju Slovenije (Kus Veenvliet, J.& P. Veenvliet, 2008). Živi tako v tekočih kot stoječih vodah. Po zunanjem izgledu je podoben raku jelševcu. Zaradi kompeticije vpliva na domorodne vrste rakov, je tudi prenašalec račje kuge. Prehranjuje se z drugimi živalskimi organizmi ter vodnimi rastlinami in algami tako da v primeru številčnih populacij lahko signalni raki pojedjo vse vodne rastline in alge ter tako vplivajo na druge vodne organizme, tudi ribe.

Varstveni cilji: preprečiti nadaljnje širjenje, odstranitev iz že naseljenih vodnih teles.

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Ukrepi: eliminacija signalnih rakov z lovljenjem, sprememba ribolovnega režima, ki zaenkrat dovoljuje samo lov z ribiško palico, dovoliti lov s pastmi (vrše) in mrežami, osveščanje ribičev in širše javnosti ter tako preprečiti njegovo prenašanje in širjenje na območja, kjer ga še ni.

6 Varstvo rib, potočnih piškurjev in rakov območij Natura 2000

V tem poglavju je prikazano varstvo vrst in habitatnih tipov zaradi katerih so opredeljena območja Natura 2000 razglašena zaradi varstva kvalifikacijskih vrst rib in njihovih habitatov. V pomurskem ribiškem območju od ribjih vrst uvrščenih na seznam dodatka II Direktive o habitatih najdemo dvanajst vrst rib, potočne piškurje (ena vrsta) in raka navadnega koščaka. Od tega je dve vrsti dovoljeno loviti, in sicer bolena in čepa. Drugih vrst rib: navadno nežico, beloplavutega globočka, činkljo, pezdirka, sabljarko, smrkeža, veliko senčico, zvezdogleda, upiravca in kesslerjevega globočka, potočnih piškurjev in domorodnih rakov ni dovoljeno loviti.

V tabeli (Tabela 5) prikazujemo ekološke zahteve posameznih vrst rib, katerih habitat se varujejo v pomurskem ribiškem območju.

Tabela 5: Razvrstitev domorodnih vrst rib in piškurjev pomurskega ribiškega območja glede na njihove hidrološke (H) in razmnoževalne (R) potrebe, način prehranjevanja (mlade-odrasle ribe) in selitev.

Vrsta/družina	H	R	Prehrana	Selitev-tip	Selitev-razdalja
Petromyzontidae					
donavski potočni piškur- <i>Eudontomyzon vladykovi</i> (Oliva & Zanan, 1959)	reofilna	litofilna	filtrator		kratka-srednja
Cyprinidae					
bolena- <i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	indiferentna	litofilna	piscivor	potamodromna	srednja
pezdirk- <i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782)	indiferentna	ostrakofilna	omnivor		kratka
beloplavuti globoček- <i>Romanogobio vladykovi</i> (Fang, 1943)	reofilna	psamofilna	invertivor		kratka
keslerjev globoček- <i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
zvezdogled- <i>Romanogobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
sabljkarka- <i>Pelecus cultratus</i> (Linnaeus 1758)	indiferentna	litopelagofilna	invertipiscivor	potamodromna	kratka
Percidae					
smrkež- <i>Gymnocephalus Schraetser</i> (Linnaeus, 1758)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
čep- <i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
upiravec- <i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	reofilna	litofilna	invertivor		kratka
Cobitidae					
činklja- <i>Misgurnus fossilis</i> (Linnaeus, 1758)	stagnofilna	fitofilna	invertivor		kratka
navadna nežica- <i>Cobitis elongatoides</i> (Bacescu & Maier, 1969)	oligoreofilna	fitolitofilna	bentivorna		kratka
Umbridae					
velika senčica- <i>Umbra krameri</i> (Walbaum, 1792)	stagnofilna	fitofilna	invertivor		

Legenda: Hidrologija: reofilna – hitro tekoče, s kisikom bogate in čiste vode; stagnofilna – počasi tekoče ali stoječe vode; indiferentna – vrsta s široko toleranco hidroloških pogojev, vendar ne reofilna. Razmnoževanje: litofilna – ribe odlagajo ike na ali v prod/kamenje; fitofilna – ike odlagajo na rastlinje ali dele rastlin; fitolitofilna – ike odlagajo na rastlinje ali na prod/kamenje če rastlinja ni; psamofilna – ike odlagajo na ali v pesek in drug drobnozrnat substrat; ostrakofilna – ike odlaga v školjke družine Unionidae; speleofilna – ike odlaga na strop votlinice in jih varuje; litopelagofilna – ike odloži na pesek/kamenje, ličinke pa se razvijejo med plavljenjem v pelagiku. Prehrana: invertivor – hrana so pretežno vodni nevretenčarji; piscivor – hrana so pretežno ribe; invertipiscivor – del populacije se hrani pretežno z vodnimi nevretenčarji, del pa pretežno z ribami; herbivor – hrani se z algami in makrofiti; omnivor – vrste, ki so glede hrane brez jasnih preferenc (oportunisti); filtrator – organske delce prefiltrira iz sedimenta. Selitev - razdalja: kratka – znotraj enega rečnega odseka (v plitvejši vode na drst, iz enega habitata v drugega zaradi pobega pred nevarnostjo, za hrano itd.); srednja – v oddaljene odseke reke in pritoke za hrano in zaradi reprodukcije. Potamodromna – se seli na krajše ali daljše razdalje znotraj rečnega ekosistema na drstišča in pasišča.

Ribiško upravljanje se izvaja na način, da se ohranjajo ali vzpostavijo naravne oziroma v naravi podobne združbe rib.

Ribiško upravljanje v pomurskem ribiškem območju poteka tudi v območjih, ki imajo po predpisih o ohranjanju narave poseben status, v skladu z njihovo osnovno namembnostjo. Območja, posebej pomembna z vidika ohranjanja biotske raznovrstnosti, so določena z Uredbo o ekološko pomembnih območjih in opredeljena kot ekološko pomembna območja ali kot območja Natura 2000, ki so opredeljena z Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) ali kot naravne vrednote določene s Pravilnikom o določitvi in varstvu naravnih vrednot. V njih veljajo posebni varstveni režimi. Zakon o ohranjanju narave in drugi podzakonski akti s področja ohranjanja narave določajo, da morajo posegi in dejavnosti na vseh navedenih območjih upoštevati njihovo osnovno namembnost tj. ohranjanje habitatnih tipov, ogroženih vrst ter njihovih habitatov. V ta namen se z aktom o zavarovanju ustanovi zavarovano območje z varstvenim režimom.

V populacije zavarovanih vrst se posega le na podlagi dovoljenj in sprejetih akcijskih načrtov ter strategij, ki zagotavljajo ugodno stanje vrste. Doseljevanje rib se izvaja z vlaganjem avtohtonih, lokalno prisotnih populacij rib. Če to ni mogoče, se izbere najbližjo podobno populacijo rib. Podrobnejše usmeritve se podajo pri pripravi RGN. Prostorsko in količinsko se postopoma zmanjšuje populacije vrst, ki niso iz istega porečja oziroma zaključene geografske enote. Naseljevanje in doseljevanje rib se ne izvaja v vodah, kjer se v preteklosti tega ni izvajalo.

Prostorsko in količinsko se postopoma zmanjšuje doseljevanje šarenke in hkrati krepi populacije avtohtonih vrst. Doseljevanje šarenke in krapa se omeji na revirje, kjer njuno vlaganje ni v nasprotju s cilji ohranjanja narave. Doseljevanje se izvaja s sterilnimi šarenkami, ostalih tujerodnih vrst rib se ne vlaga. Naseljevanje in preseljevanje tujerodnih vrst se ne izvaja.

Ribiška tekmovanja naj se usmerja izven območij z naravovarstvenim statusom. Podrobnejše usmeritve se podajo pri pripravi RGN.

Odvzem spolnih celic naj se izvaja na način in v obsegu, ki ne bo ogrožal stanja ribjih populacij.

Predvidi se ukrepe za zmanjšanje oziroma odstranjevanje populacij tujerodnih vrst iz naravnega okolja.

Na Natura območja se ne vnaša živali in rastlin tujerodnih vrst ter gensko spremenjenih organizmov, razen šarenke v tistih revirjih, ki bodo opredeljeni v RGN.

V nadaljevanju so podani varstveni cilji in ukrepi za ribje vrste v interesu Evropske skupnosti, ki se varujejo s Habitatno direktivo oziroma Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000).

6.1 Bolen

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi 2000 zavarovano območje, pomembno za varstvo habitatov bolena: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata, ohranjanje oziroma vzpostavljanje prehodnosti vodotoka, ki omogoča povezanost populacij in pretok genskega materiala ter dostop do drstišč, varstvo drstišč, ohranjanje drstišč, ohranjanje transportne sposobnosti

plavljenja rečnih plavin, ohranjanje dinamike rečnih prodišč, varstvo pred nedovoljenim odvzemom živali iz narave, trajnostna raba populacij, omejen in uravnotežen uplen, restriktiven ribolovni režim, nadzor drstišč v času drsti.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja rek in potokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ureditev in nadzor nad črpanjem proda, restavracija in renaturacija uničenih habitatov, vzpostavitev oziroma izboljšanje prehodnosti preko jezov, omejen in uravnotežen uplen, restriktiven ribolovni režim, nadzor drstišč v času drsti.

6.2 Navadna nežica

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi zavarovano naslednja območja, pomembna za varstvo habitata navadne nežice: SI3000215 Mura, SI3000069 Stanetinski in Kupetinski potok, SI3000221 Goričko.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata navadne nežice, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje neutrjenih brežin, kjer to ni možno pa se brežine urejajo sonaravno, ohranjanje prodnatih in drobno peščenih plitvin ob brežinah, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.3 Beloplavuti globoček

V pomurskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi zavarovana naslednja območja, pomembna za varstvo habitata beloplavutega globočka: SI3000215 Mura, SI3000228 Grabonoš, SI3000069 Stanetinski in Kupetinski potok.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata beloplavutega globočka, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje neutrjenih brežin, kjer to ni možno pa se brežine urejajo sonaravno, ohranjanje zamuljenih, prodnatih in drobno peščenih plitvin ob brežinah, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.4 Pezdirk

V pomurskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi zavarovana naslednja območja, pomembna za varstvo habitata pezdirka: SI3000215 Mura, SI3000221 Goričko.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata pezdirka, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna in struktur, ki nudijo

skrivališča (obrežna vegetacija, korenine obrežnih dreves), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.5 Sabljarka

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi zavarovano naslednje območje, pomembno za varstvo habitata sabljark: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata sabljark, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna in prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.6 Velika senčica

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi zavarovano naslednje območje, pomembno za varstvo habitata velike senčice: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata velike senčice.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje mrtvic in gramoznic, v katerih velika senčica živi, predvsem struktur, ki nudijo skrivališča (obrežna vegetacija, vodna vegetacija, korenine obrežnih dreves), prenehanje onesnaževanja, prepoved vnosa tujerodnih vrst rib, predvsem plenilcev in rastlinojedih vrst rib.

6.7 Smrkež

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi zavarovano naslednje območje, pomembno za varstvo habitata smrkeža: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata smrkeža, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in struktur, ki nudijo skrivališča (obrežna vegetacija, korenine obrežnih dreves), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.8 Činklja

V pomurskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi zavarovana naslednja območja, pomembna za varstvo habitata činklje: SI3000215 Mura, SI3000069 Stanetinski in Kupetinski potok.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata činklje, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja vodotokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje naravne strukture dna, posebno mivkasto-muljaste frakcije ter brežin vodotokov. Kjer to ni možno, se načrtujejo sonaravne ureditve, ki zagotavljajo raznolikost dna in tvorbo prodnato, peščenih do mivkastih, muljastih območij –mikro habitatov.

6.9 Zvezdogled

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi zavarovano naslednje območje, pomembno za varstvo habitata zvezdogleda: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata zvezdogleda, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in naravne vodne dinamike (predvsem ohranjanje brzic), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.10 Čep

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi zavarovano naslednje območje, pomembno za varstvo habitata čepa: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata čepa, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in naravne vodne dinamike (predvsem ohranjanje brzic), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.11 Upiravec

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi zavarovano naslednje območje, pomembno za varstvo habitata upiravca: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata upiravca, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in naravne vodne dinamike (predvsem ohranjanje brzic), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.12 Kesslerjev globoček

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi zavarovano naslednje območje, pomembno za varstvo habitata keslerjevega globočka: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata keslerjevega globočka, ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnanimi brežinami, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna (prod, kamni) in naravne vodne dinamike (predvsem ohranjanje brzic), prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.13 Potočni piškurji

V pomurskem ribiškem območju so z Uredbo o Naturi zavarovana naslednja območja, pomembna za varstvo habitata potočnih piškurjev: SI3000069 Stanetinski in Kupetinski potok, SI3000221 Goričko, SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje ekoloških značilnosti habitata donavskega potočnega piškurja (muljasto peščeno dno bogato z organskim drobirjem), ohranjanje drstišč.

Varstveni ukrepi: prenehanje onesnaževanja vodotokov, prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način s poravnavo brežin, ohranjanje naravne strukture brežin vodotokov z meandrirajočo obliko struge. Kjer to ni možno se načrtujejo sonaravne ureditve, ki zagotavljajo raznolikost dna in tvorbo prodnato, peščenih do mivkastih območij – mikro habitatov, prenehanje onesnaževanja vodotokov.

6.14 Navadni koščak

V pomurskem ribiškem območju je z Uredbo o Naturi 2000 zavarovano območje, pomembno za varstvo habitatov navadnega koščaka: SI3000215 Mura.

Varstveni cilji: ohranjanje narave biocenoze vodotoka in ekoloških značilnosti habitata navadnega koščaka.

Varstveni ukrepi: prenehanje vodnogospodarskega urejanja vodotokov na nesonaraven način, ohranjanje strukturiranosti rečnega dna in struktur, ki nudijo skrivališča (obrežna vegetacija, korenine obrežnih dreves), ohranjanje prodnatih plitvin in prelivov, prenehanje onesnaževanja vodotokov, zmanjševanje števila gojitvenih potokov.

6.15 Ukrepi v delih ribiškega območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Ribiško upravljanje v vseh območjih, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status, bo prilagojeno varstvenim režimom in usmeritvam na posameznih območjih. Operativni varstveni ukrepi bodo določeni v RGN-jih za izvajanje ribiškega upravljanja v

ribiških okoliših, ki se prekrivajo ali delno prekrivajo z območji posebnih varstvenih režimov po predpisih o ohranjanju narave. V nadaljevanju so prikazane pregledne karte ribiškega območja s prikazanimi območji, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status in na katere ima lahko ribiško upravljanje vpliv.

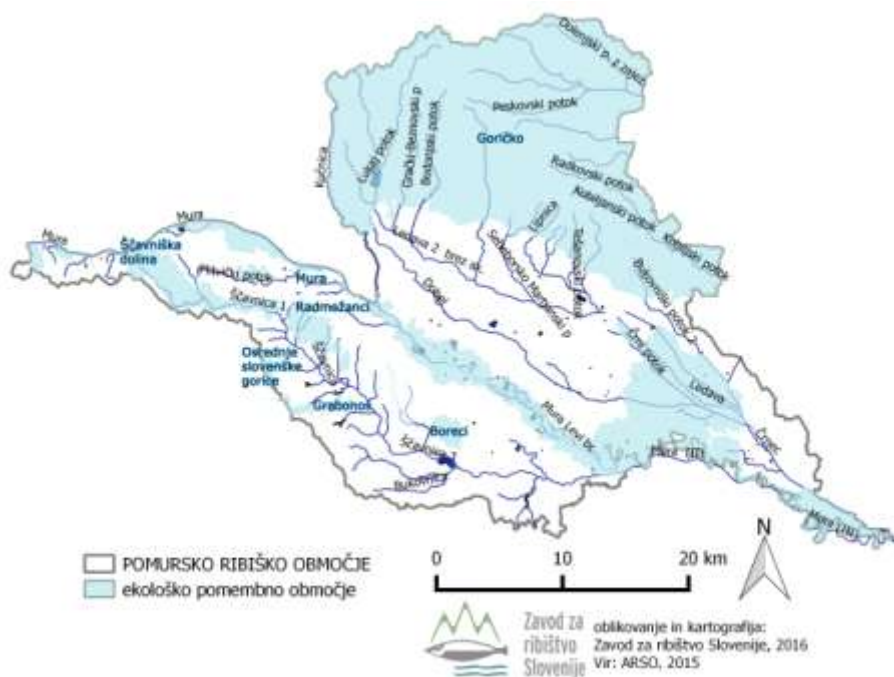
6.15.1 Območja, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status

Slika 29: Pregledna karta pomurskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – Natura 2000 območja

Na sliki (Slika 29) so prikazana Natura 2000 območja v pomurskem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) je ekološko pomembno območje, ki je na ozemlju Evropske skupnosti pomembno za ohranitev ali doseganje ugodnega stanja vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

V pomurskem ribiškem območju so zaradi varstva vrst in habitatnih tipov sladkovodnih vrst rib, piškurjev in rakov deseteronožcev uvrščenih na seznam dodatka II Habitatne direktive za ohranitvena območja Natura 2000 razglašena naslednja območja: SI3000215 Mura, SI3000228 Grabonoš, SI3000069 Stanetinski in Kupetinski potok ter SI3000221 Goričko.

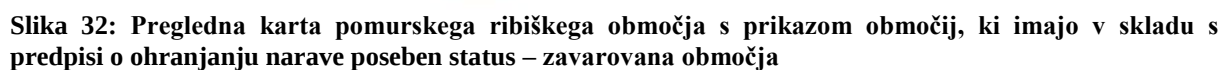

Slika 30: Pregledna karta pomurskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – ekološko pomembna območja

Na sliki (Slika 30) so prikazana ekološko pomembna območja v pomurskem ribiškem območju na katere imajo lahko vpliv dejavnosti ribiškega upravljanja. Ekološko pomembno območje je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti.

Slika 31: Pregledna karta pomurskega ribiškega območja s prikazom območij, ki imajo v skladu s predpisi o ohranjanju narave poseben status – naravne vrednote

65

7 Usmeritve za trajnostno rabo rib

Trajnostna raba rib pomeni izvajanje ribolova v obsegu, na način in v času, da se z naravnim samoobnavljanjem ali z ukrepi ribiškega upravljanja dolgoročno ohranjajo ribe ter se pri tem ne poslabšuje ugodno stanje rastlinskih in živalskih vrst.

Izvajanje ribiškega upravljanja v pomurskem ribiškem območju bo načrtovano v skladu z načeli trajnostne rabe ribjih populacij. S tem je omogočeno, da se populacije rib v določenem vodnem okolju reproducirajo in vzdržujejo. Število ribolovnih dni (izdanih ribolovnih dovolilnic) v posameznih ribiških območjih je prilagojeno specifičnim ekosistemskim značilnostim območja in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov. V revirjih, kjer je ribolov pomemben del turistične ponudbe, se izvajajo ukrepi z dopolnilnimi in vzdrževalnimi poribljavanji in trajnostni rabi prilagojenim ribolovnim režimom.

Podrobni ukrepi, ki so opredeljeni v Programu, se sprejmejo v posameznih RGN za izvajanje upravljanja v posameznih ribiških okoliših, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov.

Ribiško upravljanje mora biti usmerjeno v ohranitev domorodnih ribjih populacij, tako, da se ohranja njihova velikosti in starostna struktura ter zagotavlja njihovo dolgoročno preživetje. Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

Upravljanje s tujerodno vrsto šarenko v Natura 2000 območjih bo sledilo dolgoročnemu cilju postopnega zmanjševanja in v končni fazi prenehanju poribljavanja šarenke ter prehod na poribljavanja izključno domorodnih vrst. Za doseg tega cilja se izvajajo naslednji ukrepi: gojitev domorodnih postrvjih vrst. V donavskem porečju je to potočna postrv z genetsko preverjenim poreklom in upoštevanjem lokalnih populacij.

Za izdelavo strategije upravljanja s šarenko se predlaga izvedba projekta »Monitoring populacije šarenke, njene interakcije z domorodnimi vrstami in raziskave prehrane šarenke«.

7.1 Načela posegov v populacije rib

7.1.1 Ribolov in obseg ribolova po posameznih vrstah rib

Obseg ribolova mora biti prilagojen naravni reprodukciji v posameznih delih ribiškega območja in je lahko povečan na račun dodatnih ukrepov, kot so na primer dopolnilna poribljavanja merskih rib v času ribolovne sezone. Poribljavanja odraslih ribolovnih vrst za namene ribolova morajo biti v ravnovesju z ribolovnim pritiskom in uplenom rib v posameznih ribiških okoliših oziroma ribolovnih revirjih ter taka, da ne predstavljajo nevarnost za ogrožene vrste rib ter druge ogrožene in zavarovane prostoživeče vrste.

Pri določanju obsega ribolova se uravnava največji dovoljeni uplen domorodnih vrst rib in določi obseg ter način izločanja tujerodnih, posebno še invazivnih vrst rib.

Povečan ribolovni pritisk se lahko kompenzira samo z dodatnim-dopolnilnim poribljavanjem domorodnih in tujerodnih vrst rib merske velikosti. Upravljanje s tujerodnimi vrstami se v skladu z naravovarstvenimi smernicami izvaja samo v smislu pospeševanja ribolova ter mora biti takšno, da ne ogroža domorodnih vrst rib ter drugih ogroženih in zavarovanih prosto živečih vrst.

V revirjih s trajno povečanim pritiskom, kjer je ribolovni interes zelo velik, se lahko uveljavlja omejitev oziroma zmanjšanje dnevnega uplena, prepoved uplena domorodnih vrst rib ali samo ribolov na način »ujemi in izpusti«. Tudi v teh primerih je potrebno določiti možen obseg ribolova.

Podrobne usmeritve in ukrepi za izvajanje ribiškega upravljanja po posameznih vrstah rib v posameznih ribiških okoliših, bodo določeni v RGN.

7.1.2 Usmeritve za ribolovni režim

Ribolovni režim v celinskih vodah je določen s Pravilnikom o ribolovnem režimu v ribolovnih vodah (Uradni list RS, št. 99/2007), v katerem so določene najmanjše dovoljene lovne mere in varstvene dobe za posamezne lovne vrste rib.

Doseganje cilja je trajnostna raba ribolovnih virov, kar je omogočeno s kakovostnim ribolovom na način, da ne ogroža velikosti in strukture populacij domorodnih vrst rib ter zagotavlja njihovo dolgoročno preživetje, obenem pa ne ogroža drugih živalskih in rastlinskih vrst.

Ribolovni režimi v posameznih ribiških območjih so prilagojeni specifičnim lastnostim območja in načinu izvajanja ribiškega upravljanja, tako da je zagotovljena trajnostna raba ribolovnih virov. Ribolovni režimi v posameznih ribiških območjih, ribiških okoliših ali revirjih se zaradi razlik med posameznimi prostorskimi enotami razlikujejo od splošno veljavnega predpisanega s pravilnikom. Ribolovni režim v posameznem ribiškem območju, ribiškem okolišu ali revirju je na podlagi specifičnih ekosistemskih značilnosti lahko strožji od splošno veljavnega za Slovenijo.

V posameznem ribolovnem revirju se poleg običajnega ribolovnega režima po sistemu ujemi in upleni, lahko hkrati izvaja tudi ribolov po sistemu ujemi in izpusti tako za revir, kot za posamezno vrsto domorodnih rib.

Vse druge, v pomurskem območju tujerodne vrste rib, ki v pravilniku nimajo lovne mere in varstvene dobe, se lovijo brez omejitev oziroma v skladu z ribolovnimi režimi v posameznih ribiških okoliših. Zaradi zaščite sulčjih populacij se v pomurskem ribiškem območju v RGN določi restriktiven ribolovni režim, to je omejitev možnega uplena.

Ribolovni režim v posameznem ROK se določi v RGN, kjer je določen tudi obseg ribolova.

Ribiška tekmovanja se lahko izvajajo samo na tekmovalnih trasah, ki se določijo v RGN. Nočni ribolov se lahko izvaja na posebej za to določenih mestih oziroma odsekih. Mesta za nočni ribolov se določijo v RGN.

7.1.3 Drugi posegi

Sladkovodni ekosistemi so bili v zadnjih stotih letih podvrženi številnim človekovim posegom. Rezultat tega je, da so številne vrste rib izumrle, postale redke ali ogrožene. Ocenjuje se, da trenutno 67 od 200 evropskih vrst rib ogrožajo človekovi posegi.

Med najbolj negativnimi posegi za populacije rib so tisti, ki povzročajo fragmentacijo habitatov. Populacije rib se v takih primerih ločijo na več manjši delov, med seboj so izolirane, kar posledično prinaša manjšo genetsko raznolikost in večjo ranljivost populacij. Kot ukrep v primerih fragmentacije habitatov se uporablja izgradnja prehodov za ribe, kar pa v Sloveniji, razen izjemoma, ni bila dosedanja praksa. Funkcionalnost prehodov za ribe je odvisna od specifičnih pogojev in lastnosti pregrad, ki razdelijo habitate oziroma populacije. V pomurskem ribiškem območju so pregrade, ki ribam preprečujejo ali otežujejo prehajanje predvsem pregrade akumulacij zgrajenih na vodotokih, kot sta Gajševsko jezero na reki Ščavnici in Ledavsko jezero na Ledavi.

Poleg fragmentacije vodnega prostora se ob gradnji visokih jezov spremenijo tudi lastnosti habitatov. Postavitev in obratovanje hidroelektrarn bistveno spremeni življenjsko okolje rib in ostalih vodnih organizmov. Biotska raznovrstnost je zmanjšana ali izgubljena. Hidromorfološke lastnosti habitatov ter fizikalne in kemijske lastnosti vode se spremenijo. Rečni habitati se spremenijo v jezerske ali pol jezerske. Posledično se spremeni vrstna sestava rib, sorazmerja vrst, njihova številčnost, prostorska razporeditev posameznih vrst, pogoji za drst in selitev rib. Populacije tipičnih rečnih (reofilnih) vrst rib, ki zaradi njihovih ekoloških zahtev potrebujejo tekočo vodo, se lahko hitro zmanjšajo ali celo izginejo. V novonastalih pogojih nastopi tudi sprememba vrstne sestave organizmov rečnega dna, ki so hrana za ribe. Količina talnih organizmov se praviloma poveča, medtem ko se raznolikost vrst močno zmanjša. Velik negativni učinek na ribje populacije ima tudi nihanje vode, ki je posledica obratovalnega režima posamezne hidroelektrarne. Posebno velik je vpliv dnevnega nihanja vode na ikre ter zarod in mladice, ki ostanejo ujeti v depresijah, večjih ali manjših kotanjah, nastalih po umiku vode oziroma zmanjšanju njene globine. V takih primerih lahko pride tudi do pogina zaradi zadušitve, v vsakem primeru pa so v takih strukturah ujete ribe lahek plen plenilcev. Zaradi dnevnega nihanja vode je funkcionalnost drstišč zmanjšana. Dogaja se namreč, da ikre zaradi upada vodne gladine ostanejo na suhem in propadejo.

Vpliv zaježitve sega tudi dolvodno od elektrarne. Količina in sestava rečnega sedimenta je drugačna od prejšnjega, naravnega stanja. Z zaježitvijo se močno zmanjša ali celo prekine naravni transport rečnih plavin. V strukturi rečnega dna dolvodno od pregrade se močno zmanjša količina drobnih frakcij. Te se usedajo v akumulaciji, kjer povzročijo zamuljenost dna in brežin, medtem ko se dolvodno opaža njihov deficit. Težave se pojavljajo tudi zaradi izvajanja nekaterih nujnih rednih vzdrževalnih del v akumulaciji kot je na primer odstranjevanje usedlin. Poleg tega se spremeni tudi temperaturni režim vode, kar vpliva na celotno združbo vodnih rastlin in živali. V pomurskem ribiškem območju se vpliv hidroelektrarn kaže predvsem zaradi obratovanja avstrijskih hidroelektrarn na Muri.

Vzporedno z gradnjo velikih elektrarn se je že v preteklosti na manjših vodotokih gradilo različne vodosilne naprave, v zadnjem času pa vedno bolj tudi male vodne elektrarne, klasične s točkovnim ali kratkim odvzemom vode in derivacijske, kjer se voda od zajetja do strojnice vodi po cevovodu na daljše razdalje (več sto metrov, tudi km in več). Taka gradnja oziroma obratovanje malih elektrarn, potokom na velikih razdaljah odvzamejo vodo in s tem spremenijo njihov značaj in biološke procese. Manj problematičen od obeh načinov gradnje malih hidroelektrarn je tako imenovani klasičen tip male hidroelektrarne, kjer se vodo

praviloma odvzame na krajših razdaljah, na že obstoječih jezovih. Zmanjšani pretoki vode v potoke prinašajo spremembe hidromorfoloških lastnosti vodotoka, koristni vodni površini, hidro dinamiki in seveda tudi v življenjskih združbah. Spremenijo se lahko vrstni sestav, sorazmerje vrst, naseljenost na enoto površine in seveda s tem primarna, sekundarna in terciarna produkcija v potoku. V pomurskem ribiškem območju, zaradi pretežno nižinskega značaja tega območja ter relativno majhnih padcev terena, malih hidroelektrarn praktično ni. V preteklosti so bili na številnih manjših vodotokih zgrajeni mlini z značilnimi mlinščicami.

Zaradi prevelikega odvzema rečnih naplavin so bili spremenjeni mnogi pomembni habitati, uničena številna dristišča. Odvzem proda je danes urejen s koncesijami vendar se še vedno dogaja, da pod naslovom vzdrževalnih del prihaja do nekontroliranega in škodljivega poseganja v prodišča. Pomen dobrega upravljanja s to naravno dobrino je izrednega pomena za biotsko pestrost vodnega in obvodnega prostora. Ohranjanje strukture naplavin-zrnavost strukture dna, ki je eden od pomembnejših abiotских faktorjev, neposredno vpliva na vodne življenjske združbe, tudi na ribe in njihove najpomembnejše habitate-drstišča. Za litofilne drstnice, vrste rib, ki ikre odlagajo v prodno podlago, so to ključni habitati, zaščiteni tudi s predpisi.

Znotraj pomurskega ribiškega območja prevladuje kmetijska dejavnost. Zaradi zaščite kmetijskih zemljišč je bila večina vodotokov regulirana, ureditve pa izrazito tehnične in za ribe neprimerne. Na zmanjšano količino vode v potokih pomembno vplivajo tudi osuševanja močvirnih zemljišč. Nekateri vodotoki so praktično uničeni ali pa spremenjeni do te mere, da se je v njih praktično v celoti zamenjala ribja združba. Razmere še dodatno poslabšujejo vsakoletne košnje brežin, ki ne omogočajo razvoja drevesne obrežne vegetacije, ki senči strugo potoka. Na številnih vodotokih so bili na izlivnih delih postavljeni neprehodni jezovi ali pragovi in s tem fizično preprečena migracija rib na drstišča v te pritoke. Po drugi strani je nosilec ribiškega upravljanja zelo oteženo postavljanje nižjih, za ribe prehodnih pragov v strugah teh degradiranih potokov, ki bi nekoliko izboljšale razmere za ribje združbe. Zaradi vedno bolj intenzivnega kmetijstva in širjenja kmetijskih površin v neposredno bližino vodotokov, so vode vedno bolj onesnažene z različnimi kemičnimi sredstvi in gnojili. Dodaten problem predstavljajo neprečiščene komunalne odplake ali neustrezno očiščene odplake iz čistilnih naprav. Nujna je izvedba renaturacij oziroma revitalizacij prizadetih vodotokov.

Velik problem v sušnih poletnih mesecih predstavljajo tudi nedovoljeni odvzemi vode, ki nekatere manjše potoke popolnoma izsušijo.

7.2 Usmeritve za poribljavanje in gojitev rib

Za nadomeščanje odvzetih rib zaradi ribolova oziroma vzdrževanje optimalne številčnosti populacij domorodnih ribjih vrst, glede na nosilno sposobnost vode, ribiške družine izvajajo doseljevanje rib ali poribljavanja z odraslimi ribami oziroma z mladimi. Za doseljevanje mladice domorodnih ribjih vrst v območja ribolova–v ribolovne revirje, izvajalci ribiškega upravljanja njihove mladice pridobivajo na dva načina. Mladice domorodnih postrvjih vrst se sonaravno gojijo v njihovem naravnem okolju-gojitvenih revirjih ali pa tudi v nadzorovanih pogojih v ribogojnicah.

Povečan ribolovni pritisk ribičev v posameznih ribolovnih revirjih pomurskega ribiškega območja se kompenzira bodisi z zmanjševanjem dovoljenega dnevnega uplena ali

dopolnilnimi poribljavanji merskih rib vzgojenih v ribogojnicah, ki izpolnjujejo pogoje za gojitev rib za poribljavanja. Za dopolnilna poribljavanja se uporabijo merske ribe domorodnih in izjemoma tujerodnih vrst (šarenka, gojeni krap). Ukrep za ohranjanje primerne velikosti populacije je tudi zmanjševanje dovoljenega dnevnega uplena.

7.2.1 Poribljavanja ribolovnih revirjev

Poribljavanja se izvajajo v skladu z ekološkim stanjem posameznih revirjev. Upošteva se značilnosti lokalnih populacij, ribolovni pritisk ter možnost ogrožanja drugih živalskih in rastlinskih vrst.

Poribljavanja ribolovnih revirjev pomurskega ribiškega območja se izvajajo z mladimi in odraslimi osebkami domorodnih vrst rib, v okviru tako imenovanih vzdrževalnih vlaganj, upošteva se načelo lokalnih značilnosti ribje združbe. Ribe, ki so sicer domorodne za Slovenijo, niso pa prisotne v posameznih ribiških območjih, okoliših oziroma revirjih, se tja ne smejo poribljavati. Izjeme so možne na podlagi ugotovitev izvedenega postopka presoje tveganja za naravo in/ali na podlagi strokovnega mnenja ZZRS.

V času ribolovne sezone se izvajajo ukrepi dopolnilnega poribljavanja merskih rib domorodnih vrst rib ter šarenke, kjer to ni izrecno prepovedano. Dopolnilna poribljavanja šarenke se zaključijo en mesec pred zaključkom ribolovne sezone. Preprečevati je treba poribljavanja z drugimi tujerodnimi, še posebej invazivnimi, vrstami rib.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

7.2.2 Vrsta in obseg sonaravne gojitve

Sonaravna gojitev poteka običajno v varstvenih revirjih: gojitvenih potokih in vzrejnih ribnikih. Pri tem je potrebno upoštevati tudi morebiten negativen vpliv take gojitve na biotsko raznovrstnost. Za določitev gojitvenih revirjev za namen sonaravne gojitve je zato nujno upoštevati primernost oziroma nosilno sposobnost posameznih potokov ob upoštevanju njihovega naravovarstvenega statusa.

Sonaravna gojitev se začne z odvzemom spolnih celic s smukanjem spolno zrelih rib v naravi ali v ribogojnici. Odvzem spolnih celic v naravi je načrtovan in omejen v obsegu, ki je primeren in v skladu z načelom trajnostne rabe in potrebami izvajanja ribiškega upravljanja v posameznem ribiškem okolišu. V ribogojnici je dovoljen odvzem spolnih celic od plemenk, ki so vzrejene iz iker pridobljenih od domorodnih rib iz narave. Dovoljuje se, da se plemenke iz potokov začasno prenesejo v ribogojnico in se tam zadržijo dokler se ne osmukajo, nato pa se vrnejo v naravo. Oplojene ikre se nato valijo v ribogojnicah, kjer je v nadzorovanih pogojih preživetje mnogo večje kot v naravi. Ikre z očmi oziroma zarod se nato vrne v naravno okolje, večinoma v gojitvene potoke, viški produkcije se vlagajo tudi v ribolovne revirje. Sledi faza priraščanja v naravnem okolju, ki praviloma traja dve leti, lahko tudi več ali manj, odvisno od produktivnosti in hitrosti rasti v posameznem revirju. Takrat se mladice z elektroribolovom izlovijo in v okviru vzdrževalnih poribljavanj preselijo v ribolovne revirje.

Sonaravna gojitev se lahko izvaja na dva načina: z vložitvijo zaroda na začetku ciklusa sonaravne gojitve (klasičen način) in odlovom mladice na koncu ciklusa. Drugi način, tako imenovani novi način se izvaja brez vlaganja zaroda, vsake tri leta (lahko daljši cikel) se odlovijo odrasle ribe na način, da v potoku ostane dovolj veliko število drstnic. Vse druge ribe

ciljne vrste in vse druge ribe spremljevalnih vrst se po elektroodlovu žive vrnejo v gojitveni revir oziroma ostanejo v vodi. Sonaravna gojitev se izvaja v skladu z ekosistemskimi značilnostmi območja in potrebami posameznega ribiškega okoliša.

Cilj: sonaravna gojitev domorodnih vrst rib v izbranih gojitvenih revirjih s poudarkom na upoštevanju značilnosti lokalnih populacij in naravovarstvenih smernic v območjih z naravovarstvenim statusom.

Ukrepi:

- zmanjšanje števila gojitvenih revirjev in določitev optimalne sonaravne gojitve za posamezen ROK, v povezavi s smiselnostjo porabljanja ribolovnih revirjev tega ROK. V RGN se za izvajanje ribiškega upravljanja v ribiških okoliših določi revirje, kjer se izvaja sonaravna gojitev in obseg gojitve (količina vloženega zaroda),
- opusti se sonaravno gojitev v revirjih, kjer so bili v preteklosti rezultati slabi ali kjer je to v nasprotju s predpisi o ohranjanju narave.

7.2.3 Odvzem spolnih celic

Odvzem spolnih celic v pomurskem ribiškem območju se izvaja v skladu z načeli trajnostne rabe ribolovnih virov in v posebej za to določenih revirjih in drstiščih. Odvzem se vrši v obsegu in na način, da populacije prostoživečih vrst rib niso ogrožene ter v skladu s Pravilnikom o pogojih in načinu smukanja prostoživečih domorodnih ribjih vrst in potreb ribiškega območja oziroma posameznih ribiških okolišev.

Podrobne usmeritve in ukrepi bodo določeni v RGN za izvajanje ribiškega upravljanja v posameznih ribiških okoliših.

7.3 Spremljanje stanja prehranske ustreznosti vodnih organizmov

Z namenom preprečitve škodljivih vplivov na zdravje ljudi je treba zagotoviti, da se ribe in tujerodni raki, ki so predmet ribolova in ki niso primerni za uživanje, ne bodo uporabili za prehrano ljudi.

Pridobi in uporabi se razpoložljive rezultate vseh izvedenih študij biomonitoringa rib in vsebnosti onesnaževal v celinskih vodah. Na podlagi pridobljenih podatkov o virih onesnaževal (upošteva naj se tudi onesnaževanja iz preteklosti), se določi lokacije, kjer je voda pretirano onesnažena za uživanje rib.

Ukrepi:

- v času do vzpostavitve ustreznega državnega monitoringa glede prehranske ustreznosti rib se upošteva dodatne podrobnejše raziskave o kakovosti voda in prehranski ustreznosti rib na kritičnih območjih (kjer obstajajo obremenitve okolja, ki lahko vplivajo na vode/ribe, npr. težke kovine v okolju...). Označi se vse ribolovne revirje (fizično s tablam ali pisno ob izdaji ribolovnih dovolilnic), da je uživanje ulovljenih rib na lastno odgovornost, ker prehranska ustreznost rib ni preverjena. V primeru, da je voda pretirano onesnažena, se v ribiško-gojitvenih načrtih označi vse tiste vode, kjer obstaja povečano tveganje na podlagi znanih podatkov. V teh revirjih se ribolov

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

prepove ali se prepove uplen rib. Izvedbo ukrepa zagotavljajo izvajalci ribiškega upravljanja.

8 Viri

Bertok, M., Budihna, N., Zabric, D., 2003. Kategorizacija voda z vidika sladkovodnega ribištva, Donavsko povodje. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije.

Bertok, M., Budihna, N., Povž, M., 2003: Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Ribe (Pisces): Piškurji (Cyclostomata): Raki Deseteronožci (Decapoda): končno poročilo. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije.

Bertok, M., 2008. Stanje in varstvo podusti (*Chondrostoma nasus*) v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije, 103 s.

Hidrološki arhiv, Mesečne statistike, 2016. Ljubljana, Agencija republike Slovenije za okolje, http://www.arso.gov.si/vode/podatki/arhiv/hidroloski_arhiv.html (v slovenščini, 12.1.2016).

Hidrološki letopis Republike Slovenije 2009. Ljubljana, Agencija republike Slovenije za okolje, 226 str.

Kaligarič S. in sodelavci, 2010: Naravovarstvene smernice za načrt izvajanja ribiškega upravljanja v spodnjedravskem ribiškem območju, Zavod RS za varstvo narave.

Kolbezen, M., Pristov, J., 1998. Površinski vodotoki in vodna bilanca Slovenije. Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Hidrometeorološki zavod Republike Slovenije, 98 str.

Kottelat, M., Feyhof, J., 2007. Handbook of European freshwater fishes. Cornol, Switzerland and Freyhof, Berlin, Germany, s. 646.

Kus Veenvliet, J.&P.Veenliet, 2008. Signalni rak *Pacifastacus leniusculus*. Informativni list 14, Spletna stran tujerodne-vrste.info/informativni-listi/INF14-signalni-rak.pdf, Projekt Thuja

Leiner, S., 1996. Introdukcija sladkovodnih vrsta riba. Športski ribolov, 4: 42-43.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Register ribogojnih objektov in ribnikov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Osnutek Načrta upravljanja voda (NUV) za vodno območje Donave.

Povž, M., Sket, B., 1990. Naše sladkovodne ribe. Mladinska knjiga.

Ribiškogojitveni načrti ribiških družin za obdobje 2006-2010. Mura Paloma, Radgona, Murska Sobota, Ljutomer, Lendava.

Zabirc, D., 2008. Stanje in varstvo sulca (*Hucho hucho*) v Sloveniji. Ljubljana, Zavod za ribištvo Slovenije, 62 s.

Zavod za ribištvo Slovenije, Ribiški kataster.

<http://ptice.si/naravovarstvo-in-raziskave/monitoringi/iwc/>, Januarsko štetje vodnih ptic (IWC), (24. 12. 2015)

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

<https://storitve-mkgp.gov.si/dad/sir/Volos.startup>

9 Pripombe javne obravnave

Na podlagi 11. člena Zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/2006, v nadaljnjem besedilu: ZSRib), 27. člena Pravilnika o načrtovanju in poročanju v ribištvu (Uradni list RS, št. 18/2008) in prejetih pripomb iz javne razgrnitve zavzeli stališče in pripravili dopolnjen Osnutek Načrta izvajanja ribiškega upravljanja v pomurskem ribiškem območju za obdobje 2017-2022. V nadaljevanju podajamo prikaz po posameznih pripombah, podanih v javni razgrnitvi, ki jih je posredovala Ribiška družina Radgona:

Pripombe Ribiške družine Radgona:

1. Pripomba glede poglavja 10.1 seznam revirjev ni bila upoštevana. Revirji in njihova raba se bodo reševali skozi sprejemanje novega Ribiškogojitvenega načrta za radgonski ribiški okoliš za obdobje 2017 – 2022.

10 Priloge

10.1 Priloga 1: Seznam revirjev ribiških okolišev v pomurskem ribiškem območju glede na dosedanja rabo (sezname so narejeni na podlagi veljavnih RGN za obdobje 2006 – 2010)

V tabelah so prikazani revirji ribiškega okoliša, njihovo ime, meje in površina. V zadnjem stolpcu je prikazana tudi dosedanja raba revirja, ki pa se lahko v fazi priprave RGN zaradi naravovarstvenih razlogov ali zaradi zagotavljanja trajnostnega izvajanja ribiškega upravljanja v ribiškem okolišu v obdobju 2017-2022, tudi spremeni.

Podatki so prikazani na podlagi stanja na dan 31.12.2010, ko je bilo stanje revirjev različno od tistega, ki se uveljavlja z novim RGN 2017-2022 (ali je bilo načrtovano v prehodnem obdobju 2011 – 2016). Površine glede na rabo revirjev so podane glede na prostorske enote na dan 31.12.2010. Vir podatkov je ribiški kataster, ki je aktivna baza podatkov, kjer se podatki redno popravljajo in urejajo, zato lahko v določenih območjih (okoliših) prihaja do manjših sprememb v navajanju revirjev in skupnih površin.

Sladkovrški ribiški okoliš

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
8	Alter	Sladki vrh	-	1,8	RR
15	Brod	Izvir Vranji Vrh	Izliv v Svečanski potok	0,75	G3
7	Ceršaški potok	Izvir	Ceršak	0,2	B
3	Hoken	Vtok	Iztok	1,5	RR
2	Kanal	Ceršak	Hoken	6,8	RR
4	Lenc	Sladki vrh	-	3,8	RR
19	Miha	Vranji vrh	Štradnerjeva graba	0,2	G3
1	Mura 1	Jez v Ceršaku	Most na Tratah	49,5	RR
18	Potok Bold	Izvir gozda Bold	Izliv v Kanal Ceršak	0,2	G1
5	Ribnik pri domu RD	Ob domu RD	-	0,26	RR
9	Selniški potok	Izvir Šinter grapa	Izliv v Muro	1,4	R3
16	Sladkogorski potok	Izvir	Vranji vrh	0,12	R3
17	Svečanski potok	Izvir Zg. Velka	Izliv v Muro	0,8	R3

Radgonski ribiški okoliš

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
14	Aženski potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,12	R3
6	Blaguški potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,3	B
96	Blaguško jezero	Blaguš	-	8,89	RR
135	Blaguško jezero	Zg. del nad cesto	-	3	R3
5	Boračevski potok	Boračevo	Izliv v Muro	0,8	RR
135	Boračevski potok	Izvir	Boračevo	0,5	R3

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
24	Cogetinski potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,4	R3
105	Dragotinski potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,04	R3
104	Grabonoški potok	Izvir	Izliv v Cogetinski potok	0,04	R3
103	Grabški potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,12	R3
66	Gramoznica Tekmovalna	-	-	3	RR
46	Gramoznica Lutverci-del	Lutverci	-	0,85	RR
104	Gramoznica Pri strelišču 2	Pri Radencih	-	0,04	R3
33	Gramoznica 501 Rogoz 1	Konjišče	-	1	R3
35	Gramoznica 503 Rogoz	Zg. Konjišče	-	4,5	RR
36	Gramoznica 504 Linj	Zg. Konjišče	-	1,7	RR
37	Gramoznica 505 Gornikova	Zg. Konjišče	-	1,2	RR
38	Gramoznica 506 Stara jama	Zg. Konjišče	-	2	RR
40	Gramoznica 508 Pri karavli	Zg. Konjišče	-	1,1	RR
51	Gramoznica 519 Mele	Mele	-	0,25	RR
23	Gramoznica Amerika	Podgrad	-	0,25	P
79	Gramoznica Beli križ	Nad Vučjo jamo	-	2,4	RR
72	Gramoznica Benkičeva	Izliv Kučnice	-	1,12	RR
83	Gramoznica Borejska	Borejci	-	0,2	RR
138	Gramoznica ciglenska jama	-	-	0,5	RR
93	Gramoznica Cipotova	-	-	0,2	RR
16	Gramoznica Črna jama	Šratovci	-	0,9	R3
63	Gramoznica desno okrogla	-	-	0,4	RR
64	Gramoznica Domanjkova	-	-	0,2	RR
113	Gramoznica Gederovska	Ob cesti Gederovci	-	0,6	RR
87	Gramoznica Gradišče desno	Telečnjak	-	3,41	RR
90	Gramoznica Gradišče - komercialna	Telečnjak	-	1,5	RR
88	Gramoznica Gradišče pri domu RD	Telečnjak pri domu RD	-	3	RR
86	Gramoznica Gradišče skrajno desno	Telečnjak	-	3,41	RR
89	Gramoznica Gradišče vaška	Telečnjak	-	0,15	RR
114	Gramoznica jama lovec	-	-	0,4	RR
74	Gramoznica Karavla 1	Petanjci	-	0,3	R3
41	Gramoznica Karavla 2	Petanjci	-	0,4	R3
75	Gramoznica Karavla V. Slatinšica	Ob Kučnici-Slatinšica	-	4	RR
133	Gramoznica Konjišče vzrejni	Konjišče	-	0,04	G3
81	Gramoznica Kuzmova	Rankovci	-	0,2	RR
59	Gramoznica Levo ob gozdu-del	Hrastje Mota	-	1,1	RR

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
128	Gramoznica Levo ob gozdu-del	Hrastje-Mota	-	0,4	G3
48	Gramoznica Lutverci pri gostilni	Za gostilno Lutverci	-	0,34	RR
126	Gramoznica Lutverci-del	Lutverci-delno z otokom	-	0,25	R3
127	Gramoznica Mele	Mele	-	0,12	B
91	Gramoznica Murski Črnci	Murski Črnci	-	0,52	RR
92	Gramoznica Murski Črnci Gjerkeš	Murski Črnci	-	0,64	RR
78	Gramoznica Nova Krajna	Nad Vučjo jamo	-	0,3	RR
62	Gramoznica ob Muri	-	-	0,33	RR
60	Gramoznica ob nasipu Hrastje-Mota	Hrastje Mota	-	0,4	RR
137	Gramoznica Petanjci - njive	Petanjci	-	0,2	RR
47	Gramoznica Podgrad	Podgrad	-	0,66	RR
67	Gramoznica pri Barnu-del	Hrastje-Mota	-	3,5	RR
130	Gramoznica pri Barnu-del	Hrastje-Mota-del	-	1,5	R3
45	Gramoznica pri Jesihu	Segovci	-	0,03	B
73	Gramoznica pri nasipu Petanjci	Petanjci	-	0,8	RR
129	Gramoznica pri smetišču	Hrastje-Mota	-	0,25	B
103	Gramoznica Pri strelišču 1	Pri Radencih	-	0,03	R3
58	Gramoznica pri vodovodu-del	Vzhodni del	Radenci	0,6	RR
102	Gramoznica Pri vodovodu-del	Zahodni del	Radenci	0,4	R3
80	Gramoznica Rankovci vaška	Rankovci	-	0,15	RR
82	Gramoznica Rankovci velika	Rankovci	-	0,4	RR
98	Gramoznica Segovci	Segovci	-	0	RR
107	Gramoznica Sovičeva	Segovci	-	0,1	RR
112	Gramoznica Stara Krajna	Gederovci	-	0,02	RR
68	Gramoznica v pašnikih	-	-	0,6	RR
70	Gramoznica V pašnikih levo	Pašniki	-	0,1	RR
85	Gramoznica Vanča vas	Dobje	-	0,26	RR
131	Gramoznica vaška Petanjci	Petanjci	-	1	B
125	Gramoznica Vaupotičeva	Žepovci	-	0,75	B
61	Gramoznica višje od nasipa	Hrastje Mota	-	0,1	RR
132	Gramoznica Vzrejni HM	Hrastje Mota	-	0,02	G3
25	Gramoznica za Radinom	Radenci	-	0,3	P
32	Graomznica Satahovci	Satahovci	-	0,05	R3
15	Hercegovščak	Izvir	Do Lisjakove struge	0,2	R3

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
77	Krajna	Pod Gederovci	-	0,02	R3
110	Krambergerjeva struga	Rokav Ščavnice	-	0,18	R3
10	Krčovinski potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,24	R3
4	Kučnica	Gederovci	Izliv v Muro	0,45	RR
111	Lastomerski potok	Izvir	Izliv v Leperščak	0,03	R3
13	Leperšak	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,15	R3
8	Lisjakova struga	Vtok Mure	Iztok v Muro	0,14	RR
108	Lisjakova struga	Vtok	Iztok v Hercegovski potok	0,14	R3
49	Maukov rokav	Pri izlivu Okoslavskega potoka	-	0,16	R3
138	Mlinski potok	Vtok (zapornica)	Iztok v Muro	1,6	B
30	Mrtvica 415 Tropovski zaton	-	-	0,06	RR
17	Mrtvica Goliba	-	-	0,6	RR
124	Mrtvica Kuzmičeva	Podgrad	-	0,2	R3
24	Mrtvica Lesjakova del	-	-	0,11	RR
22	Mrtvica Lončarjeva struga	Podgrad	-	0,06	R3
26	Mrtvica Mirica	Gradišče	-	0,2	R3
31	Mrtvica Peski Satahovci	Satahovci	-	0,04	R3
20	Mrtvica v velikih travnikih	Hrastje Mota	-	0,1	R3
123	Mrtvica Žepovci	Žepovci	-	0,05	R3
1	Mura 2	Most Trate	Brod Krog	133	RR
94	Negova jezero-del	Negova	-	4	RR
134	Negova-del	Pri Radencih-del	-	2	R3
12	Negovski potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,2	R3
7	Očeslavski potok	Izvir	Izliv v Totovo strugo	0,18	R3
101	Okoslavski potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,36	R3
3	Plitvički potok	Most v Lutvercih	Izliv v Muro	2	RR
100	Plitvički potok	Izvir	Most v Lutverci	0,8	R3
84	Poliški potok	Izvir	Izliv v Hercegoščak	0,12	R3
140	Radenski potok	Izvir	Izliv v Muro	0,03	B
98	Ribnik Lastomerci	Lastomerci	-	0,5	G3
19	Rokav Besnica-Čukova mrtvica	-	-	6	RR
150	Rokav Besnica	Izvir (s Čukovo mrtvico)	Izliv v Muro	6	R3
52	Rokav Jamna	Pri izlivu Sovjaka v Ščavnico	-	0,5	R2
27	Rokav Mokoš	Mokoš	-	0,05	RR
109	Rokav pri Hajdinjaku	Rokav Ščavnice	-	0,2	R3
76	Slaptinski potok	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,12	R3
9	Sovjak	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,22	R3
58	Stavešinski rokav	Pri izlivu Krčovinskega potoka	-	0,1	R3
137	Ščavnica 1	Izvir	Most pri Benku	3	R3
2	Ščavnica 2	Most pri Benku	Most v Žihlavi	7	RR

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
43	Totova struga	Meja z ribolovnim revirjem	Izliv v Ščavnico	0,4	R3
122	Totova struga	Vtok iz Ščavnice	Iztok v Ščavnico	0,3	RR
11	Zbigovski potok	Izvir	Izliv v Boračevski potok	0,02	R3

Soboški ribiški okoliš

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
47	Andrejski potok	Izvir	Izliv v Sebeborški potok	0,8	B
48	Bodonjski potok	Izvir	Izliv v Ledavo	3,4	R3
44	Bogojinski potok	Izvir pri Boreči	Izliv v Lipnico	0,6	B
55	Črnc	Izvir	Izliv v Ledavo	0,86	R3
25	Dobel	Izvir	Kanal v Murski Soboti	1	RR
45	Dolenjski potok z zaježitvijo	Izvir	Izliv v Veliko Krko	13	RR
42	Grački-Beznovski potok	Izvir Glažarjev breg	Izliv v Ledavo	2,5	B
5	Gramoznica Gančani	Gančani	-	2	RR
37	Gramoznica Avtošola	Krog	-	4	RR
33	Gramoznica Bakovci-čebelar	Bakovci	-	3	RR
16	Gramoznica Bakovci-grišče	Bakovci	-	5	RR
32	Gramoznica Bakovci-stara	Bakovci	-	2,5	RR
9	Gramoznica Beltinci	Beltinci	-	1,5	RR
28	Gramoznica CP M.Sobota	Dokležovje	-	18	RR
50	Gramoznica Dolnja Bistrica	Dolnja Bistrica	-	1,5	RR
21	Gramoznica Filovci	Filovci	-	2,5	RR
13	Gramoznica Ivanjci	Ivanjci	-	25	RR
34	Gramoznica Katika	Dokležovje	-	2	RR
14	Gramoznica Krog	Krog	-	28	RR
10	Gramoznica Kupšinci	Kupšinci	-	2,5	RR
8	Gramoznica Lipa	Lipa	-	2	RR
15	Gramoznica Lipovci	Lipovci	-	5	RR
7	Gramoznica Melinci	Melinci	-	2	RR
6	Gramoznica Odranci	Odranci	-	1,5	RR
31	Gramoznica Rakičan	Rakičan	-	1	RR
20	Gramoznica Renkovci	Renkovci	-	1,5	RR
12	Gramoznica Soboško jezero	Murska Sobota	-	35	RR
35	Gramoznica Taškal	Dokležovje	-	2,5	RR
49	Gramoznica Tešanovci	Tešanovci	-	1,5	RR

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
4	Graomznica Satahovci	Satahovci	-	3	RR
24	Kobiljanski potok	Izvir Selo	Motvarjevci	2	B
38	Kučnica	Državna meja	Gederovci	8	B
56	Ledava 1	Državna meja	Cestni most Pertoča-Sv. Jurij	0,4	R3
2	Ledava 2	Cestni most Pertoča-Sv. Jurij	ČN Murska Sobota	11,6	RR
61	Ledava 3	ČN Murska Sobota	Most pri Renkovcih	6	RR
3	Ledavsko jezero 1/5	Ropoča	Krašči	27	RR
30	Ledavsko jezero 4/5	Zahodni del	-	27	G3
27	Lipnica	Izvir Zeleni gaj	Izliv v Ledavo	2,4	B
41	Lukaj potok	Izvir	Izliv v Ledavo	3	B
72	Mala Krka	Izvir	Državna meja z Madžarsko	1,7	B
43	Merak-Adrijanski potok	Izvir	Izliv v Veliko Krko	2,5	B
1	Mura 3-levi breg	Brod Krog	Brod Gibina	87,5	RR
40	Peskovski potok	Izvir pri Otovcih	Izliv v Veliko Krko	2,5	R3
51	Potok Mostec	Izvir	Izliv v Lipnico	0,8	B
22	Puconski potok	izvir	izliv v Ledavo	5	B
26	Radkovski potok	Izvir	Izliv v Kobiljski potok	1	B
53	Ribnjek	Izvir	Izliv v Mostec	0,3	B
29	Rokav Lukačeva struga	Dokležovje	-	2	RR
70	Rokavi Mure-levi breg	vsi razen Lukačeva struge	-	4	P
46	Sebeborsko Martjanski potok	Sotočje Doline-Andrejski potok	Izliv v Ledavo	2,8	R3
52	Tešanovski potok	Izvir	Izliv v Lipnico	0,7	B
71	Velika Krka	Izvir	Državna meja z Madžarsko	6	R2

Ljutomerski ribiški okoliš

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
22	Ak. Gajševci	Gajševci	Gajševci	18	R3
3	Akumulacija Gajševci	Gajševci	Grabe	60	RR
21	Bukovnica	Izvir	Izliv v Turjo	1	B
14	Glinokop Boreci	Boreci	-	5,5	B
37	Globetka	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,2	P
4	Gramoznica Babinci	Babinci	-	13	RR
6	Gramoznica Boreci	Boreci	-	1,8	RR
5	Gramoznica Bunčani	Bunčani	-	4	RR
11	Gramoznica Cven	Cven	-	0,5	B
7	Gramoznica Krapje	Krapje	-	13,5	RR
13	Gramoznica Lukavci	Lukavci	-	0,45	B
8	Gramoznica Mota	Mota	-	10,5	RR

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
10	Gramoznica Razkrižje	Razkrižje	-	2	RR
9	Gramoznica Veržej	Veržej	-	1,5	RR
12	Gramoznica Vučja vas	Vučja vas	-	0,5	RR
32	Gresovščak	Izvir	Vtok v ribnik Podgrad	0,3	B
19	Kostanjevica	Izvir	Izliv v Ščavnico	1	B
27	Kupetinski potok	Izvir	Izliv v Lipnico	0,04	B
1	Mura 3-desni breg	Brod Krog	Hrvaška meja v Gibini	80	RR
36	Murica	Izvir	Izliv v Ščavnico	0,7	P
29	Pinkava	Izvir	Izliv v Turjo	0,03	B
15	Ribniki Podgradje	Ob potoku Kostanjevica	-	7,2	G3
31	Slamnjak	Izvir	Izliv v Kostanjevico	0,4	B
28	Stanetinski potok	Izvir	Izliv v Lipnico	0,08	B
16	Ščavnica 3	Žihlava	Ljutomer	20	RR
20	Turja	Izvir	Izliv v Ščavnico	1,4	B

Lendavski ribiški okoliš

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
9	Bukovniški potok 1	Izvir	Izliv v Bukovniško jezero	0,05	R3
8	Bukovniški potok 2	Nasip Bukovniškega jezera	Izliv v Kobiljski potok	3,6	R3
45	Bukovniško jezero	Bukovnica	-	6	RR
84	Črnec	Mlin v Črenševcih	Izliv v Ledavo	4,5	RR
81	Črni potok	Izvir	Izliv v Črnec	0,5	R2
83	Ginja Ramožanski kanal	Meja z RD M.Sobota	Izliv v Kobiljski potok	3	R3
72	Gramoznica Banuta	Banuti v gozdu	-	0,44	RR
53	Gramoznica Brezovica	Brezovica	Mala Polana	0,6	RR
57	Gramoznica Črenševci	Cesta Lipa-Črenševci	-	0,3	RR
49	Gramoznica Dobrovnik	KS Dobrovnik	-	2,5	RR
59	Gramoznica Gaberje- pašnik	Gaberje	-	0,75	RR
74	Gramoznica Genterovci	Genterovci	-	0,18	RR
55	Gramoznica Gomilica	Gomilica pri Romih	-	0,1	RR
64	Gramoznica Gradbenik- nova	Cesta Lendava-M.središče	-	1,2	RR
61	Gramoznica Gradbenik- velika	Velika gramoznica Gradbenik	-	1,6	RR
58	Gramoznica Hotiza	Pri Brodu	-	1,54	B
48	Gramoznica Kobilje	Kobilje	-	0,5	RR
54	Gramoznica Mala Polana	Črni Log	-	0,6	RR
50	Gramoznica Male grabe	Renkovci	-	0,25	RR
62	Gramoznica Mlin	Ob cesti Lendava-M.Središče	-	1,2	RR
52	Gramoznica Nedelica	Nedelica	-	1	RR
78	Gramoznica opuščeno	Lendava pri kopališču Črn	-	0,13	RR

Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
	kopališče				
86	Gramoznica Petdinarka	Petišovci	-	3,8	RR
68	Gramoznica Petišovci	Pri trgovini izvir	-	0,24	RR
69	Gramoznica Petišovci Ritaš	Petišovci	-	4,5	RR
51	Gramoznica pri Premoši	Premoša	-	0,5	RR
66	Gramoznica Speedway	Petišovski pašnik	-	2,2	RR
56	Gramoznica Trnje	Cesta Lipa-Črenševci	-	0,3	RR
63	Gramoznica za Mlinom	Cesta Lendava-M.središče	-	1	RR
1	Kobiljski potok	Motvarjevci	Izliv v Ledavo	4,6	RR
5	Kopica	Izvir	Izliv v Ledavo	0,5	B
4	Ledava 4	Most v Renkovcih	Izliv v Muro	23,9	RR
82	Libenica	Izvir	Izliv v Črnc	0,5	R2
23	Mrtvica Bednjaj-Bobri	Bednjaj	-	7	RR
43	Mrtvica Dekanovec	Dekanovec-sotočje s Krko	-	0,1	RR
24	Mrtvica Gjula Hotiško	Jula Marof	-	1,5	RR
31	Mrtvica Kapitany lap	Kapitany lap	-	0,07	RR
27	Mrtvica Kot-Rumena voda	Kot	-	0,1	RR
30	Mrtvica Nagy Parlag (Belovič)	Lakoš	y: 610074; x: 155251	1	R3
34	Mrtvica nasip Petišovci	Stari Agrar	-	0,1	RR
25	Mrtvica Orlovščak	Ob fazaneriji Orlovščak	-	0,3	RR
26	Mrtvica Orlovščak-Brezovica	Brezovec	-	0,5	RR
37	Mrtvica Podkev	Pri Murski šumi	-	1	RR
42	Mrtvica Podturen	Podturen	-	0,6	RR
44	Mrtvica potoka Ledava	Državna meja ob Ledavi	-	0,1	RR
32	Mrtvica pri mlinu	-	-	0,5	RR
36	Mrtvica Szakasztas	KS Orešje	-	0,2	RR
39	Mrtvica Szent Kiraly 1 (Z)	y:619272; x:149709	y:619150; x:149979	0,75	R3
40	Mrtvica Szent Kiraly 2 (V)	y:619150; x:149979	y:619272; x:149709	1	RR
38	Mrtvica Ujszegi	Pri Murski šumi	-	0,4	RR
35	Mrtvici Csiko legelo	Pri Petišovcih	-	0,06	R3
6	Mura 4	Brod Gibina	Most v Murskem Središču	29	RR
16	Mura 5	Most v Murskem Središču	Sotočje s Krko	36	RR
13	Pritok rokava Kot	Izvir	Izliv v rokav Kot	0,4	RR
18	Rokav Benica	Izvir	Izliv v Muro	6	RR
21	Rokav Podturen	Izvir	Izliv v Muro	4	B
15	Rokav pri M. Središču	Izvir	Izliv v Muro	1	B
14	Rokav v Gaberju	Most v Gaberju	Izliv v Muro	6	RR
12	Rokav v Kot	Izvir	Most v Gaberju	3	RR
20	Rokav za Mursko šumo	Izvir	Izliv v Muro	2	RR
19	Rokava Murska šuma	Izvir	Izliv v Muro	1	RR

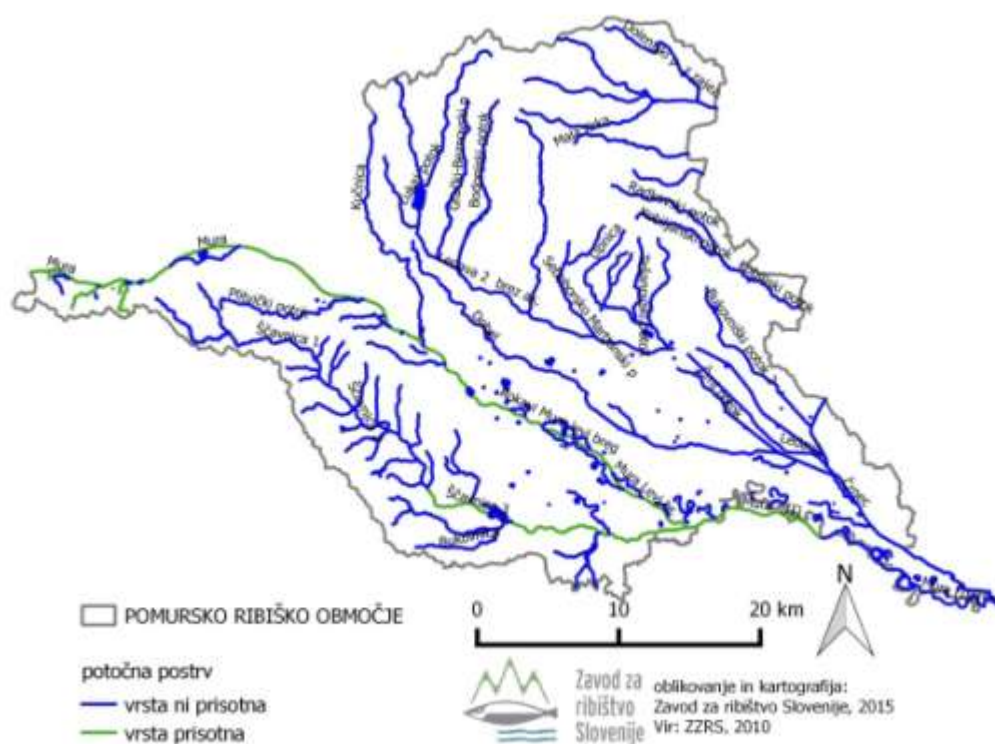
Načrt ribiškega upravljanja v pomurskem RO

Šifra revirja	Ime revirja	Zgornja meja	Spodnja meja	Površina (ha)	Dosedanja raba
7	Rokavi v Hotizi	Izvir	Izliv v Muro	12,1	B

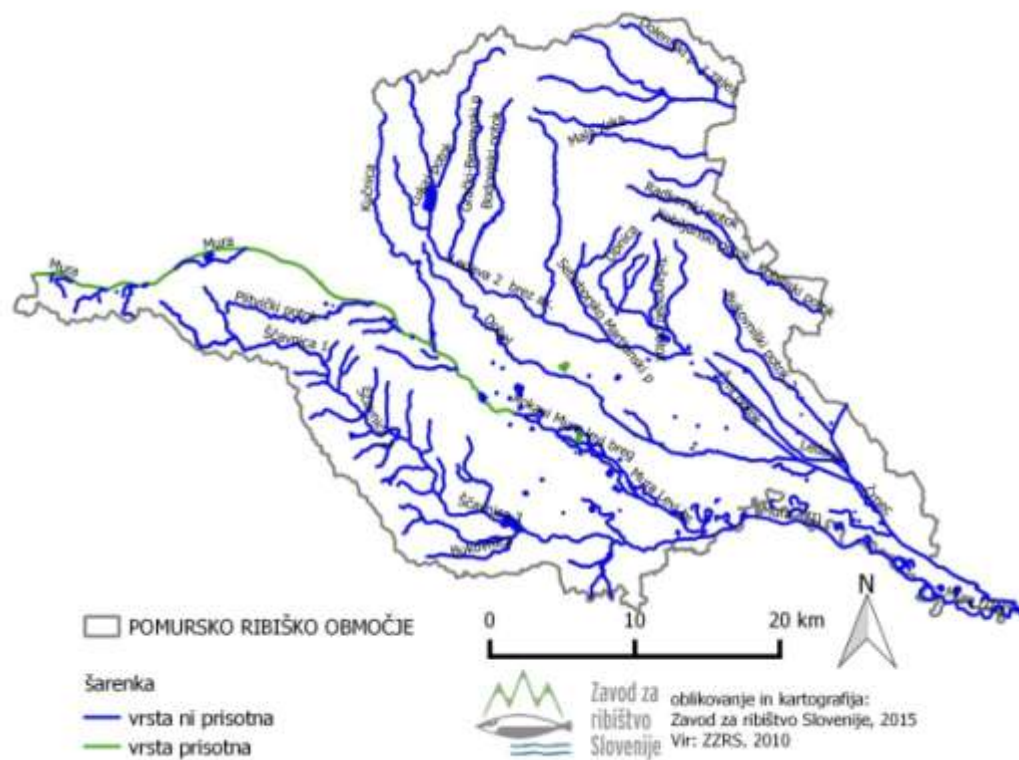
Legenda:

Šifra	Raba
RR	Ribolovni revir
R1	Rezervat za smukanje plemenk
R2	Rezervat za vzpostavljanje populacij domorodnih vrst
R3	Rezervat za ohranjanje populacij domorodnih vrst
G1	Gojitveni potok salmonidni
G2	Gojitveni potok ciprinidni
G3	Vzrejni ribnik
B	Brez aktivnega upravljanja
P	Prizadeta

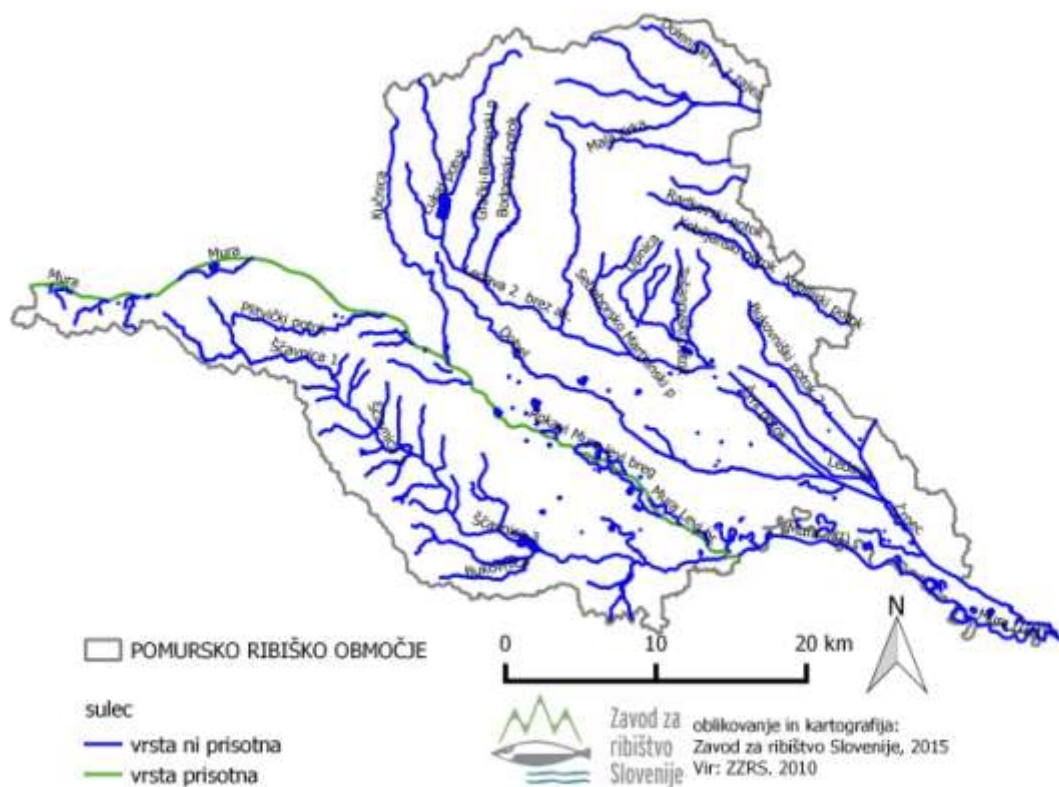
10.2 Priloga 2: Razširjenost posameznih v uplenu najpogosteje zastopanih vrst rib

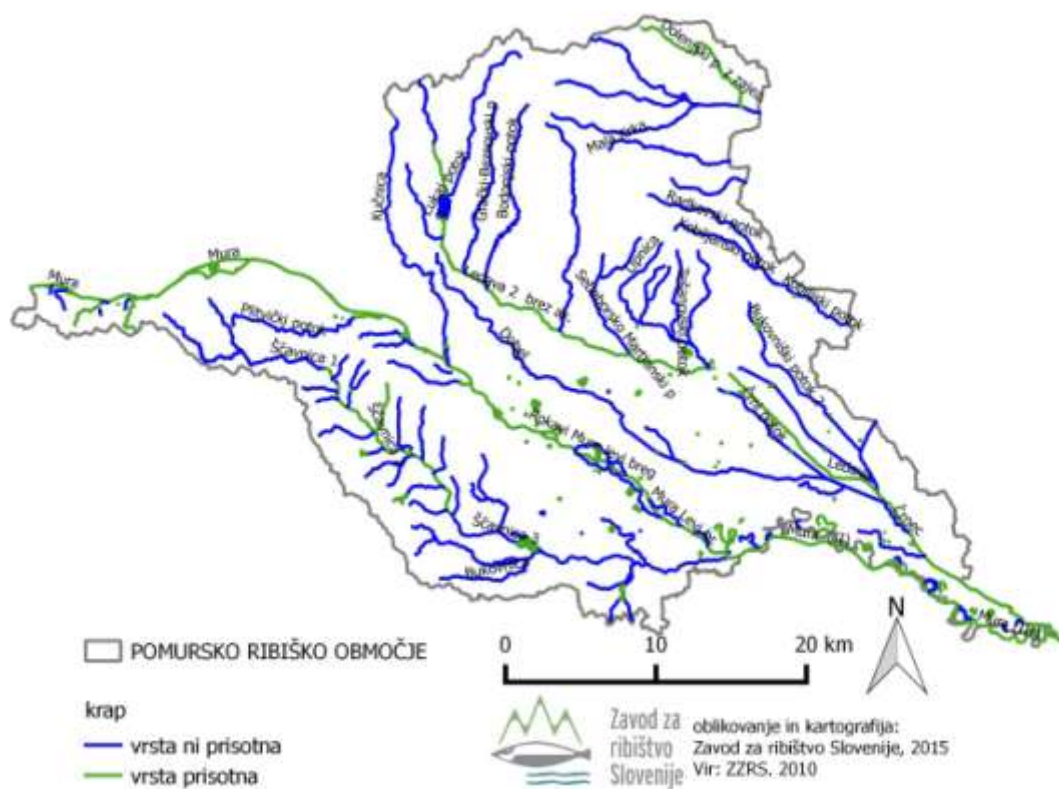
Slika 33: Razširjenost potočne postrvi v pomurskem ribiškem območju

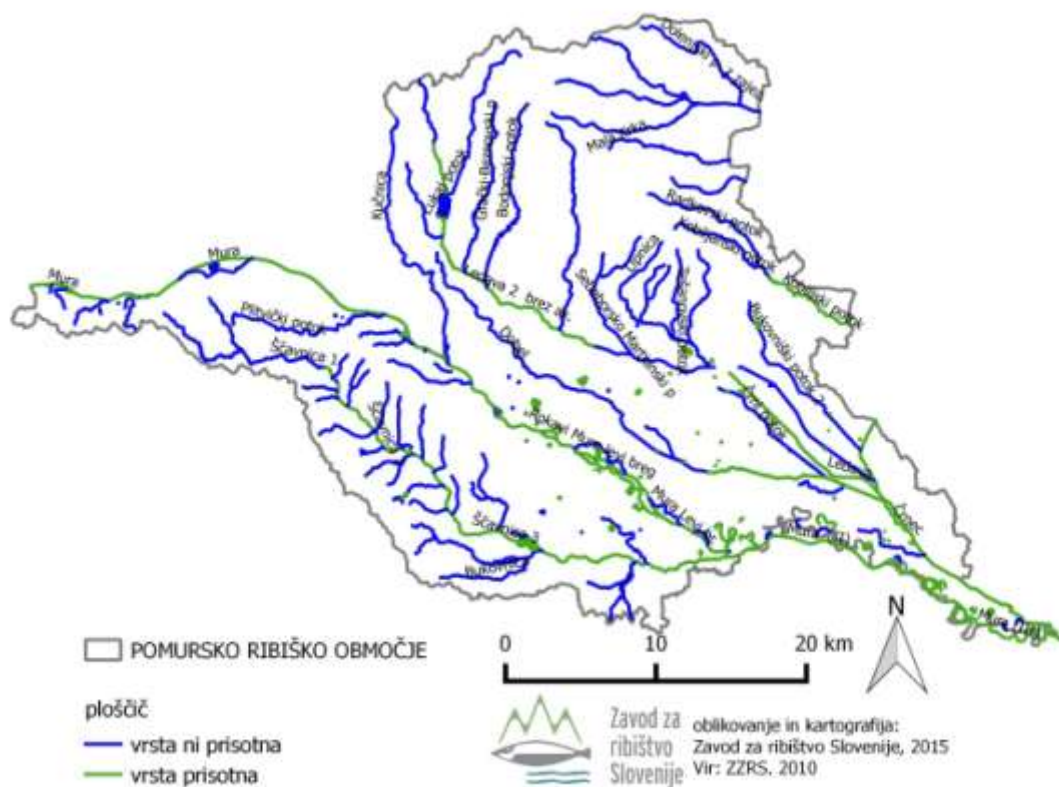
Slika 34: Razširjenost šarenke v pomurskem ribiškem območju

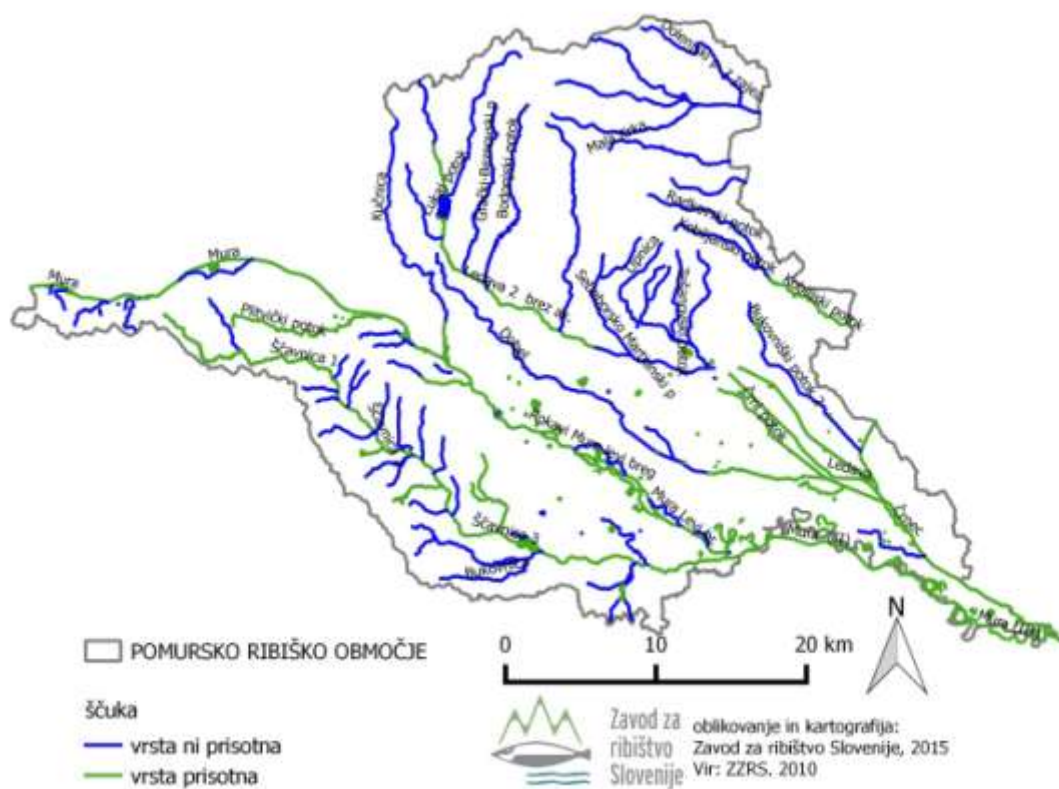
Slika 35: Razširjenost sulca v pomurskem ribiškem območju

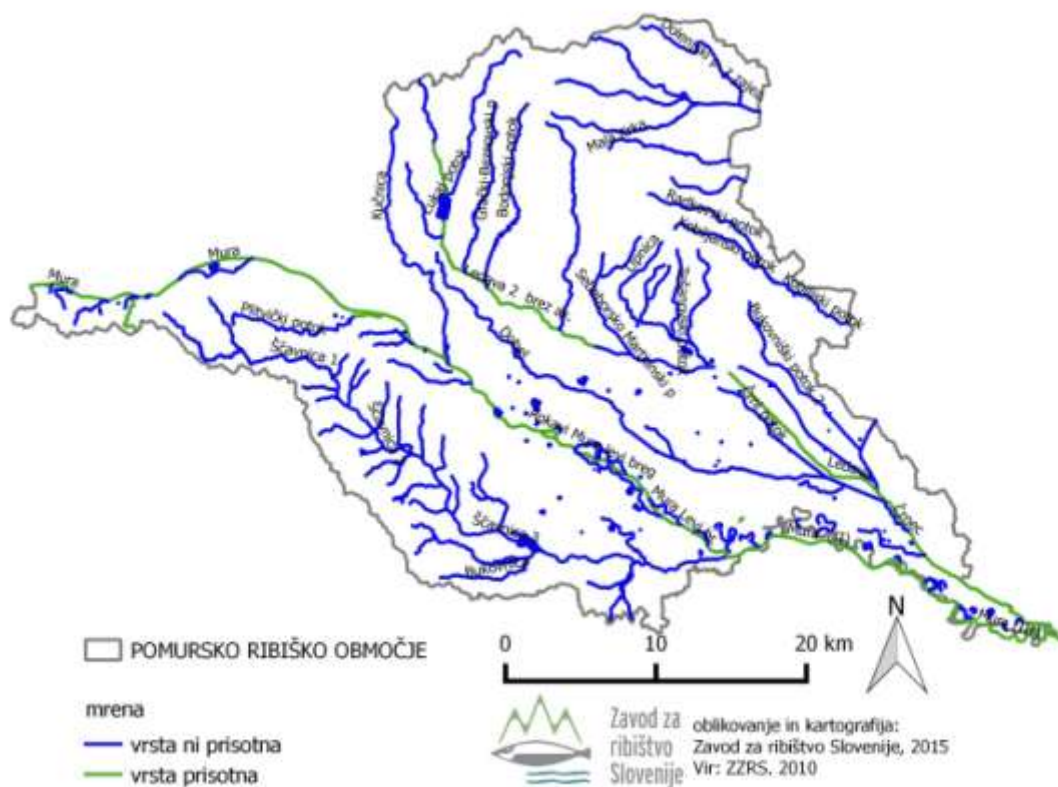
Slika 36: Razširjenost krapa v pomurskem ribiškem območju

Slika 37: Razširjenost ploščiča v pomurskem ribiškem območju

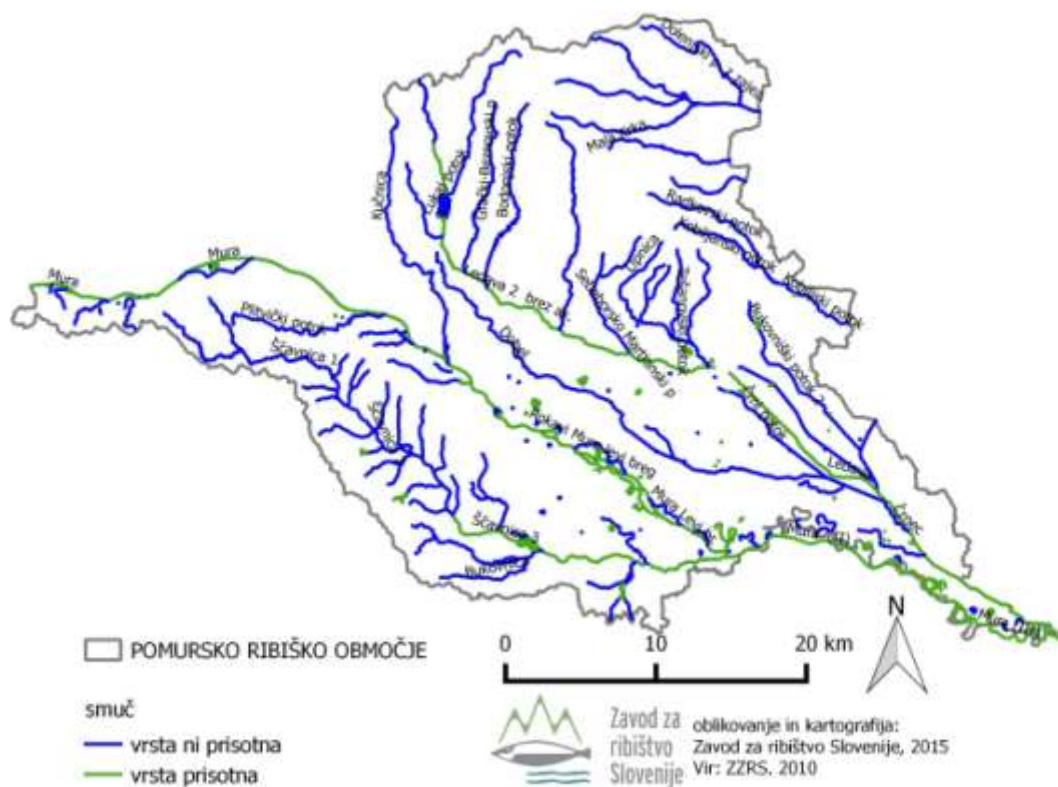
Slika 38: Razširjenost ščuke v pomurskem ribiškem območju

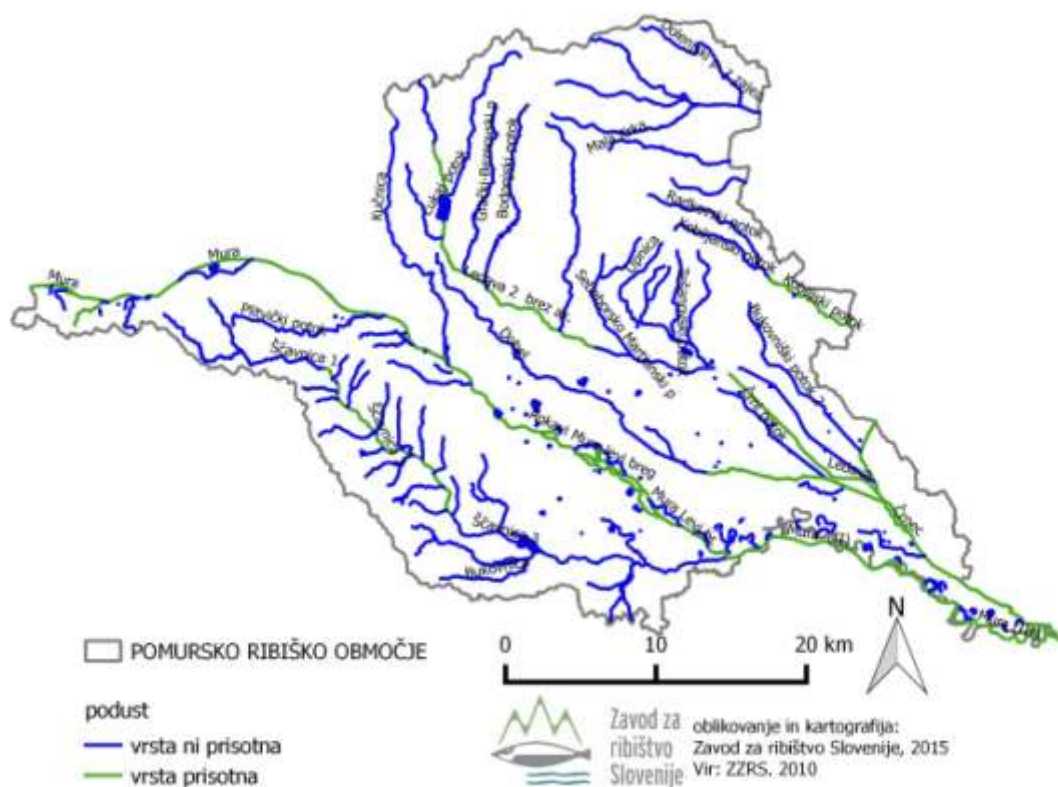
Slika 39: Razširjenost mrene v pomurskem ribiškem območju

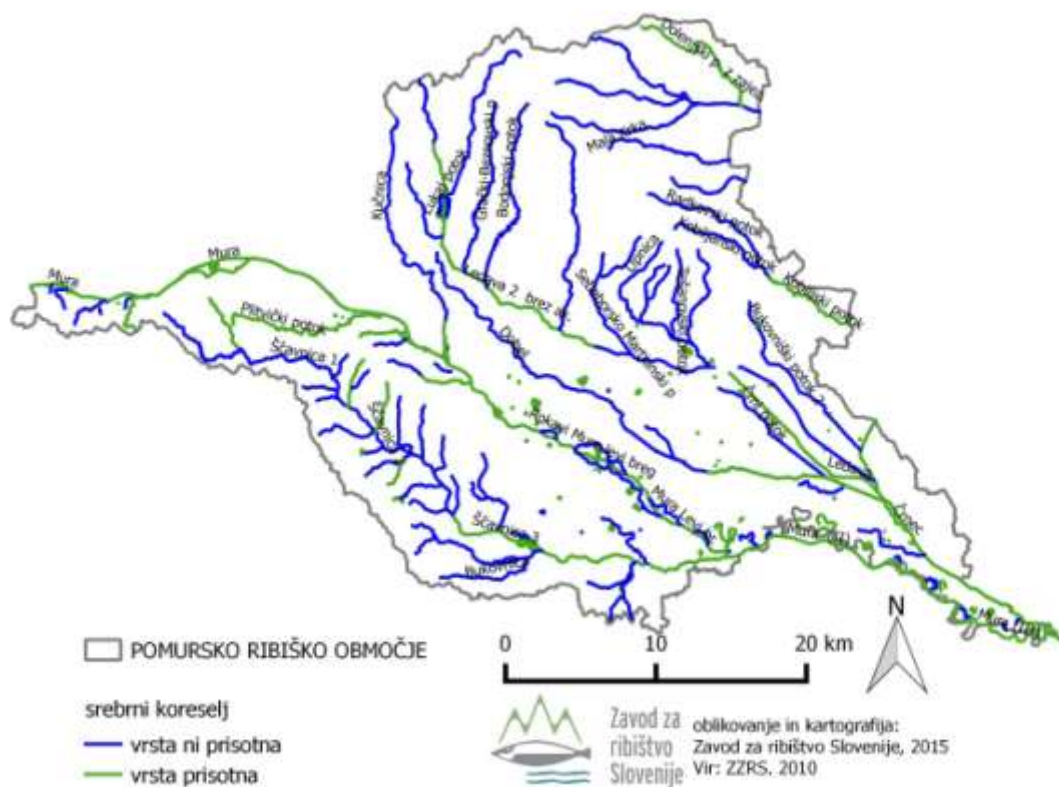
Slika 40: Razširjenost soma v pomurskem ribiškem območju

Slika 41: Razširjenost smuča v pomurskem ribiškem območju

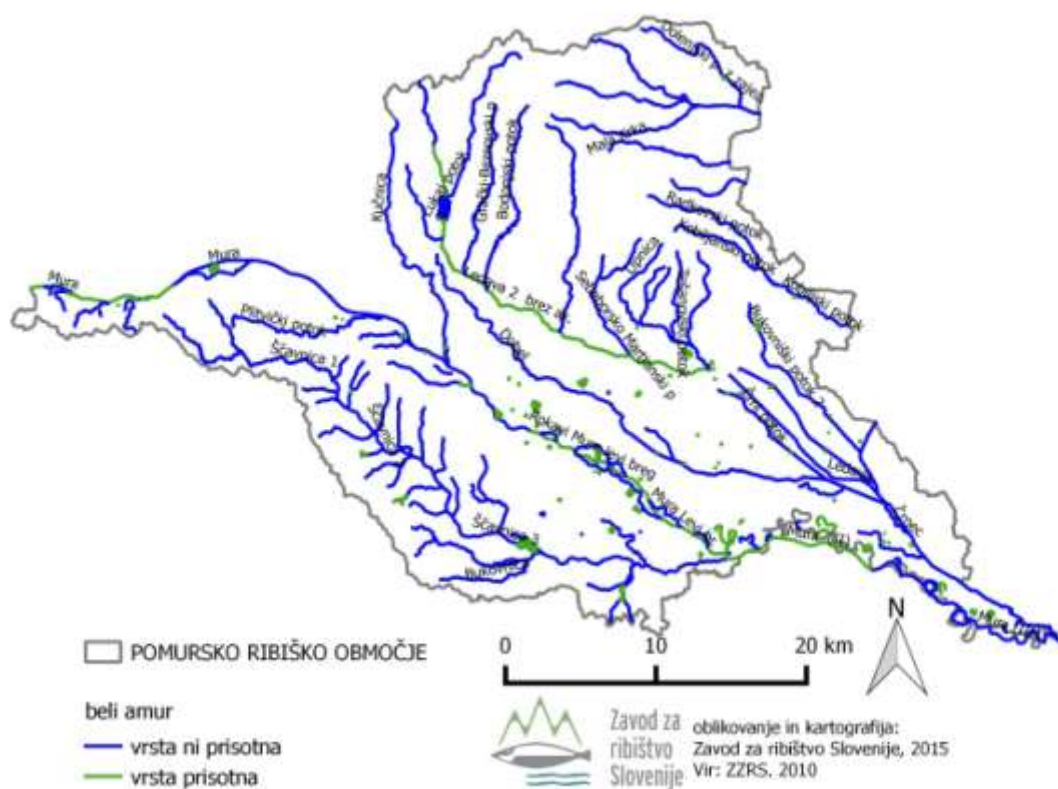
Slika 42: Razširjenost podusti v pomurskem ribiškem območju

Slika 43: Razširjenost srebrnega koreslja v pomurskem ribiškem območju

Slika 44: Razširjenost klena v pomurskem ribiškem območju

Slika 45: Razširjenost belega amurja v pomurskem ribiškem območju

10.3 Priloga 3: Seznam drstišč v pomurskem ribiškem območju

ribiški okoliš	vrsta ribe	površina	ime revirja	čas drsti	x koordinata	y koordinata
Sladkovrški	sulec	28000	Mura	april	550242	173784
Sladkovrški	ciprinidi	28000	Mura	maj-junij	550242	173772
Sladkovrški	podust	22000	Mura	maj	553429	173063
Sladkovrški	mrena	22000	Mura	maj	553429	173063
Sladkovrški	ciprinidi	7500	Mura	maj-junij	559645	173393
Radgonski	klen	3000	Mura	marec-junij	576008	171510
Radgonski	podust	3000	Mura	marec-junij	576037	171510
Radgonski	klen	4000	Mura	marec-junij	578115	169266
Radgonski	podust	4000	Mura	marec-junij	578121	169266
Radgonski	klen	3000	Plitvica	maj-junij	570937	170622
Radgonski	krap	5000	Lastomerški potok	maj-junij	573454	166409
Soboški	ploščič	10000	Ledavsko jezero	maj-junij	579803	179803
Soboški	rdečeoka	1500	Ledavsko jezero	april-junij	579851	179803
Soboški	krap	1500	Ledavsko jezero	april-junij	579851	179803
Soboški	smuč	1000	Ledavsko jezero	marec-maj	579898	179803
Soboški	ščuka	1000	Ledavsko jezero	februar-april	580041	179850
Soboški	linj	1000	G.Bakovci - igrišče	maj-junij	588240	163518
Soboški	podust	5000	rokavi Mure	marec-maj	592258	161025
Soboški	podust	5000	rokavi Mure	marec-maj	595918	157508
Soboški	klen	2000	rokavi Mure	marec-maj	595918	157460
Soboški	mrena	1500	rokavi Mure	maj-junij	596013	157460
Soboški	podust	5000	rokavi Mure	marec-maj	598913	155083
Soboški	klen	2000	rokavi Mure	marec-maj	598913	155083
Soboški	mrena	1500	rokavi Mure	maj-junij	598913	155083
Soboški	podust	5000	rokavi Mure	marec-maj	587361	162832
Soboški	klen	2000	rokavi Mure	marec-maj	587361	162832
Soboški	mrena	1500	rokavi Mure	maj-junij	587361	162832
Soboški	klen	2000	rokavi Mure	marec-maj	592258	161025
Soboški	mrena	1500	rokavi Mure	maj-junij	592258	161025
Soboški	pot. piškur	200	Peskovski potok	marec-maj	593161	184842
Ljutomerski	podust	150	Mura	april-maj	590764	161166
Ljutomerski	klen	150	Mura	junij	590764	161166
Ljutomerski	klen	120	Mura	junij	591825	160863
Ljutomerski	podust	110	Ščavnica	april-maj	589956	154143
Ljutomerski	klen	110	Ščavnica	junij	589981	154168
Ljutomerski	ploščič	8000	AK Gajševci	maj	585333	155027
Ljutomerski	smuč	8000	AK Gajševci	maj	585333	155027
Ljutomerski	ščuka	8000	AK Gajševci	februar-marec	585333	155027
Ljutomerski	som	8000	AK Gajševci	maj-junij	585333	155027
Lendavski	podust	300	Mura III	april	614728	152005
Lendavski	podust	200	Libenica	junij	607460	158835